

BARCELONA:
PER EDICIÓ
DUES PESSETES
CADA MES

La Veu de Catalunya

10 cts.

PENINSULA:
750 PTS. Trimestre
UNIO POSTAL:
15 PTES. Trimestre

Any XXII.- Núm. 8.148 - Dimecres, 3 de maig de 1922

Edició del vespre

Oficines i impremta: Escudellers, 10 bis. - Telèfon 1848

MOSAICS - ESCOFET & C^{IA}
Ronda Uni-
versitat, 20

D'ací d'allà

Magazine mensual

HA SORTIT EL NÚMERO D'ABRIL

Entre altres treballs, s'hi publiquen: La Conferència de Gènova; El Gran Metropolità de Barcelona; Inauguració de les Escoles Baixeres i «La Farigola»; Exposició de Fotografies a Sabadell; Diverses i interessants historietes, etc., etc. Tots els treballs van il·lustrats amb profusió de gràfics. Demés, publica com a suplement artístic una còpia d'un valuós retaule de

SANT JORDI
PATRÓ DE CATALUNYA

Número solt: 1'25 ptes.
SUBSCRIPCIÓ:
Barcelona, un any, 13'50 ptes.
Fora, 14'50

Subscriu-vos al «D'ací d'allà»: Demaneu-ne exemplars de mostra a Editorial Catalana, S. A., Escudellers, 10 bis, entresol - BARCELONA

ESTOMACAL

Con el Elixir Saiz de Carlos se curan las enfermedades del estómago e intestinos, aun- que tengan 30 años de antigü- dad y no se hayan aliviado con otros medicamentos. Cura las acedias, dolor y ardor de estómago, los vómitos, vérti- go estomacal, dispepsia, indigestiones, dilatación y úlcera del estómago, hiper- clorhidria, neurastenia gá- strica, flatulencia, cólicos.

DIARREAS

disenteria, la fetidez de las deposiciones, el malestar y los gases. Es un poderoso vi- gorizador y antiséptico gas- tro-intestinal. Los niños padecen con frecuencia diarreas mas o menos graves que se curan, in- cluso en la época del destete y dentición, hasta el punto de res- tituir a la vida a enfermos irremi- siblemente perdidos. Lo recetan los médicos.

De venta en las principales farmacias del mundo y Serrano, 30 - MADRID

Tusquets i C.^a, S. en C.
CANVI - VALORS - CUPONS
Ronda del Centre, número 8

Corredor

amb sou i comissió, per a la plaça i provincies, si és precís, es desitja que conegui a fons el negoci d'im- premta.

Detallar referències i condicions per escrit a P. A. LA VEU DE CATA- LUNYA.

Notícies

Observatori Meteorològic de la Universitat de Barcelona. - Dia 2 de maig de 1922.

Hores d'observació: A les set, a les tretze i a les divuit.

Baròmetre a 0° i al nivell de la mar: 763'3, 762'7, 760'4.

Termòmetre sec: 9'0, 15'5, 17'5.

Termòmetre humit: 6'2, 11'0, 12'0.

Humitat (centèsimes de saturació): 63, 55, 48.

Direcció del vent: NNO., NO., NO. Velocitat del vent en metres per se- gon: 2'0, 8'0, 15'0.

Estat del cel: Tapat, Nuvolós.

Classes de núvols: C.K.S.

Temperatures extremes a l'ombra, màxima, 18'4; mínima, 7'1; mínima prop del sol, 5'2.

Oscil·lació termomètrica: 11'3.

Temperatura mitja: 12'75.

Precipitació aquosa, des de les set del matí del dia anterior a les set del dia de la data, 2'1 mm.

Recorregut del vent en igual perio- de, 95 km.

Observacions particular: Vent fort. El director: E. Alcobé.

Primeres comunions

Llibreria Subirana. - Portaferriusa, 14.

- Millor que a l'estranger es fabril- len els mobles de medul·la d'elenc a Passeig de Gràcia, 115.

El trànsit rodar causà desgràcies: Davant de Belles Arts, un tramvia

BANCA MARSANS

Valors - Cupons - Girs - Canvi - Cotons - Viatges

Rambia de Canaletes, 2-4
BARCELONA

Direcció telegràfica:
MARSANSBANR

Apartat de Correus núm. 1.
Telèfons números } 529 A.
689 A.
789 A.

SUCURSAL A MADRID
Avinguda del Comte de Peñalver, núm. 18

Calçats The Reding Shoes

4, FERNANDO, 4

Tenim l'honor de comunicar a nostra distingida clientela i públic en genera- a nova re-aptura de nostra casa amb les més altes novelats en calçats fins per a senyora, senyor i nens. Classes selectes de gran luxe. Models últims únics i exclusius d'aquesta casa. Diàriament es rep lo més nou de l'article, THE REDING SHOES, Fernando, 4

va atropellar a Pere Faura Estrada, de 64 anys, del comerç, i li va causar una ferida de consideració a l'es- quena.

Al carrer de les Cortes, l'obrer fone- dor Pau Rovira, de 50 anys, volent pujar a un tramvia en marxa, va cau- re i es va fer una ferida a l'ull es- querra i contusions a les cames.

Una motocicleta, núm. 1438, va atro- pellar al passeig de Sant Joan a Fran- cisca Torres, de 65 anys, i li va fer ferides a la cara i contusions a les mans.

El sídecar 50, passant pel carrer de Salmerón, va atropellar a Agustí Gar- cia, de 28 anys, el qual va sofrir una ferida d'alguna gravetat al front.

Al carrer de Sans, una dona de 44 anys, Maria Cubells, que anava a pu- jar en un tramvia en marxa, va cau- re i es va rompre la cama esquerra.

Els pacients van ser curats als dis- pensaris més propers, i la darrera va ser portada a l'Hospital Clínic.

Seguirà

- Material fotogràfic. M. Huer- tas, S. A. Boters, 2 - Salmerón, 83. Aparells Goerz 9 x 12, des de 130 pts.

- Fosfo-Glico-Kola-Lactinat cura debilitat. B. Domènech, Ronda de Sant Pau, 71.

Demà, a l'estatge social del Grup Excursionista Barceloneta (J. N.), Sant Miquel, 3, N'Antoni Sansó do- narà una interessantíssima conferèn- cia amb projeccions, sobre la «Vida i Art prehistòrics», estant convidats a la dita conferència tots els entusias- tes de la cultura.

PORELLANA
Vaixelles. Llorens, Rbla. Flors, 30.

Avui, dimecres, a les deu del ves- pre, tindrà lloc al Centre Excursio- nista de Catalunya, la quarta lliçó del Curs d'Enologia Elemental, a càr- rec del doctor Baltasar Serradell.

- Banyeres, Waters, Lavabos, etc. S. Verdager, Ronda Universitat, 9.

Una mosseta de 16 anys que venia verdura al carrer de Giralt Pellicer, essent requerida per un municipal perquè se n'anés ja que no tenia permís, s'indignà de mala manera, i després d'engegar tots els insults que li vinguéren a la memòria, i la llista era llarga, disparà el pistell pel cap del municipal de tal manera que si les còles arriben a ésser pedres, hi havia una vacant al cos de la guàrdia.

La gallarda xicota fou conduïda a la delegació.

Cristalleries J. Llorens, R. Flors, 30

Una dona que posa en una fonda del carrer de Sadurní ha denunciat que li havien pres de dins de l'habi- tació peces de vestir evaluades en 150 pessetes.

Al dispensari d'Hostafrancs fou cu-

rat l'escombriari Joan Vilas, de 43 anys, el qual, de resultes d'haver to- pat el seu carro amb un tramvia al carrer de Gavà havia rebut una fe- rida de consideració a la mà i una altra a la cama esquerra.

- EXTRAORDINÀRIA EXPOSICIO DE PINTURA A L'HOTEL RITZ.

Obras de Goya, Rubens, Luini Wou- vermann, etc. Regal d'un Rubens catalogat. Intel·ligents, aficionats, vi- siteu aquesta esplèndida col·lecció. -Entrada lliure.

Una parella de seguretat detingué al carrer de Ponent a Andreu Gasó, de 29 anys, que havia furat d'un carro un paquet contint una dot- zena de mitjons.

JOIES VILANOVA Unió, 6

- Demaneu mitges ampolles Algua «VICHY CATALAN» en Hotels i Restaurants.

La policia de Terrasa ha comunicat que van entrar lladres al magatzem de Ventalló, Tusell i Companyia, car- rer del Nord, 74, emportant-se'n 400 pessetes i peces d'estam que valen unes 24.000 pessetes.

- Objectes present d'última novelat reb diàriament i els ven baratíssims, Cristalleria Esteve, R. Catalunya, 95.

La policia del districte de l'Audièn- cia ha detingut a J. S. B. acusat per don Hilari Solsona de què li va con- fiar, un anell que val 4.500 pessetes perquè el vengués, i en compte de fer-ho, el va pignorar per 1.500.

A darrera hora de la nit es va pre- sentar al dispensari de Sant Andreu, Antoni Corominas Claveras, de 26 anys, el qual tenia una ferida de bala, pronostic reservat, a la cuixa esquerra.

Segons va dir, passant pel carrer de Viladrau, se li havia engegat ca- sualment una pistola automàtica que duia a la butxaca del pantaló.

- Després de curar passà al seu do- micili, carrer de la Sagrera.

- RUM BELLESA (a base de no- guera). Treu la blancor al cabell tor- nant-li el seu color primitiu amb ex- traordinària perfecció. Es inofensiu. Es l'ideal. Venda a les perfumeries.

La Secció de Beneficència de l'A- teneu Obrer del districte II ha repa- tit durant el mes d'abril 100 vals tri- plicats de carn, pa i arròs, a les fa- mílies necessitades del districte.

Liquidació joies
La Estrella de Oro. - Hospital, 7

El Consell Directiu de l'Institut de Cultura i Biblioteca Popular de la Dona posa en coneixement de les as- sociades que prengueren part al ro- matge efectuat l'any passat al Mo- nestir de Montserrat, que el tern

que l'Institut de Cultura fa ofrena a la Verge de Montserrat, estarà ex- posat en el propi Institut durant la present setmana, podent veure'l així les romeues com les associades en general tots els dies, de cinc tarda a les vuit del vespre.

Grans rebaixes

de l'1 al 15 del corrent en jocs de ca- cerols, olles, pots, escurredors, bu- llidors llet, etc.; en alumini extra. Llo- rens Germans, Rbla de les Flors, 30.

La Junta Municipal del Cens Elec- toral ha fet públic que el dia cinc del corrent més acaba el termini per a la presentació d'instàncies d'incl- usió, exclusió i rectificació d'errors en les llistes electorals vigents, actual- ment exposades als baixos de les Ca- ses Consistorials, i que en el dit dia romandran obertes les oficines (carrer de Durán i Bas, 2, principal), des de les nou a la una i des de les tres a les dotze de la nit.

PER QUÈ PATIU DE L'ESTÓMAC

si us podeu curar tots els vostres mals amb la Magnèsia Bisurada?

Tota persona que pateixi de dispep- sia, indigestió, gastritis, ardors, amar- gor de l'estómac, acideses, dolors de ventre, eructes, pesadesa, inflaments, etc., etc., ha de comprar a la seva farmàcia un flascó de Magnèsia Bi- surada.

La Magnèsia Bisurada no és una droga perillosa ni un digestiu arti- ficial; és un remei saludable que neutralitzarà l'àcid causa de les ar- dors d'estómac, deturará la fermenta- ció i calmará la inflamació estó- macal. Milers de persones, escampa- des per Espanya, França, Itàlia, Amè- rica del Sud i del Nord i Austràlia, l'han emprada amb èxit demostrant-se universalment que la Magnèsia Bi- surada ha donat felipsos resultats allà on altres medicaments resultaren in- útils.

Els dispeptics en últim grau, els que han patit durant alguna any, els que han consultat als especialistes, seguint règims i gastant grosses sumes han han de fer la prova avui mateix amb la Magnèsia Bisurada, que po- den adquirir a totes les farmàcies al preu de pessetes 4.00. Si no resultés eficaç per a llur dolença, si no que- desin plenament satisfets, n'hi hau- rà prou amb omplir el val de garantia que acompanya cada flascó per a ob- tenir la devolució dels diners. Cap pregunta se'ls farà; cap testimoni se'ls exigirà. Seran ells mateixos els ju- ges i llurs decisions quedaran adme- ses com a definitives.

Dispeptics, no sufriu més, procu- reu-vos avui mateix un flascó de Ma- gnèsia Bisurada, preneu-ne mitja cu- lleradeta en una mica d'aigua calen- ta immediatament després de pendre aliment o cada vegada que es repro- dueixin els dolors, i aquests desapa- reixeran com per encantament.

Relació dels objectes trobats als cotxes dels tramvies de Barcelona: Dotze paraigues, dos bastons, nou moneders, un llibre «Contribución In- dustrial, un altre llibre «Manual de Educación Física», una llibreta per a notes, un mètode per a dibuixar, quatre parells de guants, una bufan- da, una pell per al coll, un cinturó per a senyora, dos ciris, un termòme- tre clínic, un pendentif, un rellotge- pulsar, una moneda de cinc pes- setes, una capsa contint un filtre, una capsa amb anells falsos i altres efectes, un paquet amb un vestit i una brusa per a senyora, un paquet amb pinzells, un paquet amb quatre flascos amb un específic, un paquet d'escuradents, un paquet amb talo- naris.

Diumenge, a dos quarts de nou de la vetlla, els Patronats de menors i de Presos adults, obsequiaran amb un banquet a don Ramon Albó, pre- sident del primer dels Patronats, so- lemnitzant d'aquesta manera la joia amb que van veure el seu nomena- ment de director general de presons, i les esperances que es prometien de

la seva gestió, cas de major durada en el càrrec.

L'acte tindrà lloc al Majestic Hotel, admetent-se inscripcions a la Secretaria del Patronat de Menors (Baix de Sant Pere, 1, 3 i 5, principal), totes les tardes, de quatre a set.

El festival organitzat per l'Associació Catalana d'Estudiants, tindrà lloc el diumenge, a les onze del matí, al teatre Tivoli, i anirà a càrrec de l'Orfeó Gracienc i de la cobla Barcelona.

Les localitats estan a la venda al teatre Tivoli, a l'Orfeó Gracienc i al local de l'Associació (Pelayo, 14, tercer).

Divendres, a dos quarts de nou en punt de la vetlla, tindrà lloc a l'Ateneu Empordanès un àpat d'homenatge a l'excel·lent pintor banyolí, en Manuel Pigem.

Poden demanar-se les lletres al preu de nou pessetes a la consergeria de l'entitat esmentada, Pl. II, principal.

La Joventut de la Secció de Propaganda i Excursions de l'Ateneu Obrer del districte II (Mercaders, 38), demà, dijous, a les deu de la vetlla, celebrarà una vetllada literario-musical.

La Recaptació de Contribucions, com a conseqüència del retard sofert per les oficines provincials en la confecció dels documents cobratoris; adverteix als contribuents que la recaptació en període voluntari de les quotes per tots conceptes, corresponents al primer trimestre de l'actual exercici, ha hagut d'ésser ajornada i que oportunament s'anunciaran les dades en que hagi de donar principi i fi el cobrament voluntari de l'esmentat primer trimestre.

La Caixa d'Estalvis ha ingressat durant la passada setmana 1.142,299 pessetes procedents de 7.905 imponents, essent 471 el nombre de nous imponents.

S'han satisfet per 1.580 reintegres 588.971,45 pessetes, i per a la compra de valors per compte de 13 imponents 37.773,65 pessetes.

Total, 1.593 reintegres i 606.745,10 pessetes.

UNA ESCOPETADA AL COMERÇ

Crep marocain seda en negre i tots els colors novetat

a 8 ptes. metre

No us confongueu

10 - Carme - 10

LA FILOSOFIA

Galetes

Viñas

en paquets de 100 i de 200 grams

DIPÓSIT

Ronda de S. Pere, 19

Bisbat

PELEGRINACIÓ A AVILA I LOURDES

La Junta organitzadora d'aquesta Pelegrinació, fa avinent als fidels que vulguin pendre part en la mateixa, que fins el dia 10 inclòs, d'onze a una i de quatre a set, al despatx parroquial de la Basílica de Nostra Dona de la Mercè, estarà oberta la inscripció per a l'esmentada Pelegrinació.

Al moment d'inscriure-s'hi hauran d'abonar-se 50 pessetes en primera classe, 30 en segona i 20 en tercera. El recorregut serà el següent: Saragossa, Madrid, Puig dels Angels, Escorial, Avila, Burgos, Sant Sebastià, Hendaya i Lourdes. Els preus que s'han fixat són 370 pessetes, més 200 francs en primera classe; 290, més 150, en segona, i 210, més 120, en tercera.

Essent limitat el nombre de pelegrins, s'admetran per torn rigorós de presentació.

El Consell diocesà de la Unió Missional de la Clerecia es reunirà en ple demà, dimecres, a les cinc de la tarda, per a donar possessió dels seus càrrecs, als reverends senyors delegats de l'arxiprestat, parroquials i els de la clerecia regular, que han estat prèviament nomenats i degudament convocats.

En el mateix acte, se'ls farà remesa d'un fascicle imprès, el qual conté els Estatuts de la Unió Missional i el reglament especial de delegats, junt amb la llista del personal que constitueix el Consell directiu, el secretariat i el cos de delegats, a part d'altres instruccions d'interès. A continuació es canviaran impressions en forma de Congrés familiar, amb l'objecte que tots els concurrents puguin exposar les seves opinions per al major desenvolupament de les obres missionals.

L'acte tindrà lloc a la sala de Juntes de l'Acció Catòlica (Palau Episcopal).

El darrer número del «Butlletí Oficial Eclesiàstic d'aquest Bisbat», publica el següent sumari:

I. Viaje de S. Excia. Rvma. a Roma para practicar la Visita «ad Limina». — II. Dia de la Premsa catòlica para 1922. — III. Junta Diocesana organitzadora del mismo. — IV. Solució de la qüestió litúrgica proposada para el mes de diciembre de 1921. — V. Nombramientos parroquiales. — VI. Edicto del Tribunal Eclesiàstic. — VII. Santas Misiones en los pueblos de la Diócesis. — Crónica diocesana. — IX. Bibliografía.

A Amposta ha mort la germana Maria de Sant Ignasi, una de les fundadores de la Comunitat de Carmelites Teresianes Descalces que té en aquella població un col·legi per a noies.

Ha obtingut la Flor Natural en els Jocs Florals de Barcelona el lloretjat poeta mossèn Antoni Navarro.

El Consell diocesà de la Unió Missional de la Clerecia ha nomenat delegat en la dita Unió a la parròquia de Sant Jaume, al doctor don Felip Fontanals.

El darrer dissabte va arribar a Cerdanyola l'econom d'aquella població, don Josep Espinal.

Ha marxat a Roma l'Abat de Montserrat, P. Marçet.

El darrer número del «Butlletí Oficial del Bisbat de Lleida», publica el següent sumari:

«Decrets de la Sagrada Congregació de Ritus sobre addició d'invocació a les Lletanies dels Sants i sobre missa votiva per a la Propagació de la Fe. Circulars de S. E. I. sobre missa votiva per a la Propagació de la Fe, mes de Maria, precos eucarístics. — «Dia de la Premsa Catòlica». — Reial ordre creant la Coadjutoria de Vilanova (La Bordeta). — Santas Misiones a Binaca i Espilús. — Secretaria de Cambra: recomanació sobre treballs geodèsics, colectes. — Bibliografía.

Ahir va fer-se en aquesta universitat la recepció del nostre company en la premsa mossèn Jaume Barrera a la Real Acadèmia de Bones Lletres.

El reverend Barrera va dissertar sobre la personalitat dels germans Ignasi i Felip Torres Amat, fundadors de la biblioteca d'aquest Seminari Conciliar, de la qual és actualment director el nou acadèmic.

El reverend Barrera va ésser merescudament aplaudit i felicitat.

En representació del governador eclesiàstic va assistir a les festa el canonge d'aquesta Catedral Basílica, doctor Faura.

Aquesta setmana marxarà a Roma l'abat de Montserrat, P. Marçet.

Ahir a la tarda va tornar de Montserrat la pelegrinació del Tercer Orde Franciscà.

Jules Romaines a Barcelona

A les deu del vespre, a l'Institut Francès (Consell de Cent, 338) inaugura les seves anunciades conferències sobre la literatura francesa d'avui l'eminent poeta Jules Romaines.

La primera d'aquestes conferències o consideracions d'un autor sobre la literatura del seu país tindrà per objecte el moviment poètic, tan ric i curiós avui a França; la segona, que se celebrarà dissabte, dia 6, a la mateixa hora, versarà sobre les dues tendències de la novel·la; i en la tercera, que tindrà lloc dilluns vinent, dia 8, l'il·lustre conferenciant exposarà el punt de vista dels autors sobre el «Teatre», en la qual matèria li dona especial autoritat l'ésser director de l'Escola del «Vieux Colombine».

El nostre company Joan Estelrich farà la presentació del conferenciant al públic de l'Institut Francès.

Sens dubte aquestes conferències assoliran un bon èxit. L'Institut comença de realitzar el seu programa. És un bon auguri que el primer escriptor que ens hi parli sigui una persona com Jules Romaines, la persona i l'obra del qual tantes simpaties tenen a Barcelona.

El poeta del «unanimisme» no és certament un desconegut entre nosaltres. Vingué fa dos anys en viatge d'incògnit, i prestà l'habitud de deixar aquest incògnit, en vista de la solitud dels nostres homes de lletres, els quals havent-se adonat de la presència a Barcelona, el portaren a la sala de conferències de l'Ateneu.

Cal recordar les seves obres? Per de prompte, en prosa, aquests manuals pràctics de l'unanimisme que són el «Manuel de déification» — intuïció de la divinitat dins les agrupacions humanes —, la «Mort de quelqu'un», i «Sur les Quais de la Villette»; i «Puisseances de Paris» — curioses visions parisenses d'un veritable psicòleg de ciutats. «Les Copains» és, entre les seves moltes obres, una de les més celebrades. Novel·la «sui generis», còmica, sobta pel seu còmic enorme, dionisiac. Al seu costat «Dongoo-Touka», novel·la cinema, és un perpetuu somriure, d'un «humour» finíssim, molt espiritual.

Però Jules Romaines és, ans que tot, un poeta, un alt i poderós poeta. Els seus versos es troben recollits en quatre volums — ja clàssics en l'unanimisme — com són «Un être en marche», «Odes et prières», «La vie unanime» i «Europe», que, publicat en acabar la guerra, manifestà el primer esclat líric, verament, profundament «europeu», del nostre continent exàngüe.

Ultimament, el nostre poeta ha portat al Teatre la seva concepció de l'art modern. Rera «L'Armée de la Ville» vingué «Cromedeyre-le-Vieil» — drama teràstic, en un fèrrec poblet cevenol — que es representà per primer cop al ja famós teatre del «Vieux Colombine», el 26 de maig de 1920.

Moltes escoles literàries han aparegut a França de trenta anys ençà. Tres o quatre només se sostenen i entre elles la colla formada a l'entorn de Romaines, on hi ha figures tan fortes com les de Georges Duhamel, l'autor de «La Vie des Martyrs», Charles Vildrac, René Arcos, Chennedière, Luc Durtain.

No cal insistir en l'interès d'escollir la veu del capdavanier d'aquesta poesia que es proposa demostrar a l'ànima individual com pot fondre's dins l'ànima de les agrupacions i trobar-hi el sentiment de la divinitat. M. Jules Romaines pot i deu exposar-nos sobre aquest punt valuosos experiències personals. El nostre hoste coneix perfectament el moviment dels esperits a Catalunya — que exposà en un remarcable article a «La Nouvelle Revue Française» — i s'interessa vivament per la vida unànime de la nostra Barcelona, sobre la qual digué, l'any 1920, a LA VEU, mots inol·ludables i justos.

Obituari

ENTERRAMENTS

En Josep Robert i Soler. Ha mort a l'edat de 51 anys. Demà, a les onze, Lúria, 74. Estació de França. Cementiri de Sitges.

FUNERALS

En Joan Soldevila i Rosal. Morí el 26 de març últim. Demà passat, a les

deu, funerals a la parròquia de Sant Agustí.

El nen Marius Villan i Villedado. Morí el 4 de febrer últim, als 9 anys d'edat. Demà, a les deu a les dotze, misses a la capella del Sagriment de la parròquia de la Concepció.

En Josep Salvador i Jové. Morí el dia 19 de març últim. Dissabte vinent, a les deu, funerals a l'església del Bonsuocès.

N'Antoni Serra i Cañameras. Morí el 21 d'abril últim, a l'edat de 73 anys. Demà, a les deu, funerals al temple del Roser (Anzules March, 54).

PARTICIPACIONS DE DEFUNCIÓ

Na Mercè Granell i Grau. Ha mort a Grandollers a l'edat de 76 anys.

El nen N'Antoni de Fortuny i Parra. Ha mort a l'edat de 7 anys.

Vida religiosa

Avui: Solemnitat de Sant Josep. — Demà: Sant Ciriac, bisbe, i Santa Mònica.

Quaranta hores: Demà, a l'església de les Germanetes dels pobres (carrer de Borrell). Hores d'exposició: De dos quarts de nou del matí a dos quarts de set de la tarda.

La missa de demà: Invenció de la Santa Creu, color vermell.

Cort de Maria: Demà: Nostra Dona dels Dolors, al Bonsuocès.

Vetlla en sufragi de les Animes del Purgatori: Avui, Torn del Sagrat Cor de Jesús, a la seva capella, Escorial, 155, Gràcia. — Demà, Torn de l'Immaculat Cor de Maria, a la mateixa capella.

Parròquia de Sant Jaume. — Demà, dijous, de cinc a sis de la tarda, devot exercici de l'Hora Santa, a l'altar del Santíssim. A dos quarts de set, segueix el mes dedicat a la Regina dels Cels i Terra, predicant el reverend P. Candi Rincón, C. M. F.

Divendres, a les vuit, missa de Comunió general, amb plàtica per un P. del Cor de Maria. A dos quarts de dotze, exposat Nostramo, funció i cants com tots els divendres primers de mes, convidant-hi tots els devots del Sagrat Cor de Jesús i Apostolat de l'Oració.

Municipi

SUBHASTA

La subhasta de llocs vacants als mercats, que s'ha celebrat aquest matí, ha estat presidida pel regidor don Salvador Anglada i autoritzada pel notari don Joaquim Dalmau.

La licitació estigué molt concorreguda i alguns llocs, entre ells tres del mercat de Sant Antoni, foren adjudicats amb un augment molt important sobre el tipus de subhasta; per un de porc es donaren 7.000 pessetes i estava anunciat en 400 pessetes.

DE CULTURA

La comissió de Cultura ha acordat proposar a l'Ajuntament que amb el fi d'obtenir la necessària unificació ortogràfica de totes les publicacions que pugui editar en idioma català l'Ajuntament, i altres organismes dependents del mateix, siguin examinats i corregits els corresponents textos per les oficines Lexicogràfiques.

Que accedint a l'interès per l'Alcaldia d'Igualada i de conformitat amb l'informe del director de la Banda Municipal, s'autoritzi a aquest organisme per a donar un concert en l'esmentada ciutat, en l'última desena del mes actual, mitjançant el compliment de les prescripcions reglamentàries.

Que contribueixi amb la quantitat de 1.000 pessetes a la subscripció oberta per a practicar les obres de reparació necessàries a l'església de Nostra Dona del Pl.

La pròpia Comissió ha enviat a la Fira Internacional del Llibre que pròximament se celebrarà a Florència, una col·lecció completa de les seves publicacions relatives als serveis i Institucions d'ensenyament i cultura que sosté l'Ajuntament de Barcelona i a les construccions escolars que està realitzant.

Les dites publicacions figuraran en una instal·lació especial a l'esmentada Fira i seran després ofrenades al Municipi de Florència.

URINARIS SUBTERRANIS

S'ha assenyalat el dia 6 de l'actual per a celebrar a les Cases Consisto-

rials la subhasta relativa a la construcció de dos urinaris subterranis emplaçats, l'un a la Plaça de la Universitat, i l'altre al carrer de València, encreuament amb el Passeig de Gràcia, sota el tipus de 142.733,84 pessetes. Els documents estan de manifest al Negociat municipal d'Obres Públiques.

PRESENT ALS BOMBERS

A l'Alcaldia s'han rebut 100 pessetes destinades al Montepio del Cos de Bombers, quantitat que ha enviat don Lluís Cervera, agraït als bons serveis prestats per individus de l'esmentat cos, en l'incendi hagut a la fabrica de bernissos i colors que el dit senyor posseeix al carrer de Beljar.

Han complimentat a l'alcalde senyor marqués d'Alélla, una representació de la Comissió organitzadora de l'homenatge a l'impressor del Gran Teatre del Liceu, don Joan Mesires, per a invitar-lo al banquet que en son honor tindrà efecte a l'Hotel Ritz, el dia 5 de l'actual; el secretari de l'Exposició d'Art, don Esteve Batlle, en nom de la Junta, fent-li remesa del primer exemplar del catàleg de l'esmentada exposició i els senyors Christian Guilmann i Louis Henius, director i administrador, respectivament, del diari danès «Berlingske Tidende», als quals acompanyava el conegut periodista don Joaquim Montaner.

L'Atracció de Forasters

En la darrera sessió celebrada per la Junta Directiva de la Societat d'Atracció de Forasters, sota la presidència de don Marian Rubió, fou acceptat com a soci En Francesc Reus, arrendatari del Parc Hotel Terramar, de Sitges, i nomenat delegat a Arcibo (P. Ri). En Llorenç Prats Alvarez.

Per la secretaria general va donar-se compte d'haver-se efectuat el repartiment de cartells de l'Exposició de Belles Arts, encomanat a la dita oficina, i d'haver remès fullons als equips estrangers del Campionat de Rem a Europa, que s'ha de celebrar a les nostres aigües dintre del vinent mes de setembre.

La mateixa secretaria va comunicar el gran nombre d'informes relatius a Barcelona darrerament sol·licitats de la seva oficina d'informació, com efecte de la propaganda realitzada pel mitjà d'anuncis en els periòdics del Migdia de França.

Foren aprovades les bases de convocatori del Quart Concurs d'hostels, fondes i allotjaments rurals, als quals es va acordar donar publicitat tot seguit, així com el text de l'anunci de la caravana aragonesa, que la Societat té en organització, i un model de fulla solta contenint en forma epigràfica els diferents extrems damunt els quals es desenvolupa el treball de la Societat, i de la qual se'n farà un gran tiratge amb l'objecte de vulgaritzar el coneixement i els fons d'actuació de la Societat d'Atracció de Forasters.

Necrològica

Ahir va celebrar-se a l'església de Sant Antoni Abat una Missa amb ofertori, en sufragi del que va ésser don Ramon Puig i Segura, pare de l'Escolapi Ramon Puig i Ganilla.

La missa es va veure molt concorreguda, posant-se de relleu les moltes i excel·lents relacions de la família Puig.

Teatre Català

Segueixen al Teatre Català Romà les representacions de l'espectacle «Un miracle a Barcelona o la qüestió és passar l'estona».

La diversitat d'escenes curioses, de màgica, cuplets i ballables de l'obra, fa que l'antic coliseu es vegi afavorit per la concurrència.

Anuncis oficials

«SERICUM, S. A.»

Es convoca als senyors accionistes a la junta general ordinària que tindrà lloc el dia 20 del corrent, a les quatre de la tarda, en el domicili social, per a l'aprovació del balanç corresponent al finit exercici i repartiment dels beneficis obtinguts. Barcelona, 1 de maig de 1922. — El vocal-secretari, Trinitat Monegal Nogues.

NOTÍCIES DE LA PENÍNSULA

(Telegrames i conferències de LA VEU)

VAIXELLS

Madrid, 2, 415 tarda.

Sant Sebastià. — Han arribat els alerats de navili i diversos mariners, que formaran part de la tripulació de diversos vaixells que arribaran aviat, construïts a França i destinats a la nostra zona del protectorat d'Àfrica, a pendre part en les operacions del que puguin desenvolupar-se en aquelles zones.

Esperats també dos vapors de l'Ho-

GESTIONS D'EN PICH

Madrid, 2, 615 tarda.

El senador senyor Pich, ha tramès al ministre de Foment una instància demanant per l'alcalde de Barcelona, de manera l'oficialitat de l'Exposició de Mobles i decoració interior i del Congrés de Tècnica de la construcció i l'edificació, que se celebraran des del dia primer de març de 1923 i del 15 de març de 1922, respectivament.

La instància passarà del ministeri de Foment al del Treball.

El senyor Pich ha informat amablement al ministre de Foment sobre l'Exposició i el Congrés esmentats, expressant-li gràcies al senyor Aguilera, el qual ha ofert tota mena de facilitats.

El mateix l'Exposició del moble que el Congrés de l'edificació, són preparats pel senyor Pich.

El senyor Pich ha conferenciat també amb el cap del Govern, i amb el ministre de Finances per a anunciar-li la tramessa al Govern de les conclusions acordades en la recent assemblea de les Cambres de la Producció, i assabentant-los del projecte de la representació de les Cambres.

El senyor Pich ha conferenciat també amb el cap del Govern, i amb el ministre de Finances per a anunciar-li la tramessa al Govern de les conclusions acordades en la recent assemblea de les Cambres de la Producció, i assabentant-los del projecte de la representació de les Cambres.

El senyor Pich ha conferenciat també amb el cap del Govern, i amb el ministre de Finances per a anunciar-li la tramessa al Govern de les conclusions acordades en la recent assemblea de les Cambres de la Producció, i assabentant-los del projecte de la representació de les Cambres.

El senyor Pich ha conferenciat també amb el cap del Govern, i amb el ministre de Finances per a anunciar-li la tramessa al Govern de les conclusions acordades en la recent assemblea de les Cambres de la Producció, i assabentant-los del projecte de la representació de les Cambres.

El senyor Pich ha conferenciat també amb el cap del Govern, i amb el ministre de Finances per a anunciar-li la tramessa al Govern de les conclusions acordades en la recent assemblea de les Cambres de la Producció, i assabentant-los del projecte de la representació de les Cambres.

El senyor Pich ha conferenciat també amb el cap del Govern, i amb el ministre de Finances per a anunciar-li la tramessa al Govern de les conclusions acordades en la recent assemblea de les Cambres de la Producció, i assabentant-los del projecte de la representació de les Cambres.

El senyor Pich ha conferenciat també amb el cap del Govern, i amb el ministre de Finances per a anunciar-li la tramessa al Govern de les conclusions acordades en la recent assemblea de les Cambres de la Producció, i assabentant-los del projecte de la representació de les Cambres.

El senyor Pich ha conferenciat també amb el cap del Govern, i amb el ministre de Finances per a anunciar-li la tramessa al Govern de les conclusions acordades en la recent assemblea de les Cambres de la Producció, i assabentant-los del projecte de la representació de les Cambres.

El senyor Pich ha conferenciat també amb el cap del Govern, i amb el ministre de Finances per a anunciar-li la tramessa al Govern de les conclusions acordades en la recent assemblea de les Cambres de la Producció, i assabentant-los del projecte de la representació de les Cambres.

El senyor Pich ha conferenciat també amb el cap del Govern, i amb el ministre de Finances per a anunciar-li la tramessa al Govern de les conclusions acordades en la recent assemblea de les Cambres de la Producció, i assabentant-los del projecte de la representació de les Cambres.

El senyor Pich ha conferenciat també amb el cap del Govern, i amb el ministre de Finances per a anunciar-li la tramessa al Govern de les conclusions acordades en la recent assemblea de les Cambres de la Producció, i assabentant-los del projecte de la representació de les Cambres.

El senyor Pich ha conferenciat també amb el cap del Govern, i amb el ministre de Finances per a anunciar-li la tramessa al Govern de les conclusions acordades en la recent assemblea de les Cambres de la Producció, i assabentant-los del projecte de la representació de les Cambres.

El senyor Pich ha conferenciat també amb el cap del Govern, i amb el ministre de Finances per a anunciar-li la tramessa al Govern de les conclusions acordades en la recent assemblea de les Cambres de la Producció, i assabentant-los del projecte de la representació de les Cambres.

El senyor Pich ha conferenciat també amb el cap del Govern, i amb el ministre de Finances per a anunciar-li la tramessa al Govern de les conclusions acordades en la recent assemblea de les Cambres de la Producció, i assabentant-los del projecte de la representació de les Cambres.

El senyor Pich ha conferenciat també amb el cap del Govern, i amb el ministre de Finances per a anunciar-li la tramessa al Govern de les conclusions acordades en la recent assemblea de les Cambres de la Producció, i assabentant-los del projecte de la representació de les Cambres.

El senyor Pich ha conferenciat també amb el cap del Govern, i amb el ministre de Finances per a anunciar-li la tramessa al Govern de les conclusions acordades en la recent assemblea de les Cambres de la Producció, i assabentant-los del projecte de la representació de les Cambres.

El senyor Pich ha conferenciat també amb el cap del Govern, i amb el ministre de Finances per a anunciar-li la tramessa al Govern de les conclusions acordades en la recent assemblea de les Cambres de la Producció, i assabentant-los del projecte de la representació de les Cambres.

El senyor Pich ha conferenciat també amb el cap del Govern, i amb el ministre de Finances per a anunciar-li la tramessa al Govern de les conclusions acordades en la recent assemblea de les Cambres de la Producció, i assabentant-los del projecte de la representació de les Cambres.

El senyor Pich ha conferenciat també amb el cap del Govern, i amb el ministre de Finances per a anunciar-li la tramessa al Govern de les conclusions acordades en la recent assemblea de les Cambres de la Producció, i assabentant-los del projecte de la representació de les Cambres.

El senyor Pich ha conferenciat també amb el cap del Govern, i amb el ministre de Finances per a anunciar-li la tramessa al Govern de les conclusions acordades en la recent assemblea de les Cambres de la Producció, i assabentant-los del projecte de la representació de les Cambres.

El senyor Pich ha conferenciat també amb el cap del Govern, i amb el ministre de Finances per a anunciar-li la tramessa al Govern de les conclusions acordades en la recent assemblea de les Cambres de la Producció, i assabentant-los del projecte de la representació de les Cambres.

El senyor Pich ha conferenciat també amb el cap del Govern, i amb el ministre de Finances per a anunciar-li la tramessa al Govern de les conclusions acordades en la recent assemblea de les Cambres de la Producció, i assabentant-los del projecte de la representació de les Cambres.

El senyor Pich ha conferenciat també amb el cap del Govern, i amb el ministre de Finances per a anunciar-li la tramessa al Govern de les conclusions acordades en la recent assemblea de les Cambres de la Producció, i assabentant-los del projecte de la representació de les Cambres.

El senyor Pich ha conferenciat també amb el cap del Govern, i amb el ministre de Finances per a anunciar-li la tramessa al Govern de les conclusions acordades en la recent assemblea de les Cambres de la Producció, i assabentant-los del projecte de la representació de les Cambres.

El senyor Pich ha conferenciat també amb el cap del Govern, i amb el ministre de Finances per a anunciar-li la tramessa al Govern de les conclusions acordades en la recent assemblea de les Cambres de la Producció, i assabentant-los del projecte de la representació de les Cambres.

El senyor Pich ha conferenciat també amb el cap del Govern, i amb el ministre de Finances per a anunciar-li la tramessa al Govern de les conclusions acordades en la recent assemblea de les Cambres de la Producció, i assabentant-los del projecte de la representació de les Cambres.

El senyor Pich ha conferenciat també amb el cap del Govern, i amb el ministre de Finances per a anunciar-li la tramessa al Govern de les conclusions acordades en la recent assemblea de les Cambres de la Producció, i assabentant-los del projecte de la representació de les Cambres.

El senyor Pich ha conferenciat també amb el cap del Govern, i amb el ministre de Finances per a anunciar-li la tramessa al Govern de les conclusions acordades en la recent assemblea de les Cambres de la Producció, i assabentant-los del projecte de la representació de les Cambres.

El senyor Pich ha conferenciat també amb el cap del Govern, i amb el ministre de Finances per a anunciar-li la tramessa al Govern de les conclusions acordades en la recent assemblea de les Cambres de la Producció, i assabentant-los del projecte de la representació de les Cambres.

El senyor Pich ha conferenciat també amb el cap del Govern, i amb el ministre de Finances per a anunciar-li la tramessa al Govern de les conclusions acordades en la recent assemblea de les Cambres de la Producció, i assabentant-los del projecte de la representació de les Cambres.

El senyor Pich ha conferenciat també amb el cap del Govern, i amb el ministre de Finances per a anunciar-li la tramessa al Govern de les conclusions acordades en la recent assemblea de les Cambres de la Producció, i assabentant-los del projecte de la representació de les Cambres.

El senyor Pich ha conferenciat també amb el cap del Govern, i amb el ministre de Finances per a anunciar-li la tramessa al Govern de les conclusions acordades en la recent assemblea de les Cambres de la Producció, i assabentant-los del projecte de la representació de les Cambres.

El senyor Pich ha conferenciat també amb el cap del Govern, i amb el ministre de Finances per a anunciar-li la tramessa al Govern de les conclusions acordades en la recent assemblea de les Cambres de la Producció, i assabentant-los del projecte de la representació de les Cambres.

El senyor Pich ha conferenciat també amb el cap del Govern, i amb el ministre de Finances per a anunciar-li la tramessa al Govern de les conclusions acordades en la recent assemblea de les Cambres de la Producció, i assabentant-los del projecte de la representació de les Cambres.

El senyor Pich ha conferenciat també amb el cap del Govern, i amb el ministre de Finances per a anunciar-li la tramessa al Govern de les conclusions acordades en la recent assemblea de les Cambres de la Producció, i assabentant-los del projecte de la representació de les Cambres.

El senyor Pich ha conferenciat també amb el cap del Govern, i amb el ministre de Finances per a anunciar-li la tramessa al Govern de les conclusions acordades en la recent assemblea de les Cambres de la Producció, i assabentant-los del projecte de la representació de les Cambres.

El senyor Pich ha conferenciat també amb el cap del Govern, i amb el ministre de Finances per a anunciar-li la tramessa al Govern de les conclusions acordades en la recent assemblea de les Cambres de la Producció, i assabentant-los del projecte de la representació de les Cambres.

El senyor Pich ha conferenciat també amb el cap del Govern, i amb el ministre de Finances per a anunciar-li la tramessa al Govern de les conclusions acordades en la recent assemblea de les Cambres de la Producció, i assabentant-los del projecte de la representació de les Cambres.

El senyor Pich ha conferenciat també amb el cap del Govern, i amb el ministre de Finances per a anunciar-li la tramessa al Govern de les conclusions acordades en la recent assemblea de les Cambres de la Producció, i assabentant-los del projecte de la representació de les Cambres.

El senyor Pich ha conferenciat també amb el cap del Govern, i amb el ministre de Finances per a anunciar-li la tramessa al Govern de les conclusions acordades en la recent assemblea de les Cambres de la Producció, i assabentant-los del projecte de la representació de les Cambres.

El senyor Pich ha conferenciat també amb el cap del Govern, i amb el ministre de Finances per a anunciar-li la tramessa al Govern de les conclusions acordades en la recent assemblea de les Cambres de la Producció, i assabentant-los del projecte de la representació de les Cambres.

El senyor Pich ha conferenciat també amb el cap del Govern, i amb el ministre de Finances per a anunciar-li la tramessa al Govern de les conclusions acordades en la recent assemblea de les Cambres de la Producció, i assabentant-los del projecte de la representació de les Cambres.

El senyor Pich ha conferenciat també amb el cap del Govern, i amb el ministre de Finances per a anunciar-li la tramessa al Govern de les conclusions acordades en la recent assemblea de les Cambres de la Producció, i assabentant-los del projecte de la representació de les Cambres.

El senyor Pich ha conferenciat també amb el cap del Govern, i amb el ministre de Finances per a anunciar-li la tramessa al Govern de les conclusions acordades en la recent assemblea de les Cambres de la Producció, i assabentant-los del projecte de la representació de les Cambres.

ELS ESTUDIANTS DE MEDICINA

Madrid, 2, 515 tarda.

Com a conseqüència dels escàndols haguts amb motiu de les recents oposicions a la càtedra d'Anatomia de la Facultat de Sant Carles, la Directiva de l'Associació General d'Estudiants de Medicina de Madrid ha publicat un manifest en el qual es fan les següents manifestacions:

Primer. — Que el moviment de la classe estudiantina té el seu origen molt anterior a les citades oposicions, en son desig de renovar el seu professorat.

Segon. — Que aquest desig no es limita a la destitució del senyor Perpetu, sinó que s'entendrà a tots els professors que no donen a llurs alumnes l'ensenyament mínim per a l'exercici de la professió.

Tercer. — Que això es realitzarà de la manera següent:

a) Exigint que s'acabi amb el vergonyós espectacle de que hi hagi càtedres vacants, la no provisió de les quals es deu, quasi sempre, a maneigs poc en armonia amb els fins exclusivament docents.

b) Demanant la substitució del professorat francament inepte.

c) Indicant primer, i exigint després, a aquells professors que per llur cultura evident podrien ensenyar més i millor, que dediquin a la càtedra l'atenció i el temps a què es van comprometre en possessar-se d'ella, incompatible amb llurs ambicions pecuniàries i posant, demés, en el seu coneixement que de no reduir-ho així hauran de deixar llur lloc a qui més altruísticament vegi la càtedra com a mitjà, no com una llegítima aspiració a donar la seva aptitud educativa en profit de la cultura nacional.

Quart. — En endavant, la intervenció es farà també, no sols sobre el professor sinó sobre els mètodes, tota vegada que el professor ha d'ensenyar i ensenyar d'acord amb els seus deutes.

Cinquè. — Que tenint aquest moviment els seus precedents, no sols a l'estranger sinó també en aquesta mateixa Universitat, i tenint com a únic fi l'aconseguir millors el professorat, ennobilitant el prestigi de la Facultat i resoldre el problema de l'ensenyament en el que a nosaltres atany, esperem trobar en tot un franc i lleial ajut a tan legítima aspiració.

NOTES DE MELILLA

Melilla. — Una petita columna manada pel tinent coronel del regiment de Guipúscoa sortí de Dar Quebdani i avançà fins a l'Alcazaba Roja, en territori de la cabila de Beni Said, sense ésser hostilitzada. Torna sense novetat.

Al mateix temps una altra columna feu un reconeixement fins a les planes de Guernau, tornant a Kandusi sense novetat.

Una esquadra d'aviació ha bombardejat novament els pobles de Tafersit i Nador de Beni-Ulloch, tirant bombes damunt del camp que tenien concentracions rebels.

A Mesaud vieren una altra concentració enemiga bastant nombrosa que dispersaren.

Prop de Batel, una camioneta particular atropellà el caporal del regiment de Córdova, Francesc Chavalo, ferint-lo greument.

HOMENATGE A MAGALLANES

Madrid, 2, 830 nit.

Aquest matí ha estat rebuda en audiència pel Rei la comissió holandesa que ha vingut a Madrid per a fer remesa al sobirà d'un album d'homenatge de la nació holandesa amb motiu del centenari de Magallanes, i a la Societat Geogràfica d'un quadre recordant la gloriosa sortida de la flota espanyola del port de Sanlúcar.

Acompanyaven la comissió el senyor Bergamín, com a president de la Reial Societat Geogràfica, i el ministre d'Hisenda.

En fer donació a S. M. del dit album, el frontispici del qual hi ha el lema «Primus me circumdedit», salutació d'honor que Holanda vol tributar especialment a Espanya amb motiu del quart centenari de Magallanes i en record del viatge de circumvalació que terminà El Cano, el seu avantpassat de la comissió ha llegit un

discurs en francès, en el qual ha fet present com a Holanda un grup d'entusiastes de les glòries hispàniques porta a cap l'homenatge a Magallanes.

Ha recordat les glòries de la nació espanyola i els seus savis sobirans i ha testimoniado a don Alfons les felicitacions, no solament del Comitè, sinó de tota l'Holanda amb motiu d'un fet que interessa la història universal i la influència del qual sobre el problema intel·lectual i moral del món ha estat de gran importància.

El monarca ha contestat agraïnt l'homenatge que la nació holandesa li acaba de dedicar, com a successor en el tron de Carles V, i després, en presència dels comissionats, ha fet grans elogis de l'album, al final del qual van les firmes de totes les il·lustrades personalitats que a Holanda han honrat espontàniament les glòries de Magallanes i El Cano.

El comissionat han passat més tard a oferir els seus respectes a la Reina donya Cristina, mercant del regí al·lèsser al palau de la infantesa donya Isabel per a complimentar-la.

LA UNIVERSITAT DE PADUA

Per a assistir al setè centenari de la Universitat de Padua, al qual ha estat invitada la Universitat de Madrid, ha estat designat pel Rector don Josep Madrid Moreno, catedràtic de la Facultat de Ciències i antic fillal del Reial Col·legi de Sant Clement a Bolonya.

EL COMITÈ OFICIAL DEL LLIBRE

Madrid, 2, 915 nit.

S'ha reunit el Comitè Oficial del Llibre, sota la presidència del sotsecretari del ministeri del Treball.

S'ha ocupat preferentment de l'assistència d'Espanya a la Fira Internacional del Llibre, que s'inaugurarà aviat a Florencia.

Ha donat compte la comissió executiva nomenada en sessions anteriors dels seus treballs, i tot fa esperar que Espanya estiga dignament representada en aquella Fira.

També s'ha ocupat el Comitè del Llibre de l'impost d'utilitat que es pretén cobrar als editors per les propietats literàries adquirides.

S'ha acordat invitar les Cambres del Llibre perquè estudin la formació d'una estadística del llibre, no solament pel volum i el pes, sinó també des d'un punt de mira espiritual, per a conèixer quines matèries, quins autors i quina producció literària, social o científica té preferència a cada país.

S'ha estudiat la reglamentació del certificat de citatius per als llibres solts i l'ampliació del nombre de paquets que es poden certificar actualment, quedant nomenada una ponència sobre aquest assumpte.

CONGRES ESCOLAR

La Federació Nacional d'Estudiants Catòlics ha organitzat un Congrés que tindrà lloc a Saragossa.

DETENCIÓ

Els diaris donen compte d'haver estat detingut en un cafè de la Porta del Sol, on sopava amb una coneguda artista de varietats, un individu que declarà dir-se Eduard Rubio Fernández, al qual la policia coneix per «Chichito».

Es diu que aquest detingut estava reclamat per alguns jutjats pel delictes d'estatut que realitzava fent-se passar per un títol de Castella i un cop per secretari de la Legació Argentina.

Recorden els diaris que un dels processos Porgina cert incident que tingué amb la tipa Annetta Lopelegui, a la qual feu l'amor per a sotstraure-li diverses joies, i al·lega que és autor d'un llibre sobre la guerra del Marroc i que en preparava un altre censurant els generals Berenguer, Cavallant i altres personalitats.

Sembla que el detingut portava carnet de periodista, perquè ha pertanyut a diverses redaccions.

ELS TRAMVIES DE MADRID

La policia ha detingut set persones per a viatjar als pujadors dels tramvies.

LA QÜESTIO DELS SOLDATS DE QUOTA

Madrid, 2, 1030 nit.

Diu un diari: «S'ha parlat molt aquesta tarda de la qüestió relacionada amb els sol-

dats de quota que presten llurs serveis a l'exercit d'Àfrica, convenint-se que el Govern, i principalment el ministre de la Governació, amb llurs mal enteses severitats portin l'assumppte per males camins, la qual cosa podria produir, si no un conflicte, almenys lamentables incidents.

Al Congrés s'ha sentit un dels comissionats que, com els altres, té un fill servint a l'exercit d'Àfrica, dolent que no se'ls permeti tan sols reunir-se, en virtut d'ordres terminants del Govern, per a canviar impressions.

LA SITUACIO POLITICA

L'«Heraldo» comenta l'actualitat política i diu que els centres de reunió s'afirma que el Govern topa amb dificultats per al desenvolupament del programa mínim que anuncia en constituir-se.

En l'afar del Marroc no ha tingut l'èxit que era de desitjar, i en la part econòmica, les dificultats estan dintre del propi partit conservador.

Afegeix que hi havia qui suposava aquesta tarda que podria aqueixes dificultats, aqueixos obstacles que s'al·lèssien davant del Govern, provocant entre els seus l'excepcionisme, podrien ésser vençuts amb la bona voluntat de tots, però no manquen ministeris que s'arronsen d'espallies amb el mateix excepcionisme que el senyor Bergamín, convençuts, com vulgarment es diu, que la sort estava decidida.

La setmana parlamentària, malgrat ésser molt curta, dimecres, dijous i divendres, promet ésser animadíssima dintre i fora de la sala de sessions, i sobretot no seria estrany que en el transcurs d'aquelles tres dies es vetés amb claredat si s'acabaria definitivament o no l'horitzó polític.

EL PROBLEMA DEL MARROC

Les reserves que el Govern emprà per a informar sobre la darrera operació de Beni-Aros contribueix a augmentar els pessimismes de l'opinió, la qual es fa ressó d'informes particulars, en els quals es donen versions molt alarmants.

Si abans que comencin demà les sessions de Cortes no han facilitat amples notícies oficials, en rependre's la interpel·lació del senyor Serradell, algun dels oradors que intervinguin preguntarà al cap del Govern perquè doni una resposta categòrica que posi les coses en clar i porti la tranquil·litat a l'opinió.

També potser que s'al·lèssin al discurs pronunciat pel comte de Romanones a Sevilla.

COMUNICACIO OFICIAL DEL MARROC

El despatx oficial d'aquesta nit, diu així:

«Com vaig anunciar a V. E. en la meua conferència d'ahir, avui ha ocupat el general Marro amb la seva columna, la posició de Dar-el-Berda que, situada damunt les valls de T-Zelaita de Beni-Isset i Statj, domina absolutament les seves vegues en les quals tenen llurs conreus les cabiles de Beni-Aros, Beni-Isset i Sumata, constituint, en realitat, la clau del domini econòmic d'aquella regió.

L'operació s'ha desenvolupat molt bé, no obstant haver-se combatut amb nombrosos enemics de Sumata i Tafarut, puix es va córrer pel flanc esquerre de la columna i a totes passes tractava d'impedir els nostres propòsits, lluitant amb gran escomesa, contrarestatada per la valentia i pericia de les nostres forces, que l'han castigat durament.

Les nostres baixes, de les quals donaré a V. E. detalls quan els conegui, són un tinent del Tercer mort, i dos tinentes ferits i un contingut de regulars de Tetuan, més set morts i quaranta ferits de tropa, en sa major part indígenes.

Al territori de Larraix no coneix cap novetat, ni tampoc en el de Ceta-Tetuan.

Al territori de Melilla, als voltants d'Irmla, ha estat trobat un camió automòbil molt trosejat, que ha estat remolcat a Afso.

La policia ha rebut un canó Krup de nou centímetres al poblat d'Amman.

Ahir fou canonejada sense conseqüències la posició de Chalf.

Peces enemigues al Nord de Sidi-Masseut (Beni-Said) desapareixen da-

munt Dar Quebdani, sense conseqüències per a les tropes.

Els aviadors no efectuaren volades ahir pel mal estat del pis de l'Aeródrom.

Aquest matí un dels nostres aparells, que bombardejava els pobles de l'alt Uardana, ha efectuat un impacte en el motor que l'ha obligat a pendre terra a Drius, sense altres conseqüències.

Al Penyal, fins a les dues, completa tranquil·litat, i a la dita hora ha romput el foc l'enemic, fins a dos quarts de quatre, fent, durant l'esmentat temps uns vint disparats, resultant ferit lleu el soldat d'Alcantara, Doriou Amador Blázquez que ha continuat prestant servei després de curat.

Sense cap més novetat, havent quedat molt satisfet del resultat de l'operació.

RELACIO DE BAIXES

Les dades oficials que com a definitives han donat al ministeri de la Guerra sobre les baixes del combat de Beni-Aros, són les següents:

Morts: capità de regulars de Ceuta, senyor Marchesi Butler; capità de regulars de Larraix, senyor Camacho; capità de Chidiana, senyor Lozano; tinent de policia de Larraix, don Senon Villado; i tinent d'enginyers sapadors, don Francesc G. Agero.

Ferits: tinent coronel de regulars de Larraix, senyor González Carrasco (greu); tinent coronel d'artilleria, senyor Lombada (menys greu); comandant de cavalleria de regulars de Larraix, don Gabriel de Benito (greu); comandant d'Estat Major, don Gonçal Adalid (menys greu); tinent de cavalleria de regulars de Ceuta, don Manuel Oruña (menys greu); tinent de cavalleria de regulars de Ceuta, don Josep Tortosa (greu); alferes de cavalleria de regulars de Ceuta, don Miguel Torredell (lleu); tinent de regulars de Tetuan, don Antoni Iñna (greu); tinent d'enginyers sapadors, don Miguel Sotanje (greu).

També foren ferits lleus onze oficials més. Un d'ells és el capità de regulars, don Alvar Garcia Polavieja, germà del marquès d'aquest títol.

Les baixes de tropa són les següents:

Morts: 15 de les forces espanyoles, i 22 indígenes.

Ferits: de les forces espanyoles 94, de les tropes indígenes 196.

Total general de baixes: 358.

ELS AGLOMERATS DE CARBO

Els fabricants d'aglomerats carbònics han dirigit una protesta al ministeri de Finances demanant la reforma del nou aranzel en què es refereix a la rebata dels drets sobre la breu i augment dels aglomerats.

Apolant la seva petició afirmen que si no se'ls dona el que demanen, hauran de tancar algunes fàbriques, quedant molts obrers sense feina.

L'HOMENATGE A RAMON I CAJAL

legirà el dictamen relatiu al projecte d'ordenació ferroviària.

LA TASCA DEL CONGRES

En el Congrés, el president del Consell intervingrà demà en el debat de la interel·lació sobre el Marroc, i contestarà al senyor Serradell.

Després serà votat definitivament el projecte d'impost sobre el sucre.

LA LIQUIDACIÓ DEL PRESSUPOST

Madrid, 3, 12:30 matinalada

Segons dades de la Intervenció general de l'administració de l'Estat, pel gener darrer, la recaptació líquida puja pels conceptes generals del pressupost, a 203.750.303'03 pessetes, i els pagaments líquids a 259.917.131'40 pessetes.

Sumades aquestes xifres a les de mesos anteriors, donen per a l'exercici de 1921-22, 4.085.000.000 els ingressos i 2.448'18 milions les despeses, contra 2.091'92 milions i 2.051'87 milions respectivament, de l'exercici anterior.

De la comparació del que s'ha recaptat i el que s'ha pagat en els onze primers mesos de l'exercici de 1921-1922, resulta que els ingressos excedeixen als pagaments en uns 1.237 milions de pessetes.

A l'estat d'ingressos figura amb caràcter extraordinari, el següent:

Per negociació del Deute, 2.026'04 milions; per venda de substàncies alimentícies i articles de primera necessitat, 81'97; per subvenció de correu, 0'78; per assegurances realitzades pel Comitè oficial, 0'44; i per reintegre d'anticips a la premsa, 0'63; en total, 2.109'58 milions de pessetes.

En els pagaments extraordinaris es compten. Per reemborsament d'obligacions del Tresor, 78'06 milions; per avenços reintegrables a la premsa, 2'90; per compra de substàncies alimentícies i articles de primera necessitat, 36'83; per bestretes reintegrables a les empreses ferroviàries, 145'12; per despeses del Comitè d'Assegurances, 0'44; per subvenció a l'Exposició d'Indústries Elèctriques, 0'72; per abonament al Consell i gerència dels valxells incautats, 1'50; i per reparació d'estrangers, 2'94; en total, 269'05 milions.

Descomptant dels ingressos les despeses que acabem de registrar, el saldo entre el recaptat i el gastat, és d'un excés en els pagaments, per valor de 602'75 milions de pessetes.

EL TEMPS

Nota de l'Observatori:
Durant les últimes 24 hores s'han registrat pluges abundants a la regió cantàbrica.

La temperatura màxima d'ahir fou de 20 graus a Alacant i la mínima de 3 sota zero a Terol.

A Madrid la màxima fou de 12'6 i la mínima de 4'8 graus.

NOTÍCIES DE LARRAIX

Larraix. — Amb motiu de la ferida de Carrasco, s'assegura que es farà càrrec del comandament interí del grup de regulars de Larraix el tinent coronel Orgaz, que manà anteriorment les forces de policia de Larraix.

Els rebels tirotejaren ahir el blocus de Seddan-Yebel, ocupat el dia 23, sense novetat per la nostra part gràcies a la bona defensa que el destacament féu de la posició. Els rebels sofriren baixes vistes.

D'alguns aduars pròxims a les posicions ocupades en el recent avançament es porten bestiar i utensilis cap a l'interior.

Aquest matí ha sortit amb direcció a Tetuan l'Alt Comissari amb el seu cap d'Estat Major i acompanyants.

El general Sanjurjo, amb el seu cap d'Estat Major, el cap de la policia indígena i els seus ajudants sortí novament cap al campament general de Messerad, després de conferenciar amb l'Alt Comissari.

Plou torrencialment sobre el campament de la primera línia d'aquesta zona.

El general Sanjurjo ha sortit avui al matí de Messerad, trobant-se a Arcilla amb l'Alt Comissari, amb el qual ha conferenciat sobre el curs de les operacions realitzades aquestes dies i el combat del dia 23 per a l'ocupació de Seddan-Yebel.

En vista que les pluges han destruït les pistes per al proveïment de la columna de Larraix, el general Sanjurjo ha fet a cavall la meitat del camí d'Alcazarquivir.

En passar pel campament de Teffer s'ha deturat al cementiri del sector on algunes tropes d'aquell es dedicaven a sepultar els morts de l'operació.

Des d'Arcilla el general Berenguer ha vingut a Larraix a la tarda.

Demà marxaran tots dos generals al camp novament.

A l'Hospital de sang de Messerad continua l'evacuació de les baixes del combat del 23. S'ha traslladat els fe-

rits a l'Hospital d'Alcazar.

A Alcazar s'ha efectuat l'enterrament dels capitans Camacho i Lozano, de regulars i caçadors de Chichana, morts en l'acció referida.

ELS ACTES DE BILBAO

Bilbao. — Aquest matí, malgrat el mal temps, s'ha celebrat la processó cívica, que ha pujat al cementiri de Begonia.

En algunes cases hi havia domassos als balcons.

A les deu i vint minuts s'ha organitzat la comitiva.

Presidia la Junta directiva de la societat «El Sitio» i els senyors Alba, marquès d'Alhucemas i don Melquiades Alvarez.

Figuraven a la comitiva diputats, senadors, ex-ministres i nombroses personalitats de Madrid i Bilbao.

A continuació marxaven la representació oficial de l'Ajuntament, autoritats militars i de marina, una banda de música i un piquet de Garibay.

Una immensa gentada resistint les molesties de la pluja, seguia al darrere.

La comitiva ha pujat a la costa de la Calzada i ha penetrat al cementiri, on s'ha limitat l'entrada del públic.

L'element oficial s'ha dirigit al monument als Màrtirs, al peu del qual s'han pronunciat els discursos.

L'alcalde en primer terme, en representació de l'Ajuntament.

Ha dedicat un record als que moriren per la llibertat.

Don Leopold Echevarria, un dels auxiliars que prengué part en la defensa de Bilbao, ha dedicat un sentit record a les forces que lluiten al Marroc.

El comandant dels forals ha fet remesa de la corona dedicada als defensors de la llibertat.

El president de «El Sitio» ha enaltit el principi de llibertat i ha afirmat que el liberalisme és la base de la justícia social.

Ha acabat el seu discurs fent una crida a la concòrdia.

Després ha parlat el regidor senyor Urquiza i altres.

El senyor Altorzo, en nom de la Joventut Republicana, ha fet ofrena de la corona del seu partit, i en censurar el sufocament d'algunes llibertats com el Govern espanyol ve fent, al seu jutj, ha assenyalat l'acció d'Espanya al Marroc que ha cregut injustificada, afirmant que si l'esperit de llibertat fos requerit en el poble espanyol, els nostres germans no passarien l'Estret per a anar a lluitar al Marroc.

Apenes ha terminat aquesta frase, el governador militar que assistia des d'una tribuna a l'acte, ha dit en veu alta:

— Jo no puc consentir que tals coses es dignin a presència de l'exèrcit.

A continuació el governador militar ha ordenat a un dels seus ajudants que retirés la companyia que assistia a l'acte, i així s'ha fet.

El senyor Altorzo, que ha interromput el seu discurs, ha donat explicacions al governador militar, disposant-se també a abandonar l'acte, la qual cosa no ha fet mercès a la intervenció d'alguns concurrents.

Ultimament ha parlat el catedratic senyor Builla, el qual ha fet ofrena de la corona del partit republicà, i amb aquest discurs s'ha donat per acabat l'acte.

Aleshores nombroses personalitats s'han acostat al governador militar al qual han pregat que no donés importància a l'incident, i el general ha contestat amb les següents paraules:

— Soc el primer de lamentar aquesta nota que s'ha donat en el transcurs de l'acte, tan solemne, però no he pogut de menys de fer ço que he fet, en veure que davant dels soldats es deia que si es lls manés anar a l'Àfrica haurien de negar-s'hi.

Pel demés, jo escolto amb grat l'exposició de totes les idees, com m'ha passat amb el senyor Builla, però no puc transigir amb que es faci a l'exèrcit col·licitud com la que el senyor Altorzo ha insinuat.

Poc temps després la comitiva ha tornat a l'Ajuntament on s'ha dissolt. Després s'ha celebrat a la basílica de Santiago el solemne «Te Deum», disposat pels conservadors, al qual han assistit les autoritats.

A la tarda s'ha celebrat una festa de socle a «El Sitio», produint-se un petit incident en tocar-se la Marxa Reial i no tocar-se La Marsellesa, sol·licitada per algunes de les persones que han assistit a l'acte.

A tres quarts de sis han sortit cap a Madrid, acompanyats de nombrosos parlamentaris i amics, els senyors Alba, marquès d'Alhucemas i Alvarez (don Melquiades), els quals han estat acomiadats afectuosament.

A l'estació hem parlat amb el marquès d'Alhucemas sobre l'incident es-

devingut a «El Sitio», amb l'objecte de la petició del senyor Builla de que es toqués La Marsellesa.

El senyor García Prieto es mostrava molt satisfet de tots els actes realitzats i va treure importància a l'incident d'El Sitio.

DE TETUAN

Tetuan. — Ahir es va celebrar la imposició dels galons de sergent al caporal Isidre Gallego, que comandava el blocus que tan heròicament es va defensar al combat de Miskrella.

Van presenciar l'acte totes les tropes del campament i formaren amb les armes totes les banderes del Terc.

Un aeroplà pilotat pel capità Cayuela, es va veure obligat a pendre terra a causa de greus avaries.

No hi hagué desgràcies. Procedent del camp d'operacions, va arribar el primer comboi de baixes amb 70 ferits i cinc morts.

ACCIDENT TRAMVIARI

Saragosa. — Aquesta tarda ha ocorregut un succés que ha pogut revestir caràcters de catàstrofe.

El tramvia número 32 de la línia de Torro, baixava en bastanta velocitat pel pont de Cuellar, el conductor va poder advertir que fe de cadena s'ha havia trencat.

Tampoc funcionava l'elèctric, i el tramvia continuava baixant a gran velocitat.

En aquestes condicions va arribar a una corva que hi ha al final del pont on pren la carretera.

Veient que no podia frenar el cotxe el conductor es va llençar daltabaix del tramvia, de la qual cosa es van donar compte els viatgers, i adonant-se del perill que corrien, el van imitar llançant-se per les finestretes.

Set dels dits viatgers van quedar ferits, un d'ells tan greu que al cap de poca estona va morir.

El cadàver no ha pogut ésser identificat.

LA PROTESTA D'OVIÉDO

Oviédo. — Ha començat l'atur general de 24 hores en senyal de dol i protesta per les víctimes ocorregudes a la catàstrofe tramviària.

El comerç i la indústria van paralitzar els treballs.

Ais edificis públics onseja la bandera a mig pal.

La població presenta aspecte tranquil.

EXPOSICIÓN

Sevilla. — Ahir a la tarda es va celebrar la inauguració de l'Exposició d'Art retrospectiu.

L'acte es va realitzar amb tota solennitat.

NOTES PORTUGUESES

Lisboa, 2. — El Congrés del partit socialista es reunirà del deu al quinze d'aquest mes a la ciutat de Thomar.

— Els diaris publiquen amb orla els decrets ascendint els tinentes coronels senyors Sacedura Cabral i Gago Coutinho.

TEATRAL

Madrid, 3, 2 matinalada.
Aquesta nit s'ha estrenat al Teatre Esclava la comèdia en tres actes, original de Carles Arniches, titulada, «La hora mala», que ha obtingut un bon èxit.

L'INCIDENT DE BILBAO

Bilbao. — L'incident de què ja hem donat compte, es va produir a causa del discurs de l'advocat senyor Al-dasolo, que parlava en nom de la Joventut Republicana, per excitar al abandó del Marroc, aconsellant a la Joventut que es negués a vessar la seva sang estèrilment als camps de l'Àfrica.

El governador militar, general Vinas, es va encarar amb el senyor Al-dasolo, dient-li que era una descortesia parlar en tals termes estant presents les autoritats militars.

I en aquest moment fou quan va ordenar que fos retirada la companyia de Garibay.

PLECS DESAPAREGUTS

Cádiz. — Al conductor del correu d'Algeciras li han desaparegut plects amb valors per la suma de 15.000 pessetes.

Diu que va tirar els dits plects per sota la porta per estar tancada l'oficina de Correus.

L'oficial de Correus nega haver-los rebut.

Recomanem a les entitats i als particulars que tenen a bé trametre'ns articles o notes suplicants, la necessitat absoluta i sense la qual no ens fa possible fer-ne el menor cas) d'avatar degudament els originals amb un segell a una firma a l'...

El Terc Orde Franciscà al Montserrat

Els Pares Caputxins i els Terciàries de Catalunya han coronat dignament les festes centenàries que han anat celebrant aquest any amb un important romiatge. Entre el dissabte i el diumenge es reuniren a la nostra clàssica muntanya més de 1.600 Terciàries, presidits pel cardenal arquebisbe de Tarragona, el P. Provincial dels Caputxins i el P. Josep de Besald, comissari del Terc Orde. A quarts de set de la tarda del dissabte, amb gran nombre d'estendards i banderes onejant al vent i cantant tothom el magnífic himne d'En Ruyra, «Els Franciscans a Montserrat», la multitud, en rengles ordenats, entrà al temple, on era esperada pel cardenal, amb mitra i crosse, i la Comunitat dels Monjos Benedictins. El P. Frederic de Berga, Provincial, presentà amb frases vibrants el romiatge a la Verge, i anuncià les tasques a realitzar durant aquestes dies.

El diumenge fou verament un jorn franciscà. Durant tot el matí l'església estava plena de gom a gom, primerament per a la Comunió general, interminable, durant la qual el P. Besald féu una plàtica escaientíssima i fervent; després, per a oír la gran Missa de Pontifical que celebrà el cardenal arquebisbe, assistit del P. Provincial dels Caputxins i de diferents Monjos, amb la pompa i magnificència litúrgiques que tan bellament vesteixen a Montserrat aquests actes. El poble, alternant amb l'Escolania del Monestir, cantà la Missa «Fons Bonitatis», i el P. Macià de Sant Llorenç Saball, guardià dels Caputxins de Sarrià, demostrà l'eficàcia pràctica del Terc Orde en un sermó admirable per la doctrina, la claredat i la unió. Prop de les dotze, les Juntes es reuniren en sessió, sota la presidència del P. Besald, per a tractar de l'aplicació pràctica de les conclusions del Congrés Internacional hagut darrerament a Roma, i altres assumptes d'interès col·lectiu.

Prop de les tres de la tarda donava bo de veure l'aspecte que oferia la plaça del claustre. En arribar el cardenal Vidal amb els altres membres de la presidència, estava ja tot ple d'una multitud recollida i atenta. El P. Antoni M. de Barcelona, començà l'acte desenrotllant el primer tema del programa. D'aquella manera que ell sap fer-ho, ens parlà dels mitjans que proposa el Terc Orde per a la santificació: l'esperit i els procediments. Un i altres expansionen tota la bona que Déu ha posat dins l'home, i a l'ensems maten les prugnes contràries a l'amor, a la concòrdia i a la pau. Amb una llambregada molt colorida i viva ens va fer veure l'eficàcia que al través de la història han tingut aquests mitjans de santifi-

cació per l'individu i la societat, fent-ne després una aplicació als nostres temps. Acabà fent una evocació puil·lèrrima del retorn de Sant Francesc.

El segon tema del programa va tractar-lo el nostre company En Pere M. Bordoy, el qual, fent jugar molt bé el contrast entre la metafísica del cap i la del cor, llegí un bell treball sobre la propaganda franciscana en els nostres temps, i la manera pràctica d'intensificar-la.

El tercer tema estava destinat a l'estudi de la constitució jeràrquica del Terc Orde. El P. Besald, amb una gran concisió, va presentar tota la legislació canònica actual sobre aquest punt d'una falsedat interessantíssima, fent ressaltar la seva eficàcia pràctica per a la prosperitat del Terc Orde i la seva intervenció dins la vida social. Els tres temes estudiats, els compendià magistralment el P. Provincial dels Caputxins, deduint-ne conclusions que es traduïran aviat en fets, entre elles, l'ampliació del Comissariat Provincial i la refundició de totes les revetes catalanes que en diferents llocs es publiquen en una de sola que pugui portar una més gran volada i doni als Terciàries una més intensa formació franciscana, juntament amb la creació d'una editorial col·lectiva apropiada.

Finalment, entre grans aplaudiments, s'alçecà a parlar el cardenal Vidal i Barraquer, el qual, després de manifestar la joia amb que es trobava allí entre els germans seus del Terc Orde, es féu ressó de les exhortacions pontificies, i de les esperances que el Papa Benet XI posa en el Terc Orde franciscà, fent atinades consideracions sobre l'oportunitat de l'esperit de Sant Francesc, en els nostres dies, i recalcant les conclusions adoptades en l'Assemblea. El seu parlament autoritzadíssim fou interromput sovint per vibrants aplaudiments.

A la mateixa tarda la muntanya es va omplir dels cants dels romieus que feien el Via-Crucis col·lectivament, abans de reunir-se novament a la Basílica per al Rosari i el cant solemni de la Salve.

Dilluns, al matí, la nota més bella del romiatge fou la processó del Rosari a la cova. Tot el camí serpentejant que hi mena era ple de gent que deganava els quinze misteris, cantant alternativament el conegut Rosari de la Mercè. Davant el Terc Misteri de Dolor i davant la Cova, feren dos bells parlaments els PP. Bernardí de Nataró i Ceferi de Granollers. Els cloïts de la muntanya eren resonants, tots els ulls dels romieus tenien clars mistiques, es palesava la germanor dels homes amb el lloc.

A les tres de la tarda, el P. Antoni Maria de Barcelona, donà comiat a la Verge de Montserrat amb paraules eternidors, plenes de franciscana emoció, i tot seguit s'organitzà el retorn a ciutat, acomiadats per tota la Comunitat dels PP. Benedictins.

BAYER

Esta es la Somatose,
el reconstituyente y estimulante
del apetito de alto valor nutritivo,
que tan excelentes resultados viene
dando en la anemia, falta de apetito,
trastornos de la digestión, neurastenia,
etc. Los médicos de todo el mundo la
recomiendan diariamente. Usad pues
solamente la
SOMATOSE.
Polvo, Líquida de sabor seco, Líquida dulce.

Sistemes monetaris

Estat Units

Si passam revista als canvis que recentment s'han produït en les monedes de les principals nacions per la tendència incontestable de fer l'or el sol mitjà de pagament, és de remarcar la influència que pot tenir el dòlar, unitat monetària del sistema americà, en l'esdevenidor per a ésser adoptada moneda internacional. I d'aquí, present, ara, que nosaltres, en establir aquest precedent, no olem manifestar que necessàriament sigui el mot dòlar el que s'hagi de donar al nou signe monetari, si la innovació monetària es portés a la realitat, sinó que ens referim a l'encunyació d'una moneda d'or d'un pes i d'un títol idèntic a la unitat monetària dels Estats Units, que podria circular, indistintament, sota el nom de Sovereign, peça de cinc dòlars, o peça de vint-i-cinc francs.

Si el Govern americà es refermava més encara a favor del sistema mètric de pes, mesures i monedes — proposicions del Congrés de l'any 1893 — probablement que aquesta decisió faria del dòlar americà la unitat monetària universal de l'esdevenidor.

L'estudi del sistema monetari dels Estats Units ens assabentaria dels avantatges i vicissituds del desenvolupament de llur sistema, i de l'experiència completa que aquest poble ha pogut adquirir en la seva pràctica.

Cap a l'any 1792 els Estats Units adoptaren el bimetal·lisme. Amb anterioritat a aquesta data no han tingut un sistema monetari adequat.

Les monedes en circulació eren, el «dòlar de plata», que pesava 24 grams, i el «dòlar d'or», de 160 grams. Per consegüent, el bimetal·lisme regia sota la relació de 1 per 15.03.

La relació comercial entre el preu de la plata i de l'or, o del segle XIX, va disminuir amb motiu de la pujada continuada del preu de l'or. Es va fer perís, doncs, reduir el pes de les peces. El 23 de juny de l'any 1834 el «dòlar» es va fixar en 1.503, i el 18 de gener de 1837, en 1.501. La relació legal era de 15.99 contra 16.75 la relació comercial a mitjans de 1831-39 i 15.93 la del període 1841-1850.

Un fet clàssic hi ha que fer observar. Amb tot i que aquesta diferència entre la relació comercial i la legal, l'encunyació de la plata continuava fent-se en grans quantitats. No trigà pas gaire, en aquesta època, a augmentar la producció de l'or, disminuint, per tant, la relació, la qual cosa va permetre encunyar or en abundància.

La Guerra de Successió dona lloc a la creació d'una emissió de bitllets d'Estat. Cap el gener de l'any 1862 eren ja inconvertibles, i cap el juny de l'any 1864 l'or tenia una força prima d'uns 40 pèns. Cent dòlars d'or es canviaven contra 285 dòlars bitllets. La depreciació era importantíssima. En desaparèixer la prima de l'or, la situació va millorar. El 14 de gener de l'any 1875, una llei declarava convertible el bitllet contra moneda, però amb la particularitat que fins el primer de gener de l'any 1879 no tindria lloc la recollida dels mateixos. La plata tampoc trigà a desaparèixer del mercat, quan la relació baixà a menys de 15.99. Però l'any 1873 pujà la relació a 16.23, prohibint-se l'encunyació de la grossa moneda de plata per acatament a la llei de 12 de febrer de 1873. La prohibició no regí pas per a la moneda divisionària i moneda comercial (trade-commercials).

Els canvis operats en la circulació de l'Europa Occidental són quasi iguals a aquells per als quals els Estats Units abandonaven el doble patró. Fins el 1833, el dòlar de plata i el dòlar d'or tenien curs forçat il·limitat. La relació legal entre els dos metalls preciosos era, pel pes, de 15 1/2 x 1, com a França. Com que era pregués, a Amèrica, donar més quantitat de plata de la que s'havia de remetre abans per a fer els pagaments, és preferia, naturalment, pagar en or, i la plata era exportada. D'aquí, la prohibició de l'encunyació de moneda de plata.

Una altra de les raons, per les quals es va suspendre algun temps la qüestió de la moneda metàl·lica, eren el predominí de l'emissió de bitllets d'Estat a que va donar lloc la Guerra de Successió, i que no eren convertibles en espècies metàl·liques.

El doble patró que abans existia en teoria era, definitivament, abolit el primer d'abril de l'any 1873, i per consegüent, els Estats Units s'afegien a la llista de les nacions que adoptaven el patró or. Es proclamava el «dòlar d'or» la unitat de mesura de valor, mentre que al «dòlar de plata» i les seves subdivisions se'ls fixava un curs forçat, per als pagaments, a cinc dòlars.

Observa, doncs, i recorda'ns ho que portem dit en els dos articles que ja hem donat a conèixer a l'opinió pública, que l'alarma dels Estats Units era molt fonamentada, si es té en compte que tots els països de la Unió Monetària Llatina estaven resolts en aquesta època a abandonar el patró plata per a la implantació del patró or. Doncs, l'amenaça i l'Amèrica del Nord no cessaven de fer demandes d'or, la qual cosa feia pujar més la valor de l'or. La qüestió estava en endevinar si hi hauria prou or per a tots, o si la plata tindria un lloc secundari en la circulació monetària.

El 21 de febrer de l'any 1878 es va concebir el «Bland-Bill». Es disposava, entre altres coses, la conveniència de tenir una conferència amb la Unió Monetària Llatina, i amb els estat d'adoptar el bimetal·lisme sobre d'una base uniforme. La primera conferència se celebra a París mera conferència es celebra a París l'any 1878. La segona i tercera a Brusselles, cap als anys 1881 i 1882. Cap d'elles donaren resultats favorables.

Els Estats Units, davant d'aquesta desorientació, seguien amb la seva política i reemplaçaven el «Bland-Bill» per la llei «Sherman Act», dictada el 14 de juliol de 1890, la qual disposava augmentar les compres de plata a encunyar anualment de 577.000 quilos a 1.154.000 quilos de plata, i segons la llei «Sherman Act», el triple de la quantitat mínima de la llei de l'any 1878, o sigui, 1.679.400 quilos anuals.

Les compres de plata feien durant aquest temps, sumaven ja la 1/4 part de la producció mundial de plata, que se xifrava a 53 milions de quilos en el període 1878-1893, o sigui una compra de 13.310.683 quilos.

De fet, encara que no es va posar a la circulació tota la plata encunyada, va circular tota la plata en forma de bitllets d'Estat: «Silver certificates» i «Treasure Notes», puix al primer de gener de l'any 1894 hi havia una circulació de 461.672.165 dòlars en bitllets.

Els americans, amb la seva política, comprometen l'estabilitat del patró plata. A cap país del món, durant la meitat del segle XIX, s'ha seguit una política tan desastrosa com als Estats Units.

Les conseqüències d'aquesta política no restaven tota la gravetat que es temia, perquè en aquesta època la població dels Estats Units augmenta considerablement, així com la demanda de plata.

Any	Població	Corresponia per habitant
1878	47.598.000	15'32 dòlars
1882	52.495.000	22'37 "
1894	68.397.000	24'87 "

La circulació monetària sumava:

L'any 1878	789.132.634 dòlars
L'any 1882	1.171.290.000 "
L'any 1894	1.660.808.708 "

En el transcurs de 16 anys l'augment és de 900 milions de dòlars. I la circulació de bitllets, 1878-1890, un xic més de 524 milions.

La prohibició, per part de les Índies Britàniques d'encunyar «rúpies», perjudica seriosament als Estats Units, perquè eren els seus proveïdors de plata. Com que els dòlars de plata no podien ésser exportats, ni a l'estranger acceptaven en els pagaments paper moneda, es va produir la sortida de l'or.

Dels 449 milions de dòlars emesos en bitllets durant la Guerra de Successió restaven en circulació el primer de gener de 1879 una 347.000.000 de dòlars. Però en aquesta data ja eren convertibles, perquè estaven assegurats per 100 milions de dòlars en or, que el Tresor tenia en dipòsit. Hi hagué èpoques que tenia en dipòsit més quantitat de la fixada.

Abril de 1888	213.000.000 dòlars
Abril de 1889	197.000.000 "
Abril de 1890	186.000.000 "
Abril de 1891	141.000.000 "
Abril de 1892	119.000.000 "
Abril de 1893	97.000.000 "
Setembre de 1893	93.000.000 "

El públic, davant d'una baixa tan considerable com la de setembre de l'any 1893, s'alarmà per l'especulació que imperava. Totes les queixes es dirigiren contra la llei «Sherman Act», fins que va aconseguir que el primer d'octubre de l'any 1893 es derogués. Tot i profitant l'encunyació de la plata l'estoc que garantia la convertibilitat dels bitllets baixà fins a 54.978.000 a finals de juliol de l'any 1894.

Al Senat, el primer de gener de l'any 1896 encara s'aprova una proposició a favor de l'encunyació il·limitada de plata, però el 14 del mateix mes el Congrés la refusa, per 216 vots contra 91. D'ençà d'aquesta data els Estats Units, que tenen ja una experiència pràctica dels mals que ocasiona per a un país la desorganització monetària s'han situat en el seu centre, i amb la seva política progressiva d'administració han adoptat les mesures més radicals per a llur desenvolupament econòmic o financer.

Es impossible, en uns estudis tan reduïts com són els que venim donant a conèixer als nostres lectors d'adquirir d'una manera satisfactòria la llarga història i les complexes discussions per les quals s'ha de procurar establir una moneda internacional entre les nacions de l'Europa Occidental.

Les circumstàncies presents són molt favorables al «dòlar americà».

El «dòlar americà» es compon de 25,8 grams d'or, o sigui, 49 pèns 3/8. La peça de 5 francs or, pesa 24 grams 89, i val 47 pèns 58.

Hi ha, doncs, molta facilitat d'adaptar els nous dòlars que s'encunessin al pes de la peça francesa, i també de començar els pagaments en espècies, quan el curs del paper americà arribés a la paritat amb aquesta nova moneda.

Els contractes dels Estats Units serien, doncs, més ben executats, preferint aquesta nova unitat monetària, que no la de que disminuís el paper numerari fins arribar a la paritat legal amb l'antic dòlar, a menys que es fes una reserva per a modificar els termes dels contractes que ja tenen establerts els Estats Units.

Finalment, el fet de que el dòlar és ja la unitat monetària de moltes parts del món, i el motiu, també, d'ésser un país modernitzat, li dona grans avantatges per a ésser el precursor d'aquest pla d'unificació.

Francesc SOLIDRES

Gran Teatre del Liceu

MANON

En aquesta breu temporada de primavera no podia certament faltar-hi la ineludible «Manon», de Massenet, l'obra obligada de totes les temporades. És una obra que encalça tan bé amb les nostres frivolitats actuals! La seva estètica «bien» s'enllaça tan bé amb les nostres imprescindibles converses banals...

Lauri Volpi, el «divó» actual, escolli aquesta obra, junt amb les altres novetats com «Rigoletto» i «Favorita» que ens ha donat en la present temporada, per a mostrar-nos les seves excel·lents facultats.

Encara que l'obra no ens plagui, ni poc ni molt, hem de consignar que tant el senyor Volpi com la distingida artista senyora Vix estigueren tota la nit molt bé en aquesta obra. El senyor Volpi té uns aguts bonics i canta amb veu ben timbrada. Té demés bones qualitats d'actor que no tots els tenors posseeixen. El públic l'obligà a viscar el «sogno», i tant ell com la senyora Vix foren insistentment aplaudits durant tot el transcurs de l'obra. El senyor Torres de Luna també estigué molt encertat en el seu paper, que cantà amb bon estil i perfecta dicció. El mestre Josep Sabater concertà i dirigí del tot bé aquesta obra, i junt amb els altres artistes fou extraordinàriament aplaudit. — J. LL.

LOHENGRIN

Wagner entra ja de ple en aquesta obra en el seu ver i profund camí. Hi ha en tota ella una força, una passió i un esclat de joventut, una revelació d'expressió nova, embolcallada d'una molt dolça, i molt inten-

sa també, sensació de melangia i de tristesa que penetra profundament.

Es una obra d'una teatralitat admirable i d'una gran puresa d'ideal. Deslliurat ja de convencionalismes, el drama humà apareix en ella tot nimbada de llum ultra-terrena i de faiso tan justa i tan simplement colpidora que l'esperit insensiblement sembla elevar-se i sentir l'anhel irresistible de volar «al lluny del lluny, on mai anar podríem», amb l'heroi august, radiant de còlic esclat, ja des del magnífic preludi amb la magna i puríssima evocació del Sant Graal, la inspiració musical brolla, en aquesta obra tan singularment bella, fàcil i espontània. L'estructura musical és en tots moments magníficament concebuda i admirable de proporcions i l'orquestració té aquell emís d'una gran tècnica, filla d'una refinada sensibilitat, que potser per primera vegada es manifesta plenament.

«Lohengrin» és una obra sincera, que ens emocionarà sempre com més sapiguem portar-la a l'escena d'una manera viva, d'una manera fidel, d'una manera espiritualment sintètica. La repressió que ens ofereixen xhír, dimarts, al Liceu, sota l'experta direcció del Mtro. Fritz Reiner, no fou certament, ni de molt, perfecta, però hi havia, evidentment, en ella una bona voluntat, ben digna d'estima, sobretot per part d'aquest esmentat director, que conduí molt bé i molt seriosament l'orquestra, i per part també dels primers interpretadors, les senyores Dahmen i Leider, i els senyors Schubert, Schlusnus i Gless, que, ben compenetrats de l'obra, la cantaren i representaren amb respecte i amb aquella essencial emoció que és la senyal dels veritables artistes.

Mereix esment especial el tenor senyor Schubert, el qual va saber donar al personatge de «Lohengrin», que ell encarnava, tota la unió i tota la noblesa que reclama, sobressortint notablement en tot el tercer acte. La senyora Dahmen interpretà també el seu difícil paper d'Elsa d'una manera ben remarcable.

Es de doldre la deficiència dels cors i la manera extraordinàriament ridícula de presentar-se a escena. És inajornable el preocupar-se d'habillar-hos millor i de fer-los pendre una part més activa en l'acció, fent-los moure d'una manera discreta, però justa i sentida, en l'escena. Creiem que no fóra pas molt difícil d'aconseguir això sotmetent-los simplement a uns breus i sumaris disciplines d'estudi del moviment i del rítmic plàstic. No podem comprendre com resta encara algú que no senti la necessitat indispensable i immediata d'aquesta reforma.

Lamentem les mutilacions massa importants que es feren en l'obra. Creiem que Wagner mereix una mica més de respecte, i els mestres directores, de cap de les maneres, l'aurien de tolerar aquestes supressions.

Escènica, l'obra fou presentada, sinó amb un bon gust artístic complet, amb certa deficiència.

El públic, molt nombros, escoltà «Lohengrin» (exceptuant els incorregibles xerraires de sempre) amb veritable plaer, i prodigà al mestre Reiner i als altres artistes que amb ell col·laboraven, els seus entusiasmes i unànimes aplaudiments. — J. LL.

Per l'ensenyament català

Avui i els dies 10, 24 i 31 de maig, a dos quarts de vuit de la nit, el professor N'Emili Vallés donarà un curs de llengua catalana a l'escola especial d'adultes del carrer d'Astúries, número 18.

Ha tingut lloc al Centre Català d'Horta i Santa Eulàlia la conferència anunciada que, tractant de l'obra de la Protectora, havia de donar el seu conseller En J. Grant i Sala. L'orador va anar desgranant les idees fonamentals de l'actuació de la Protectora, explicant la seva amplitud i el seu engrandiment.

Fou, sobretot, notat que el dia que tots els infants de la nostra terra hagin assistit a escoles catalanes, el problema de la llibertat de Catalunya estarà resolt.

Es projectaren alguns clíxers de diverses escoles catalanes, i en finalitzar la conferència va ressonar un fortíssim aplaudiment.

Una vegada acabat l'acte foren diversos els assistents que s'inscriviren a la benemèrita Associació.

AUTORITZEU LES NOTES DE LES QUALS ENS PREGUEN LA PUBLICACIÓ, AMB UN SEGELL O UNA FIRMA QUE ENS SIGUI CONEGUDA.

De Societat

Al Basar de l'Obrer es va celebrar l'última conferència del cicle organitzat per l'entitat.

La conferència de clausura l'havia encarregat al periodista N'Aurell Joaniquet.

Presidiren el catedràtic doctor Gómez del Campillo, al qual portava la representació del marqués de Carulla; el secretari del Govern, don Manuel Luengo, en representació del senyor Martínez Anido; el director de l'Escola d'Intendents Mercantils, doctor Casadesu, i la Junta de dames i senyores, presidides per la comtessa de Llar; la senyoreta Isabel Llorach; la senyora Llorach de Mercader; la senyora d'Alvarez de Mesa i la senyoreta Josefina de Julià.

Després d'un recital de piano, a càrrec de la pianista Pepeta Cugat, don Aurell Joaniquet va donar la seva conferència desenvolupant el tema: «El deure de les dones cristianes davant del problema obrer».

El conferenciant va començar dedicant un record al bisbe doctor Reig, al qual sempre va apoiar la institució, i després analitzà els mals de la societat actual.

El senyor Joaniquet exposà a les senyores els camps d'acció social femenina immediata, i censurà el procedir de la immensa majoria dels catòlics, que de tals sols tenen el nom.

Crítica també la forma en què actualment es practica la caritat i la beneficència, i assenyalà concretament a les dones quina havia d'ésser la caritat legítima i vera per a contribuir a la necessària renovació de la societat actual.

El conferenciant fou ovacionat en acabar el seu discurs.

Després d'una festa, que es va celebrar en honor dels treballadors que han assistit a les conferències, el senyor Luengo va tenir frases de gratitud per als obrers.

Na Magdalena Cambra, muller del nostre amic En Pau Pugès, ha infantat un noi, al qual se li imposaran a les fonts baptismals els noms d'Antoni, Lluís i Sixte.

Ha donat a llum una noia la senyora Angeleta Marsal de Norberg.

També ha deslliurat un noi Na Assumptió Gulu, muller d'En Lluís Gispert.

Ha estat demandada la mà de la senyoreta Antonieta Arsalaguet per al jove enginyer En Cares Geuschow.

Ahí, al matí, el capellà catòlic doctor Francesc Bermúdez, va unir en matrimoni a la parròquia de Nostra Dona de la Bonanova, a la senyoreta Carme Cullarés Argilés amb el jove En Josep Lasso Pulido.

Actuaren de testimonis el marqués de Vilanova i Geltrú, don Josep Damm Colàs, don Emili Vila Alvarez, don Manuel Contreras Moran, don Guerau Rovira, Mestres i don Enric Alvarez-Berllo Trees.

L'advocat don Jesús Pinilla va representar el jutge municipal de Sant Gervasi en aquests actes.

Els invitats foren obsequiats esplèndidament en un dels hotels d'aquesta ciutat.

Rebin els nous esposos la nostra enhorabona.

Ahí presentava brillant aspecte la platea del Teatre del Liceu, amb motiu de donar-se en la present temporada la primera representació de l'òpera de Wagner «Lohengrin», pel quadre d'artistes alemanys.

Una escollida i nombrosa concurrència escoltà amb atenció la inspirada partitura, tributant xarrosos aplaudiments als intèrprets al final de cada acte.

A la sala de descans era exposat el magnífic àlbum que els admiradors de l'empresari senyor Mestres, li dediquen amb motiu de l'homenatge organitzat per al divendres, dia 5, en honor seu. És una rica obra de l'artista senyor Alarma. En diferents fulles, orlades per notables artistes, s'hi veuen les armes més prestigioses d'aquesta ciutat en l'aristocràcia i en el món artístic.

El nombre d'inscripcions per al banquet pesa de 200, i serà presidit per les autoritats.

Han tornat de Sant Sebastià les senyores Pilar i Concepció Churrucá, i d'Andalusia, la marquesa de Lamadrid i sa filla.

Es troben a Palma de Mallorca els comtes de la Vall de Canet i fill Ramon de Campmany.

NOTICIES DE L'ESTRANGER

El primer dia de maig a Europa

Paris, 2. — Els despatxos rebuts de Berna, Brussel·les, Berlín, Viena, Estocolm, Cristiania i Roma referents a la celebració de la festa del Treball, no assenyalen cap incident. A totes aquestes grans poblacions s'han celebrat els acostumats mitings, sense que cap incident, i les manifestacions han recorregut els carrers pacíficament.

A Viena es va organitzar una manifestació formada per més de 80.000 persones, que es van reunir davant del Rathaus, pronunciant-se molts discursos i adoptant-se la resolució de proclamar la fidelitat a la República i demostrar la més gran simpatia per la revolució russa.

A Berlín els manifestants, precedits per nombroses banderes, van recórrer els carrers de la capital. A les banderes s'hi llegia aquesta inscripció: «Sols l'aliança entre els treballadors russos i alemanys pot portar-nos el benestar.» — Havas.

Paris, 2. — Comentant la tranquil·litat amb què es desenvolupa la festivitat del primer de maig a tota França, la premsa fa constar que les excitacions dels extremitats per a convertir el primer de maig en una festa terrorista, no tingueren cap resultat, puix les masses obreres es desinteressaren cada dia més d'aquests moviments, com es manifestà ahir amb tota evidència. — Havas.

Alemanya i Suïssa

Berlín, 2. — Una nota oficial anuncia l'entrada en vigor del tractat germano-suís, en el qual se sotmeten al procediment d'arbitratge i conciliació tots els litigis que puguin sobrevenir entre les dues nacions. — Havas.

El bolxevisme als Estats Units

Londres, 2. — Telegrafia de Nova York el «Times» que el senyor Gompers ha declarat que posseïa proves que l'Agència de propaganda bolxevista als Estats Units havia rebut una bona quantitat de milions de dòlars dels Soviets russos i que considerava el reconeixement del tal Govern com una veritable traïció a la causa de la civilització. — Havas.

Tragedia a Còrsega

Paris, 2. — Telegrafia de Marsella a «Le Matin», que a conseqüència d'una baralla sostinguda entre les famílies Paoletti i Serli en un lloc anomenat Olivese al cantó de Sartene, a Còrsega, han resultat dos morts i tres ferits greus.

Els protagonistes del drama anomenats Josep Sarte i Domenic Paoletti, han fugit a la muntanya, internant-se al «maquis». — Havas.

Nous aparells

Paris, 2. — Els serveis policials de la prefectura, assajaren ahir uns aparells de telefonia sense fils en connexió amb un avió observador, havent obtingut excel·lents resultats. — Havas.

L'enterrament de Leopold de Battenberg

Londres, 2. — Les despulles mortals de Lord Leopold Mountbatten, germà de la Reina Dona Victoria d'Espanya, foren transportats des de la capella de Malborough House, de Londres, a Windsor, en un tren especial, en el qual anaven també alguns membres de la família de l'il·lustre finat.

El rei Jordi, acompanyat del duc de York i dels prínceps Enric i Jordi, es dirigí a l'estació de Windsor, on esperava un armó d'artilleria, en el qual fou col·locat el taüt.

Immediatament es va organitzar el funeral seguit, dirigint-se a la capella de Sant Jordi, rebent en tot el trajecte grans demostracions de sentiment i respecte per part de la multitud.

A la capella se celebrà un curt servei fúnebre al qual assistiren únicament la Reina d'Espanya, el Rei i la Reina d'Anglaterra, els prínceps relats, la princesa Beatrice, mare del finat i el marquès de Carisbrooke.

Acabada la cerimònia, el taüt fou col·locat a la cripta, on reposen les mortals despulles del Rei Eduard d'Anglaterra.

La música del regiment al qual pertanyia el finat, que estava formada a l'entrada de la capella, entonà

l'himne nacional; les tropes reterren honors.

Simultàniament, se celebrava un altre ofici fúnebre a la Reial Capella de Saint James, a Londres, al qual assistiren nombroses personalitats. — Havas.

La travessia aèria de l'Atlàntic

Funchal, 2. — Ha sortit cap als escombells de Sant Pere i Sant Pau el vaixell brasiler «Bages», que condueix el nou hidroavió destinat als tinentes coronels Coutinho i Cabral, el qual s'espera que arribarà al seu destí el dia 7 del corrent.

Un cop provat el nou aparell, els esmentats aviadors es proposen fer en un sol vol les trescentes seixanta milles que els manquen. — Havas.

Conferències de l'Altamira a Londres

Londres, 2. — El catedràtic espanyol don Rafael de l'Altamira ha començat una sèrie de conferències al Kings College, tractant de la història contemporània d'Espanya.

Va fer la presentació de l'il·lustre conferenciant, Mr. Fisher, ministre d'Instrucció pública, el qual va recordar que havia col·laborat amb el senyor Altamira en la redacció de la Història Moderna.

Mr. Fisher, l'any passat a Gènova, va treballar per l'elecció de l'Altamira, per a membre del Tribunal Internacional de Justícia.

Va acabar Mr. Fisher la presentació, dient que les relacions anglo-hispanes eren cada dia més cordials.

El senyor Altamira va desenvolupar la seva conferència, parlant del progrés d'Espanya al segle XIX.

L'ambaixador d'Espanya, senyor Merry del Val, va proposar un vot de gràcies per a Mr. Fisher. — Havas.

El règim de la propietat a Rússia

Gènova, 2. — El text redactat per la comissió corresponent de tècnics aliats que entén sobre els béns que a Rússia posseïen particulars estrangers proposa la restitució de la propietat o la compensació mitjançant bons del deute rus.

El delegat belga senyor Jaspars es mostra partidari d'exigir la restitució simple de tots els béns, llevat dels casos que fos del tot impossible, però la subcomissió, atenent-se a les estipulacions de Cannes decidí respectar el dret de cada nació d'organitzar el seu règim de propietat. — Havas.

Resposta de Txitxerín a la carta de Schanzer

Gènova, 2. — El senyor Txitxerín ha contestat a la carta que amb data 27 del passat abril li dirigí el senyor Schanzer, en la qual carta aquest cridava l'atenció dels Soviets sobre les operacions militars coercitives realitzades a Georgia pel Govern sovieta.

El senyor Txitxerín nega realitat a aquestes fets i nega també la legitimitat del Govern de Georgia.

Posa després de manifest, en termes irònics, que són precisament les mateixes potències que es negaren a admetre a Georgia a la Conferència de Gènova, les que avui dia acullen les injustificades queixes d'aquell país.

Termina esmentant les distintes ocupacions de territoris estrangers realitzades a Europa, ocupacions, diu, de les quals, a judici seu, únicament podrà resultar un esdevenidor ple d'insurreccions i de cagnants hostilitats. — Havas.

Banc irlandès assaltat

Dublin, 2. — Un grup d'homes armats envaià la Sucursal del Banc de Irlanda establert a Tuam, apoderant-se de set mil lliures.

Igualment ha estat envaiada la Sucursal del dit Banc de Charlesville, apoderant-se els assaltants d'altres nou mil lliures.

Totes dues quantitats digueren que estan destinades a pagar els deutes de l'exèrcit republicà. — Havas.

Optimisme dels aliats

Londres, 2. — Un viatger especial de l'Agència Reuter a Gènova telegrafia que les impressions són molt optimistes als cívils britànics, on s'assegura que tots els assumptes marquen satisfactoriament per als aliats. — Havas.

Els delegats francesos rebutgen el memoràndum destinat a la delegació russa.

Gènova, 2. — La subcomissió d'Afers russos s'ha reunit aquesta tarda a les quatre, sense assistir-hi cap representant belga.

En efecte, malgrat les moltes i apremiants gestions realitzades prop del senyor Jaspars, el ministre belga ha persistit en la decisió de no prendre part a les reunions, així del Comitè de Perits com també de la dita subcomissió d'Afers russos.

En començar la sessió d'aquesta, el delegat francès senyor Barrère, complint les instruccions rebudes de París, ha declarat que la delegació francesa no podia donar la seva aprovació definitiva al memoràndum destinat a la delegació sovieta, a conseqüència de la manera com està redactat l'article sisè del dit memoràndum. — Havas.

L'estat de Lord Curzon

Londres, 2. — Lord Curzon ha sortit cap a una finca a la vora del mar, on passarà la convalescència. — Havas.

La premsa anglesa i el memoràndum dels aliats

Londres, 2. — La premsa anglesa considera improbable que el memoràndum dels aliats sigui acceptat pels bolxevics.

El corresponent del «Times» creu poder afirmar que a d'últims de setmana es tractarà de l'ajornament de la Conferència.

El corresponent del «Daily Herald» creu molt probable que encara que fracassin altres negociacions es constituirà un comitè de caràcter permanent per a la renovació de les relacions amb Rússia. — Havas.

L'extracció del sucre

Paris, 2. — L'Acadèmia de Ciències ha rebut comunicació d'un nou procediment d'extracció del sucre de la melassa, utilitzant per a això la propietat de la barita. — Havas.

La situació de l'Alta Silèsia

Berlín, 2. — La comissió aliada de control posà sota la custòdia de la policia alemanya els quatre canons de 75 mil·límetres que foren trobats el dia 26 d'abril en una granja situada al territori plebiscitari de l'Alta Silèsia, així com nombrosos cascos, granades de mà i municions.

Recentment, quan un enviat de la dita comissió anà a recollir l'esmentat dipòsit, es trobà amb què havia desaparegut. Les investigacions portades a cap per a descobrir els autors del fet han donat per resultat que un nombre grup d'homes armats s'emportaren les dites armes sense que els encarregats de la custòdia oposessin la més petita resistència. — Havas.

L'ocupació de territoris alemanys

Magúncia, 2. — Per informes fidedignes se sap que està completament desproveïda de fonament la notícia circulada segons la qual els tècnics aliats estan estudiant un nou pla d'ocupació de territoris alemanys. — Havas.

Manifestacions de Poincaré

Paris, 2. — El cap del Govern, senyor Poincaré ha dirigit un telegrama a la delegació francesa a la Conferència de Gènova, dient-li que «molt als representants aliats a no tractar als Soviets el projectat memoràndum fins que s'hagi assabentat del seu contingut el Gabinet francès».

Afegeix el despatx que la Delegació francesa, cas de no ésser atesa aquesta invitació seva, haurà de formular tota mena de reserves sobre el contingut total de l'esmentat document, i particularment sobre l'article sisè.

El senyor Poincaré considera molt de dolir qualsevol divergència de criteri que pugui produir-se amb Bèlgica.

Es diu que trametrà instruccions a la Delegació francesa de Gènova, perquè aquesta adopti en tot el criteri del cap de la Delegació belga, senyor Jaspars.

El cap del Govern francès segueix

opinant que tota reunió del Consell Suprem resultaria inoportuna, sempre que se celebrés abans del vint-i-un del 31 de l'actual.

Creu que per a començar a discutir el Tractat russo-alemany de Rapallo, és preferible esperar a conèixer el resultat de la Conferència de Gènova. — Havas.

Carregament dels famolencs russos confiscat

Estocolm, 2. — Segon notícies d'origen autoritzat, un important carregament de queviures que la Creu Roja de Suècia va trametre a Rússia, amb destinació als famolencs, ha estat confiscat pel Govern dels Soviets. El dit carregament contenia una important quantitat de farina. Tots aquests queviures han estat remesos a les tropes roigues concentrades a la frontera polonesa. — Havas.

El govern anglès coneixia les negociacions germano-russes

Londres, 2. — Contestant Mr. Chamberlain a la Cambra dels Comuns una pregunta, ha dit que el Govern tenia notícia des de primer d'any, de l'existència de negociacions entre Rússia i Alemanya, per informes de l'ambaixador britànic a Berlín. Però ignora, en tot moment, que aquestes negociacions tinguessin la importància del tractat de Rapallo.

El Govern, afegí, no ha dit que coneguéssin l'acord germano-rus abans de la seva firma, ni que el «Foreign Office» en tingués cap notícia. — Havas.

La transferència del ferrocarril de Xantung

Pequín, 2. — La transferència del ferrocarril de Xantung a Xina pel Japó tindrà lloc ahir. — Havas.

Nou Nunci de Iugoslàvia

Roma, 2. — L'auditor de la Nunciatura de Polònia ha estat nomenat Nunci a Iugoslàvia. El Nunci d'Holanda ha estat nomenat Nunci de Colòmbia. — Havas.

El memoràndum aliat

Paris, 2. — El corresponent de l'Agència Havas a Gènova, telegrafia que els perits estan donant l'última passada en la redacció del Memoràndum que ha d'ésser dirigit a la delegació russa.

No sembla probable que el Memoràndum, revisat, tingui la seva forma, el caràcter d'un ultimàtum, sinó més aviat el d'una nota oficial.

La delegació russa haurà de contestar abans del diumenge.

Als cívils russos es creu que la quantitat oferta pels aliats per a la reconstrucció de Rússia és molt moderada. — Havas.

L'actitud de les tropes irlandeses

Dublin, 2. — Les tropes republicanes han ocupat algunes illes a Killybeggy, entre elles les de l'Ajuntament, la Catedral i el castell.

Les tropes governamentals ocupen el quarter.

Alguns destacaments rebels s'han retirat després d'un lleuger tiroteig. — Havas.

Dublin, 2. — El comandant de l'exèrcit irlandès del Sur, després d'haver conferenciat amb el representant de l'exèrcit lliure, ha declarat que era necessari per al bé del país que es reconeguessin per tothom la situació nacional actual. — Havas.

Dublin, 2. — Les tropes de l'exèrcit irregular que ocupaven el quarter de Kueenscut al comtat de West Meath, s'han retirat davant la menaça que els ha dirigit un destacament de l'exèrcit de l'Estat lliure d'Irlanda de pendre per assalt l'edifici del quarter.

Les tropes de l'Estat lliure han ocupat també el quarter de les forces republicanes. — Havas.

La guerra civil a Xina

Londres, 2. — L'Agència Reuter ha rebut despatxos de Pequín donant-li compte que les tropes del general Lu-Pei-Fu, després d'un granidió bombardeig, han emprès l'atac contra Chang-Sin-Tien.

Segons notícies d'origen xinès, el general Chang-Tsoling es bat en retirada. Prossegueix la batalla al Sud-oest, on les tropes de Poupéou rebutjaren les de Chang-Tsoling de la posició de Kuang.

Les tropes d'aquest general es batien en retirada cap a Lachia. — Havas.

La Conferència de Gènova

Londres, 2. — El senyor Txitxerín, interrogat per un redactor de l'Agència Reuter a Gènova ha declarat que el Govern rus, poc satisfet de la manera com es tracta el preàmbul del projecte d'acord amb Rússia en la qüestió econòmica, desitja que s'arribi a un compromís més precís i assenyalat amb dos mil milions de dòlars la quantia de la bestreta que necessita Rússia. — Havas.

Paris, 2. — Segons el corresponent del «Petit Parisien» a Gènova sembla cert que actualment s'examina la possibilitat per part de les delegacions britànica i italiana de concertar acords de caràcter particular amb Rússia, cas que fracassés el projecte d'un acord de caràcter general. — Havas.

Londres, 2. — Segons els diaris es confirma que el senyor Lloyd George prolongarà la seva estada a Gènova per dues o tres setmanes. — Havas.

Gènova, 3. — La Conferència celebrà avui una sessió plenària i pública amb l'objecte de discutir els treballs de les comissions de Finances, Hisenda i Transports.

Durant la nit ha circulat el rumor que s'havien comunicat oficialment als russos les proposicions dels aliats i que aquesta qüestió seria portada a la sessió pública de la Conferència.

Washington, 3. — Si bé el Govern dels Estats Units adopta la política de no participar en les negociacions que se seguran a la Conferència de Gènova, no ha oposat cap objecció a què Tait contesti a la invitació que li fou feta per a designar el president de la Comissió dels deutes russos, la constitució de la qual està ja plantejada. — Havas.

Londres, 3. — Diven d'Amsterdam que havent-se trobat una base per a les negociacions russo-holandeses, el cap de la delegació d'Holanda a Gènova, senyor van Karnebeek, sortirà d'aquesta capital cap a L'Hala el dissabte vinent.

En cas necessari, el senyor Karnebeek tornarà a Gènova. — Havas.

Gènova, 3. — La subcomissió d'Assumptes russos ha adoptat alguns articles del memoràndum.

El senyor Seydoux presenta una esmena establint que quan els soviets no puguin tornar als propietaris llurs béns privats, no podran atribuir-los a altres concessionaris, conservant el dret de preferència els expropiataris.

Lloyd George declarà que acceptaria l'esmena sempre que França es comprometés a firmar el memoràndum i féu una xarxosa crida a la intel·ligència franco-anglesa, jutjant-la indispensable per a la pau del món.

Els senyors Barrère i Colrat especifiaren les reserves de França respecte al memoràndum en la seva totalitat.

El senyor Barrère declarà després que la delegació francesa no s'oposaria a la remesa del memoràndum als soviets, sota la reserva de l'aprovació del Govern francès.

En vista d'això, la subcomissió decidí enviar de seguida el memoràndum a França, al·l carta que als acompanya només conté la fórmula de tractament amb un paràgraf de Schanzer especificant les reserves de la delegació francesa fins a rebre instruccions del seu Govern.

El memoràndum fou remès anit passada al secretari de la delegació russa i el document no fixa termini per a la resposta. — Havas.

Paris, 3. — Segons el corresponent de «Le Petit Parisien» a Gènova, s'ignora en absolut quina era l'actitud del delegat belga, senyor Jaspars, en presència del paràgraf redactat pel senyor Seydoux i que ha estat inclòs a la clausula setena del memoràndum a Rússia. — Havas.

Paris, 3. — Abans de la seva sortida de Gènova, M. Barthou ha declarat al corresponent de «Le Matin» que no tornaria a participar en els treballs de la Conferència sense un ple acord amb el Consell de ministres i la completa aprovació de la seva actuació passada i una confiança il·limitada en la seva gestió futura.

«En cas contrari — ha terminat M. Barthou — no tornaria a Gènova i explicaria la meua actitud en temps i lloc oportuns. — Havas.

El Vaticà i els Soviets

Roma, 3. — La premsa d'aquesta capital diu que Txitxerín vindrà aviat a Roma per a tractar les qüestions religioses amb el Vaticà. — Havas.

La situació a Síria

París, 3. — Contràriament a les informacions estrangeres, la situació militar a Síria no pot ésser més satisfactoria. Les tropes franceses no han sofert cap desfeta. Fa pocs dies, un destacament francès recorregué la regió de Radnaim sense incidents de cap classe, essent acollida amb grans mostres de simpatia pels habitants de la dita regió.

Els recents avalots a Damasc i Homs, fomentats per alguns agitadors, no han tingut importància i no han repercutit a Síria. Les notícies referents a aquests han estat grollerament desnaturalitzades i exagerades. — Havas.

Declaracions de Krassin

París, 3. — El senyor Krassin, interrogat pel corresponent del «Matin» a Ginebra, ha negat que el Govern dels soviets hagi signat cap contracte amb una companyia petrolífera anglesa. — Havas.

Armes a Alemanya

Berlin, 3. — La comissió interaliada de control ha descobert, incontinent, tres vagons a Stettin i dos a Hamburg, carregats de material de guerra, llevat d'armes. Tot aquest material era conduït clandestinament a Berlín. — Havas.

Itàlia i el Govern d'Angora

Londres, 3. — El Govern d'Itàlia ha comunicat a l'anglès la conclusió d'un tractat comercial amb els kemalistes.

El «Forcing Office» ha protestat davant d'Itàlia d'aquest fet. — Havas.

Londres, 3. — Sembla que el Foreign Office ha tramès a Itàlia una nota protestant de l'acord comercial entre Angora i Itàlia, l'acord del qual fou recentment comunicat al Govern britànic. — Havas.

Itàlia i Ucraïna

Londres, 3. — Comuniquen de Roma al «Times» que els governs d'Itàlia i Ucraïna han conclòs un acord estipulant el trànsit per Trieste de totes les mercaderies destinades a Ucraïna.

També s'anuncia que una companyia italiana començarà aviat un servei marítim regular entre els principals ports italians i Batum, Novorówska, Sebastopol i Odessa. — Havas.

Catàstrofe carrilaira a França

Béziers, 3. — S'ha produït un accident ferroviari entre les estacions de Hilsen i Bar-le-Duc.

S'han registrat 4 morts i 30 ferits. — Havas.

Crisi ministerial al Japó

Toquio, 3. — El Gabinet Takahashi ha presentat la dimissió. — Havas.

Reducció de la marina japonesa

Toquio, 3. — La premsa japonesa anuncia que, conforme als acords navals de Washington, el ministeri de Marina ha decidit retirar immediatament del seu emplen a mil oficials, i reduir a dos anys el servei dels marins. Allicenciant, demés, 12.000 homes dels 55.000 que es compon el contingent de la marina de guerra. — Havas.

Hongria i Iugoeslàvia

Belgrad, 3. — La premsa anuncia que en les negociacions preliminars per a la conclusió d'un tractat comercial húngaro-iugoslau s'ha arribat, en principi, a un acord. — Havas.

Els pagaments d'Alemanya

París, 3. — Segons les impressions recollides pel corresponent a Berlín de «Le Journal», als cercles diplomàtics alemanys es creu molt possible que el pròxim pagament a França, assenyalat per al dia 31 del corrent, faci sorgir un nou arranjament que podria consistir en la concessió d'una moratòria aplicable als pagaments en metàl·lic, encara que Alemanya en aquest període ha de continuar efectuant les seves prestacions en espècies. — Havas.

Anglaterra i els Soviets

Londres, 3. — Havent circulat el rumor que el Govern dels Soviets havia signat un contracte amb una companyia petrolífera anglesa, el corresponent de l'Agència Reuter a Ginebra diu que pot assegurar oficialment que el Govern britànic no té cap coneixement de l'existència de tal contracte. — Havas.

La malaltia de Patxit

Belgrad, 3. — L'estat de salut del senyor Patxit s'ha agravat subítement. — Havas.

Conferències del P. Semeria

Ahir a la tarda, al Coliseu Pompeya, es presentà per primera vegada en aquesta ciutat el P. Joan Semeria, amb l'objecte de donar un curs de conferències d'argument filosòfic, religiós, social i literari.

La sala estava concorreguda per distingides personalitats, entre les quals predominava el bell sexe.

Posseïx l'orador una elocúncia extraordinària, i l'auditori estigué pendent de la seva paraula fàcil, de la seva erudició profunda, enciclopèdica.

El que es recapti mercè a aquestes conferències serà destinat al socors dels orfes de la guerra, puix sabut és que aquesta és una de les seves obres predilectes, i a la qual s'ha dedicat amb veritable ardor una vegada acabà la gran guerra, i deixà d'ésser capellà militar de l'Estat Major del general Cadorna.

El tema de la primera conferència era «La doctrina mística de Santa Teresa de Jesús, en el tercer centenari de la seva canonització».

L'orador fou presentat pel P. Rupert Maria de Manresa.

El conferenciant, després d'agrair la presentació, digué que era la primera vegada que dirigia la paraula al poble ibèric i que es congratulava d'això.

Entrà després en el fons de la conferència, parlant de la poesia mística de Santa Teresa de Jesús i de la seva brillant prosa. Digué que en totes les seves produccions es mostra l'ànima mística, apassionada, amb un amor que és com el foc de la vida mística.

Féu un estudi i comparà l'amor profà i el sacre, enlaïrant aquest amb grandiloqüència.

Negà les teories que pretenien combatre el misticisme, dient que eren produccions d'imaginacions malaltisses.

Llegí diversos trossos de produccions literàries de la Santa, en els quals es mostren els seus arravataments ascètics, les seves visions místiques i els seus èxtasis.

Sostingué també que des del punt de mira filosòfic no ha arribat mai a major altura el concepte de la més pura moral, i que els seus versos tant expressen el plaer, com el dolor, com les alegries i tristesses.

Tractà de l'èxtasi i de les seves trases teològiques, la precisió de les quals sorpren, i acabà la primera part, afegint que la conferència tenia un doble objecte, glorificar a Teresa i la seva terra.

Nodrids aplaudiments premiaren la tasca del conferenciant.

Durant el descans es despatxaren bitllets per a una tombola a benefici dels orfes de la guerra.

Després començà la segona part, que va recaure sobre l'ordre fundat per Santa Teresa de Jesús.

En acabar fou ovacionat.

La lotja central del primer pis estava artísticament guarnida amb la bandera italiana al centre, a un costat l'espanyola i a l'altre la catalana, totes entrellaçades.

Hi assistiren les autoritats, entre les quals figuraven el governador i el secretari del Govern civil, i un delegat del bisbe, el cònsol d'Itàlia i el personal del Consolat, etc.

La pròxima conferència tindrà lloc demà, a dos quarts de set de la tarda, al Coliseu Pompeya. Tema: «Dant i el Cristianisme».

Es d'esperar que el teatre es veurà completament ple.

L'actualitat social**COACCIO**

Al matí d'avui, a l'hora d'entrar els obrers al treball s'han presentat deu o dotze individus per a impedir que treballessin els de la fàbrica dels senyors Ubachs, situada al carrer de Rocafort, entre els de Corte i Aragó, amenaçant-los amb pistoles.

Els de l'esmentat grup adonant-se de la presència d'uns agents de l'autoritat escaparen.

Els obrers i obreres que per efecte de la dita coacció han deixat el treball són uns 200.

Les autoritats han augmentat la vigilància per a evitar que tornin a ésser coaccionats els obrers de la dita fàbrica.

Dels Mossos d'Esquadra

Els de Maladepera, tenint notícia que de la finca «La Barata» d'aquell terme havia estat robada una arada sistema giratori evaluada en unes 200 pessetes, propietat del veí Carles Sallent, practicaren diligències que donaren per resultat trobar-la al poble de Campelles (Girona) al domicili de Joan Teixidó Pura, de 24 anys, el qual interrogat sobre la procedència de la dita arada declarà haver-la robada de la dita propietat. El dit subjecte en unió de l'eina fou posat a disposició del jutjat.

Els de Vilassar de Mar noticiosos que la policia de Mataró tenia detingut un subjecte al qual havia detingut un guarda jurat i al qual cercaven des del mes de setembre últim, es personaren allí on els feren entrega del detingut que manifestà dir-se Florenci Dalmau Ferré (a) «Cotxe», de 37 anys, casat, pagès, de Sant Andreu de Llavaneres. Interrogat convenientment es declarà autor de l'atraco i roba d'una quantitat en metàl·lic la nit del dia 9 de setembre passat al careter Joan Solé Masana, resultant aquest amb algunes ferides i contusions en intentar defensar-se de l'atracador. El dit subjecte fou posat a disposició del Jutjat d'Instrucció del partit.

Els de Sallent han posat a disposició del Jutjat municipal de Viver i Serrateix el subjecte Ramon Estruch Arigas, de 38 anys, per furt d'un rusc que li fou ocupat, propietat del seu conveí Joan Font Hortamoras.

Els del Prat de Llobregat denunciaren al Jutjat municipal respecte dos veïns per infringir la llei de pesca al riu Llobregat d'aquell terme, ocupant-los una xarxa.

Els de Torelló posaren a disposició del Jutjat municipal de la localitat el subjecte Jaume Colomer Tallant, que el reclamava en causa sobre atropell.

Els de Prats de Lluçanès denunciaren quatre subjectes per infringir el reglament de policia de carreteres.

Els de La Llacuna denunciaren al Jutjat un veí per tallar i robar llenya d'una propietat d'aquell terme.

Els del Masnou denunciaren dos subjectes per infringir el reglament de policia de carreteres.

Els de Sant Pere de Ribes han denunciat un subjecte per furt.

Els de Rubí en unió d'alguns veïns sufocaren un incendi que es creu casual declarat al domicili del veí Josep Cunill Riu, cremant-se un armari amb roba, calculant-se les pèrdues en unes 1.000 pessetes.

La subscripció del Sometent**Repartiment de donatius**

A la Capitania general se celebrà l'acte de repartir el producte de la subscripció que el Sometent de Catalunya obri a favor dels orfes, mutilats o inutilitzats de la campanya d'Àfrica.

La quantitat recollida — entre 40.000 donatius — fou de 254.604 pessetes. Els agraciats són 171, corresponent-los a cada un, 1.475'35 pessetes. N'hi ha d'arreu d'Espanya.

L'acte se celebrà a la sala del tron de la Capitania general, havent-lo presidit el marquès d'Estella, acompanyat del governador civil, don Severià Martínez Anido; el governador militar, don Cesar Aguado; el general de divisió, senyor marquès de Castellflorit; el comandant de Marina, don Antoni del Castillo; el degà de la Catedral, doctor López, en representació del bisbe de la diòcesi; els vocals de la Comissió organitzadora dels Sometents, senyors marquès de Marianao i baró de Güell; el coronel d'Estat Major, don Leocadi López i López; el caporal del districte de Sant Gervasi, don Jacint Tort, i el de la Salut, don Joan Puig Marcó, iniciador de la subscripció.

També hi assistiren molts caps i oficials auxiliars i caporals i sots-caporals dels Sometents d'aquesta capital i de diversos llocs, i els agraciats residents a Catalunya.

El comandant general de Sometents, senyor Pereyra, va llegir una comunicació contestant el marquès d'Estella amb un discurs enaltint l'acte dels Sometents.

Dedicà un paràgraf al Rei, del qual digué que s'associa a totes les obres patriòtiques i piadoses.

Seguidament foren cridats els agraciats amb donatius, essent el primer el soldat inutilitzat Salvador Bertran Martorell.

EDITORIAL CATALANA

— S. A. —

BARCELONA

LA MES IMPORTANT EMPRESA EDITORIAL DE LA NOSTRA TERRA

Dels seus tallers surten els més acurats treballs tipogràfics.

Editem importants revistes tècniques, d'esport, teatre, etc.

Surten continuament llibres dels més coneguts escriptors catalans i traduccions de les més valuoses firmes de la literatura mundial.

Comptem amb maquinària moderna per a la

Tipografia comercial

Mostruaris, factures, talonaris, cartells, circulars, fullets, programes, revistes, etc.

SECCIÓ ESPECIAL per a servir amb rapidesa els treballs de les ENTITATS BANCÀRIES i altres GRANS EMPRESSES

Per a tota mena d'impresos demaneu pressupost a la

SECCIÓ D'IMPREMTA

de

Editorial Catalana, S. A.

MALLORCA, 257 i 259

Telefoneu al 58 G. i passarà el nostre representant a rebre les vostres ordres.

GRANS MAGATZEMS EL SIGLO

S. A.

FINS EL 20 DE MAIG **EXPOSICIÓ**

I VENDA de

Vestits d'Estiu, Camiseria, Capells, Corbates, Guants, Ombrel·les, Vans, Calçat i Gèneres de punt per a senyor, Senyora i nois

GRANS OCASIONS

Articles per a Primera Comunió

Corones, Llaços, Vels, Cintes, Rams, Bosses, Devocionaris, Rosaris, Medalles, Recordatoris, etc.

OBJECTES PER A PRESENT**PREUS EXCEPCIONALS** en teixits de llana, seda i cotó

La Veu de Catalunya

DIARI NACIONALISTA CATALÀ D'AVISOS I NOTÍCIES

Dimecres, 3 de maig de 1922

La campanya del Marroc

CONFESSEM ingenuament que no capim els objectius militars de les noyes operacions iniciades sagnantment a Beni Aros.

Cal recordar que en esdevenir l'enfonsament de la Comandància militar de Melilla, pel juliol de 1921, eren en curs d'execució unes operacions per a dominar el territori de Beni Aros i sotmetre el Raisuni. La catàstrofe d'Aníbal esdevingué quan, segons fou dit aleshores, faltaven poques hores per a aconseguir a Beni Aros els objectius militars decisius. El general Berenguer hagué de córrer tot seguit a Melilla, i les operacions restaren suspeses a Beni Aros. Tothom acceptà aleshores aquelles explicacions que el desastre melillenc feia absolutament versemblants.

Però, pel mes de desembre, pocs dies abans de Nadal, restablerta essencialment la situació militar als voltants de Melilla, foren iniciades noves operacions a Beni Aros, per a acabar, segons ens repetiren aleshores, la campanya suspesa al juliol. Foren renyits també combats molt sagnants i pocs dies després les operacions restaren altra volta suspeses. Havien estat aconseguits els objectius assenyalats? Per què, doncs, cal realitzar ara noves operacions? No havien estat aconseguits aquests objectius? Per què, doncs, foren suspeses aleshores les operacions? No ens ho expliquem.

El país es pregunta necessàriament quina és l'eficàcia pràctica d'aquestes operacions. El Govern diu i insinua — sobretot insinua — que ha decidit acabar la guerra i iniciar l'acció civil del Protectorat. Està bé. Però alhora que aquestes insinuacions vénen notícies dels combats de Beni Aros. Els fets són més forts que les paraules, la realitat rectifica els propòsits atribuïts al Govern.

I el mateix Govern agreuja la situació amb la seva actitud contra els pares dels soldats de quota que demanen, no un privilegi, sinó el compliment de la llei. Aquesta conducta del Govern no té explicació plausible. Tinguessin o no tinguessin raó — i nosaltres creiem que legalment la tenen — els pares dels soldats de quota no haurien d'ésser ciutadans de classe inferior als altres ciutadans per als quals ha estat restablert l'exercici de les garanties constitucionals. El contrast entre l'autorització concedida per a celebrar mitjans anarquistes i comunistes i la prohibició de reunir-se els pares dels soldats que quota, que amb tanta abnegació ajudaren el Govern quan el país fou sorprès per la catàstrofe melillenc, és massa colpidor.

Un hom no comprèn que un Govern que es diu lliberal conservador i les forces esquerranes que l'ajuden puguin consentir aquests atacs contra els drets d'uns ciutadans que únicament demanen el compliment de la llei i tradueixen el desig de tota l'opinió del país en voler que sigui iniciada immediatament la repatriació de tots els soldats — «quotes» i no «quotas» — que ja no siguin estrictament necessaris al Marroc.

La Conferència Nacional Catalana

REUNIO A TARRAGONA

Diuenge al matí tingué lloc, al local de la Joventut Nacionalista de Tarragona, el primer dels aplaques que hi ha el propòsit de celebrar a tot Catalunya per a preparar i donar la deguda cohesió a la Conferència Nacional Catalana.

Aquesta reunió tingué una cabdal importància, com es pot comprovar per les delegacions que hi assistiren. Hi eren representats: els periòdics «La Veu de Tarragona», «Llamp» de Gandesa, «Nova Conca» de Montblanch, i «Pàtria» de Valls, i les entitats Joventut Nacionalista de Tarragona, Joventut Nacionalista de la Canonja, Centre Català de Perelló, Joventut Nacionalista de Constantí, Lliga Regionalista de Tarragona, Joventut Nacionalista de Capcanes, Lliga Regionalista de Falset, Centre Nacionalista de Torredembarra, Joventut Nacionalista de Montblanch, Comissió d'acció política de Constantí, Joventut Nacionalista de Falset, Associació Catalana de Valls, Centre Nacionalista del Vendrell, Joventut Nacionalista de Santa Coloma de Queralt i Joventut Nacionalista de Valls. En representació del Comitè Executiu hi havia els senyors Vidal de Llobatera, Gassol, Gich i Vidal-Salvó. Exposats per aquests últims senyors

el pla d'organització i la finalitat de la gran Assemblea, que ha de tenir efecte els dies 4 i 5 de juny vinent, i fet el consegüent canvi d'impressions, els delegats dels pobles tarragonins es declararen unànimement en pro de la Conferència, comproment-se a treballar per assegurar-li el millor èxit, fent-hi inscriure les entitats que representaven i el millor nombre possible de companys de cada localitat.

L'acte acabà en mig del més fèrvid entusiasme, prometent-se'n tothom grans beneficis per a la causa de Catalunya.

A LA BISBAL

Molt important resultà l'acte celebrat a La Bisbal com a preparació de la conferència nacional catalana. El Teatre de l'Escut Emporità fou envaït per una enorme concurrència. Parlaren els senyors Llobatera, Maruny, Massó i Llorens i Martí Esteve. Regnà gran entusiasme, essent aplaudits, especialment, els paràgrafs de més forta intensitat nacionalista.

Polítiques

SORTINTS

Ahí marxaren cap a Madrid l'ex-ministre senyor Cambó, el senador senyor Trias i els diputats a Cortes senyors Rusiñol i Creixell.

Les Idees i les Imatges

EL SENTIMENT SACRIFICAT

Pel temor de semblar sentimentals són molts, avui dia, els que deixen de comportar-se — en la vida, en les pintures i en els llibres — amb el degut sentiment.

JOSEP MARIA JUNOY

AL DIA

Destriats de la pàtria

En els temps ominosos del caciquisme, ni els Planas i Casals ni els Comas i Masferrer haurien gosat a fer el que fan els diputats catalans — diguem-los catalans — de la U. M. N. contra Catalunya. Perquè no és contra el catalanisme, que combaten, ni tan sols contra la Lliga Regionalista, és contra Catalunya.

Si l'afar del Banc de Barcelona no s'és arranjat ja, si la Mancomunitat no té concedida la xarxa telefònica de Barcelona, als parlamentaris de la U. M. N. es deu. Cap representació parlamentària de cap regió d'Espanya hauria fet el que ells fan. Els senadors conservadors de Galicia van votar contra el Govern en una qüestió aranzelària; el Rei acaba de dir als diputats i senadors d'Andalusia que, sobretot, siguin ben andalusos; en mantes ocasions, hem vist ajuntats a favor de Catalunya tots els representants de districtes catalans: als homes de la U. M. N. estava reservada la trista excepció d'actuar contra Catalunya. Fins en la darrera discussió aranzelària del Congrés, no atrevint-se a sostenir el criteri del govern, que perjudicava sobretot la indústria catalana, burxaven a l'onella d'En Prio i altres diputats perquè ajudessin l'actuació d'En Bergamín — un nou i gran enemic nostre.

Ells l'han creada l'atmosfera catalanòfoba que ara es respira a Madrid; ells l'han ventat el caliu que treu flames d'odi a les coses de Catalunya. Quan vinguin noves eleccions cal que els ciutadans ho sapiguin, tot això: que se'n recordin, que votin a qui vulguin menys als homes de la U. M. N.

Com deia al començament, si fossin vistes els grans cànecs de Catalunya, servidors del Poder central, no haurien pas gosat servir-los com fan els de la U. M. N. L'ur actuació és de traïció a la pàtria, i ha arribat l'hora d'alçar el sometent, com abans, contra els delictes de pau i treva, i ha arribat l'hora que alguns que formen a les files de la U. M. N. quan els convé, i quan no els convé se'n afluïen, declarin d'una vegada si estan solidaris o no de les actuacions de la colla anticatalana, perquè l'alcament de Catalunya no perdona, políticament, a ningú que d'aprop o de lluny tingui res que veure amb els traïdors a Catalunya.

Que l'alcament ve: ells han volgut atacar el cor de Catalunya, com els nostres avis nomenaven la gloriosa Generalitat, i els catalans s'alçaran defensant el cor de la terra.

No són lluny les eleccions generals: aquest Govern, feble, caurà en vergonyosa caiguda; la concentració lliberal truca a les portes del poder, i, ara, té pressa perquè veu que la minsa representació conservadora que governa porta Espanya a la catàstrofe. En les eleccions veurem qui s'atreveix a sortir flador de la colla que, com el partit constitucional de Cuba, pensant defensar la unitat espanyola, va precipitar la proclamació de la república cubana.

Oh! com ho comprometen tot els parlamentaris de la U. M. N. Són ells que es posen entre Catalunya i els governs d'Espanya: són ells que llençen els governs contra Catalunya. Es pot ésser o no autonomista; es pot tenir la desgràcia de no ésser catalanista, es poden combatre idees en nom d'altres idees, es poden opacar sentiments a sentiments, qui ho dubta, però el que no es pot ésser traïdor a la terra on s'ha nascut, concitant-li enemics i excitant enemics.

Això ha de tenir una sanció a la terra: Catalunya l'ha d'imposar ben aviat. Si no és així, qui sap! els desigms de Déu es compleixen de moltes maneres i Ell tria en tots els camps els instruments de la voluntat llur i encega els que vol perdre.

POL

El preu del blat

OPORTUNAMENT comentarem l'assenyada intervenció del nostre il·lustre amic el senador nacionalista En Lluís Duran i Ventosa al debat sobre el projecte de llei prohibint la importació del blat estranger, mentre el preu del blat als mercats de Castella no ultrapassi la xifra de 53 pessetes els cent quilos. Com demostrà En Duran i Ventosa aquest projecte té una gran importància per a totes les urbs populars i per a tots els pobles del litoral de la Península. Afecta, doncs, d'una manera directa i perjudicial a Catalunya.

En primer lloc, la prohibició d'importar blat estranger mentre el blat de Castella no arribi a ultrapassar el preu de 53 pessetes els cent quilos als mercats productors de l'interior de la Península constitueix una invitació notòria a apujar el preu de venda del blat fins a aquest tipus. I, amb el preu del blat a 53 pessetes els cent quilos, el pa no podria ésser venut a les grans ciutats a tipus inferiors dels 80 cèntims el quilo. El primer efecte, doncs, de l'aprovació definitiva del projecte en la forma que l'ha presentat i mantingut el Govern, és l'encariment inevitable del pa. Sembla veritablement estrany que els diputats socialistes hagin consentit i àdhuc col·laborat a un resultat semblant, procedint a la inversa que tots llurs correligionaris arreu del món.

Un altre efecte ineludible del projecte serà originar seriosos conflictes per al proveïment de les grans urbs, especialment les situades al litoral de la Península. Tothom sap que no és el mateix, com a exemple, portar a Barcelona cinc mil tones de blat dins un vaixell, que portar-les per ferrocarril, car per això serien necessaris cinc cents vagons amb una promitja de capacitat de transport de deu tones per vagó. I tothom sap també que en l'estat actual dels transports a les terres d'Espanya, estat que no pot ésser rectificat essencialment amb la rapidesa que caldria, no és possible mobilitzar el gran nombre de vagons que exigiria el proveïment normal de les urbs populars, sobretot les del litoral. El projecte produirà, doncs, fatalment, els més seriosos conflictes per al proveïment de blat a les grans capitals, amb evidents perills de tota mena. Per això no és estrany que votessin a favor de l'esmena d'En Duran i Ventosa els representants autoritzats de Madrid i de València, és a dir, de les urbs més populoses de les altres terres d'Espanya.

I resta encara un altre aspecte interessantíssim de la qüestió. El projecte representa la mort d'una importantíssima indústria del litoral: la indústria farinera, que ha creat tan quantiosos interessos a Catalunya, i que mereix l'atenció amorosívola i el respecte comprensiu dels Governos.

Els perjudicis notoris que aquesta iniciativa prohibicionista, més que no pas proteccionista, ocasiona al país en general, i especialment a les grans ciutats, justifica la intervenció dels nostres parlamentaris al debat recent i fa creditor el nostre il·lustre amic En Lluís Duran i Ventosa a la gratitud de Barcelona i de tot Catalunya per la seva oportuníssima cura d'assenyalar tots aquests perills i mirar d'evitar-los.

Generalitat

COMISSIO PROVINCIAL

La Comissió Provincial ha despatxat els següents assumptes de la Secció d'interessos generals (Foment):

Decret de tràmit relatiu a l'informe en l'expedient fet per don Antoni Artés Puig demanant que s'anul·li la inscripció d'un aprofitament d'aigües del torrent Garrigosa, al terme de Santa Margarida de Montbui, feta a favor de don Joan Poch Ferrer.

Informe en l'expedient relatiu a la petició formulada per don Macià Cortés Saura de que se l'autoritzi per a instal·lar una central hidroelèctrica per al servei dels pobles de Sant Julià de Ordanyola i altres.

Recurs d'alçada interposat per don Joaquim Vidal contra una multa de 15 pessetes que li va imposar el 15 de desembre últim la tinència d'alcaldia del districte VIII, per infracció de les ordenances municipals.

Al Palau de la Generalitat hi van onejar ahir, amb motiu d'ésser la festa del dos de maig, les banderes catalana i espanyola.

— El diputat senyor Fatjó ha estat a Lleida, assistint a la cerimònia de la presa de possessió de la canonja de mossèn Angel Garriga.

LA FESTA ANYAL DE L'INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS

Demà, a les set de la tarda, tindrà lloc al saló del Consell Permanent de la Mancomunitat de Catalunya, la VI festa anyal i adjudicació de premis de l'últim concurs de l'Institut d'Estudis Catalans.

El discurs reglamentari anirà a

càrrec de don Jaume Bofill i Matas, el qual tractarà de «El nostre verb social».

VISITES

Han visitat el senyor Puig i Cadafalch, al seu despatx de la Presidència de la Mancomunitat: El rector de Sant Vicens de Calders.

El doctor Mestres. El conseller don Pere Mías. El director del Servei del Mapa de Catalunya, senyor Ferrer i Frangnilló.

Una comissió de l'Associació Catalana d'Estudiants per a invitar-lo al concert que a benefici de l'obra de cultura de l'Associació se celebrarà el diumenge vinent, a les onze del matí, al Teatre Tivoli.

El doctor don Antoni de P. Alen. El diputat de la Mancomunitat don R. Noguer i Comet.

El doctor don Marian Faura, professor de l'Escola d'Agricultura.

El director de la Fira de Mostres de Barcelona, senyor Barceló. El diputat don Enric Rafols, acompanyant el president i secretari del R. M. C., per a invitar-lo a la cirre internacional d'autocicles que tindrà lloc a Tarragona.

Ha estat invitat el senyor President a la solemne funció religiosa que el Col·legi de Notaris d'aquesta capital dedicarà el proper dia 6 al seu Patró Sant Joan Evangelista.

Aquesta tarda s'ha reunit, sota la presidència del senyor Puig i Cadafalch, el Consell Permanent de la Mancomunitat.

per a la publicació vinguin redactades en català i amb connotacions que ens siguin trameses. És requisit indispensable que les s'hi periodística.

L'afer dels telèfons

A Girona

Avant d'un públic tan nombros i selecte han donat l'annunciada conferència sobre la qüestió dels telèfons el conseller de la Mancomunitat, el president de la Diputació, N. A. Riera, i el diputat provincial de Girona, el senyor Noguera i Comet.

El senyor Riera ha fet la història de la Mancomunitat, nascuda del desig de crear el govern de Catalunya i suplir les desatencions de l'Estat central a Catalunya, comptant que el poder cediria o delegaria els serveis establerts per les Diputacions, com ho és el de Telèfons.

La Mancomunitat, un cop constituïda, atenció que el servei de telèfons era necessari a Catalunya, obtingué de l'actual president del Consell de ministres, que aleshores era el senyor de la Governació, un Decret autoritzant la instal·lació d'una xarxa telefònica catalana, no d'una mancomunada, sinó en termes gene-

ralitzats l'esmentat R. D., demostrant la semblança que té amb les disposicions particulars. Altrament, després que ha fet la Mancomunitat en la instal·lació de les xarxes de telèfons, han estat importantíssims i admirables la tasca realitzada i el donar els pobles d'aquest immens servei, admirable per part del personal tècnic, dirigit per l'eminent enginyer de ciència doctor Tarrades.

Manifesta que a tots els pobles de la Mancomunitat de Girona que han sol·licitat telèfon, els ha estat concedit.

Compara el servei de la Mancomunitat amb el de l'Estat, palesant la superioritat del primer.

La justícia de la petició d'aquest servei està en que tots els abonats a Catalunya tenen necessitat que els faciliti la comunicació amb Barcelona.

El doctor Riera acaba dient que el perill de fora, contrari a Catalunya, és el que ha motivat aquest estudi de coses atemptatòries als interessos morals i materials de Catalunya.

El senyor Riera ha estat objecte d'una forta ovació en acabar el seu brillant i claríssim discurs.

El senyor Noguera i Comet ha pronunciat un bell parlament, explicant les gestions que els representants de la Mancomunitat han fet a Madrid, i les visites als caps de grup parlamentaris, dedicant frases d'elogi als senyors Romanones i Lerroux.

Diu que la impressió que dugueren era deplorable. No negaran la concessió del servei, però l'ajornaran indefinidament; mentrestant, el Cos de Telègrafs seguirà essent seta ama el Govern.

Explica el que significa per a Catalunya la negativa i acaba manifestant que té la ferma esperança que els catalans s'imposarien per a no deixar-se pendre el que és ben seu.

Ha posat fi a les seves paraules amb la frase de: «Catalans, torneu per Catalunya», que ha estat rebuda amb sorollosos aplaudiments.

A Lleida

Conferència donada al Círcol Mercantil pels senyors Sol i Estadella.

La sala d'actes del Círcol Mercantil oferia un bell aspecte de plenitud.

Regnava un gran entusiasme entre els concurrents, donada la transcendència de l'acte.

S'hi trobaven els senyors Florença, Vidal i Casanovas, en representació de la Lliga; l'alcalde senyor Estadella (S.), i alguns regidors, en el de l'Ajuntament; el diputat a Cortes senyor Monera; els diputats de la Mancomunitat, senyors Pereña i Aguiló; i representacions de totes les entitats econòmiques i polítiques, que, per la gran quantitat és difícil enumerar.

El senyor Daniel, president del Círcol, amb breus paraules féu la presentació dels oradors.

Fa ús de la paraula el doctor Estadella i comença dient que, a l'entendre que altres companys en diversos indrets de la nostra terra, en nom del Consell de la Mancomunitat, venien a orientar l'opinió.

Digne que, per manca de sentit polític dels nostres governants, s'anverina el sentiment nacionalista del nostre poble, i quan aquest es redreça, clama i amenaça els de Madrid oferint solucions. Quan venen les promesses apleguem els clams, ocsen les estridències, i aquest actuar de bons nois és aprofitat novament per a fer-nos insidiosament.

Quan el leader d'un sector polític acabava de compartir la tasca del Govern i en un discurs ple de serenitat deia que no havia perdut les esperances, amb tot i els desenganys, un nou agraïment ens adreçat.

La Mancomunitat, o no és res, o esparit, és obra d'un poble.

La Mancomunitat, o no és res o està refrançada pel sentiment del poble, perquè és de tots, aduec d'aquells que avui, patint un pecat de desleialtat, li infringeixen greuges. (Aplaudiments.)

La Mancomunitat no és un privilegi, com diuen ells, és un dret, que podrien usufructuar les altres regions. (Aprovació.)

Entra de ple en la qüestió dels telèfons i llegix el real decret del 11 de setembre.

Digué que perquè el Govern hagués donat els telèfons no havia de vulnerar cap dret, perquè abans d'això hi havia un reglament, en el qual hi consta que l'exploitació dels telèfons, en vèncer, s'havia de fer per subhasta o prèvia petició de l'entitat que la sol·licita.

La Mancomunitat ha tingut com aspiració suprema, el portar els beneficis dels telèfons a tots els pobles.

Des de l'any 1915 ençà la Mancomunitat ha extès prop de 6.000 quilòmetres de xarxa telefònica i ha inaugurat prop de 500 estacions telefòniques.

Digué que, fultant una publicació, ha vist, amb goig, que no sols la xarxa catalana és la més important de la península, sinó que la xarxa de Lleida, que compta amb més de 90 i més quilòmetres, és el portador és que en una mateixa àrea hi hagi serveis d'altres telèfons, que hi hagin serveis d'altres empreses, i això a la Mancomunitat li ha sorgit a cada pas, havent-ho vençut, com un cas que esmenta de Figueres, que per un servei únic entre la població i un castell hagué de donar 20.000 pessetes. Com hauria fet aquest sacrifici si hagués pensat que aquest servei havia de revertir a l'Estat?

Per la malvolença que ens tenen volen quedar-se amb la línia de Barcelona. Això planteja un greu perill a la nostra terra. Aquests crims d'empleats ens ho diuen clarament perquè són l'estat d'opinió des d'allà.

Deixant a part tot això, ens diuen tres arguments: uns, polític; altres, econòmic; i els restants, patriòtic. D'aquests no vull parlar-ne, perquè en certs llavis constitueix un agraïment i en altres un escarni. (Aplaudiments.)

Què és més anti-polític, deixar els telèfons a la Mancomunitat, que si volen poden dissoldre-la, o bé deixar-los a empreses, quasi totes elles integrades per personal estranger?

Anem a l'aspecte econòmic.

Els telèfons, com la majoria dels serveis de l'Estat, si donats a empreses són favorables, explotats pel mateix Estat es tornen ruïnoses.

Esmenta el cas que a Mora d'Ebre, la disbauxa és tan gran, que els abonats han deixat el servei de l'Estat i volen els de la Mancomunitat.

Existeix una entitat titulada la Tersta, que té l'exclusiva d'aprovisionament de material telefònic a l'Estat, i la prova dels abusos escandalosos que fa és que la Mancomunitat li digué per un quadro, essent-li demandades 100.000 pessetes; venut per homes experts fou valorat en unes 60.000 pessetes escasses, i ara ve el vergonyós del cas; aquest mateix quadro ha estat venut a l'Estat per 270.000 pessetes.

La Mancomunitat voldria perfeccionar el servei de Barcelona i té el conveniement que el que per l'Estat és ruïnós a les seves mans fora un negoci productiu.

Parlant del cos d'empleats digué que la Mancomunitat no li té malvolença; reconeix les seves qualitats i els seus defectes. Si aquest cos vol que se li reconeguin els seus drets, la Mancomunitat els hi reconeixerà a mans b-sades.

El plei dels telèfons — acaba — no el podem perdre, no l'hém de perdre, no el perdrem si Catalunya vol. S'ha d'evitar que es perdi perquè a aquesta pèrdua en seguirien d'altres. (Llargos aplaudiments.)

Parla el senyor Sol.

Breus paraules per a agrair al Círcol Mercantil l'haver cedit la tribuna.

El cas de què l'Estat deixi els telèfons a la Mancomunitat és un problema de dret.

Per sobre i sota d'aquest problema de dret, que podríem dir-ne a-

ministratiu, n'hi ha un altre, que és de dret polític.

Els polítics patim el mal de no posar-nos en contacte amb el poble. Cal que sabem quin estat d'opinió hi ha darrera d'una actitud nostra.

Avui, en discutir el plei dels telèfons, es discuteix quelcom més gran.

Quan, perdudes les colònies, es féu la Solidaritat i va portar a Madrid aquell estol de diputats, aleshores es donaren compte de què aquí hi havia un problema vital.

Quan En Canalejas defensava el seu projecte de Mancomunitats, deia que en donar la Mancomunitat a Catalunya assajava un govern, que fora l'escala que havia de pujar-la al cim de les seves aspiracions.

Ens donaren la Mancomunitat migrada, sense posar res seu. La cessió veritat era que si responia a l'essència dels desigs del poble, esdevindria go que tant volem.

No hi van posar res a dins, però no calia. Va amar a parar a mans d'aquell home prestigiós, d'aquell gran home que es digué Prat de la Riba.

Amb tot i no haver-hi posat res, ell hi posà tots els nuclis essencials d'un estat complet.

El poder central oferí les delegacions, i no solament al cap de set anys ens veiem sense cap d'elles, sinó que ara ens discuteix la cessió del que ja tenim concedit.

El greu no és ençara que se'n doni o no des del punt de vista material, si no en quant significatiu que es tanca la porta de les solucions cordials a les aspiracions de Catalunya.

Els governs poden negar o concedir, però no tenen dret a enganyar tot un poble.

Val més que es parli clar, perquè nosaltres, que ens sentim forts amb l'opinió darrera nostra no volem enganyar-la amb esperances irrealitzables.

Si volen tancar la porta de l'amor i de la legalitat a les nostres aspiracions, que es digui clar, aleshores podem dirigir-nos al poble i mostrar-li la porta barrada perquè prengui les determinacions que el seu patriotisme li dicti.

(Llargos aplaudiments.)

Ambdós oradors foren molt felicitats.

MES ADHESIONS A LA REUNIO DE PARLAMENTARIS D'AHIR

Han tramès llur adhesió a la reunió de parlamentaris celebrada ahir al Palau de la Generalitat, amb motiu de la qüestió dels telèfons, els diputats a Cortes don August Pl i Suñer, don Manuel M. Girona i don Salvador Canals.

UNA CONFERENCIA

El dissabte vinent, al vespre, el diputat de la Mancomunitat, don Ramon Noguera i Comet, donarà una conferència, sobre la qüestió dels telèfons al Casino Menestral de Figueres.

EL COS DE TELEGRAFS

Alguns elements del Cos de Telègrafs s'han acostat al senyor Vallès i Pujals felloitant-lo per la seva conferència, i fent-li present que ells estan disconformes amb la campanya que realitzen els individus que dirigeixen el dit Cos.

Parlant de la finalitat que pot perseguir-se amb la dita campanya han indicat que l'intent dels esmentats individus és tenir a les seves mans les comunicacions telefòniques i telefòniques per a poder així, en el moment que els convingué, provocar una vaga per a obligar els governs a accedir a les peticions que ells facin, provocar un veritable conflicte, cosa que avui no succeïx, puix si declaren la vaga i no funcionen els Telègrafs, se supleix el servei amb els telèfons, i no hi ha conflicte de cap mena.

RECTIFICACIO

En l'extracte taquígràfic que publicarem de la conferència donada pel senyor Vallès i Pujals, s'hi contenen unes xifres equivocades, pel qual ens convé rectificar-les.

Va dir l'orador que a Barcelona s'ha de construir una xarxa telefònica amb capacitat per arribar a tenir de 80.000 a 100.000 abonats. I en l'esmentat extracte, per error, es convertien aquelles xifres en 280.000 a 300.000.

Recomanem a les entitats i als particulars que tenen a bé trametre'ns articles o notes suplicades, la necessitat absoluta (sense la qual no ens és possible fer-ne el menor cas) d'avaluar degudament els originals amb un segell o una firma

Teatre Català

«Un miracle a Barcelona o la qüestió és passar l'estona», pel·lícula extravagant en tres actes, de Joaquim Montero

Convinguem que el senyor Montero acabarà per fer-nos rodar el cap a tots plegats. Tradició, criteri, projectes, esperances, tot trontolla i tomba sota els atacs d'aquest incansable comediògraf que ha pres la nostra escena per un pim-pam-pum.

Res no el tren de l'afició. A l'igual que un fadrí amb diners a l'armilla i dalit als punys, les empenen a tort i a dret contra les figures del monument que amb tanta pena començàvem de bastir, i si algú no li atura l'arrencada, no en deixarà ni els fonaments.

Tant és així, que som ja al punt d'haver de fer un gran esforç per recordar que aquella casa és la de no pocs autors i artistes il·lustres; que, per salvar-nos d'un perill menor que el d'ara, s'arribaren a unir els comediògrafs catalans en Sindicat, i que, per a la formació dels nostres futurs comediants, sostenim una «Escola d'Art Dramàtic». No recordem d'on venim, ni sabem on som i, sobretot, no podem pensar — per més que ens ho temem — on anirem a raura. I és que, com hem dit, el senyor Montero no deixa res per capgirar.

Nosaltres creïem, posem per cas, que els prestigis de primeres figures de l'escena catalana, com la senyora Morera i el senyor Giménez, mereixien, tant per llur història com per l'exemple que n'hàn de pendre els comediants novells, un cert respecte. I «no deu de ser així» — com diria amb el seu català empeltat d'autor de la «Revista de Roma» —, quan aquest senyor els fa descendir fins a la trista condició caricaturesca dels protagonistes d'un miracle a Barcelona.

Algú retreu, amb aire d'elogi, la fecunditat del senyor Montero. Però quina fecunditat! De seguir pel camí que va, temps a venir es podrà fer el resum crític de les seves obres, repetint el comentari que un convidat posava a un gran atuell d'escudella feta amb molt poca gallina: «Menys escudella, hauria estat més escudella».

Les obres s'han de pensar, s'han de meditar i, així i tot, no sempre s'aconsegueix interessar el públic. De la irreflexió, de l'escritura tal com raja, «amb aquella alegria», no en queda res, no en pot quedar res. El càstig bíblic d'haver-nos de guanyar el pa amb la suor del front — que no s'ha

de pendre evidentment en un sentit literal — pesa implacablement damunt tots els homes.

Això el senyor Montero no ho vol entendre, o, almenys, se'n considera exceptuat. No és d'estranyar, per tant, que, posat a fer «erudició», ens evoqui — com ho fa en l'obra que comentem — la passió (i) que Beatriu sentia pel Dant; que, posat a fer cultura lingüística, anomeni «terra» i «terrena» els habitants de la «erra», i que, posat a fer de moralista, no es descuidi de fustegar el cinema, tot escrivint una «pel·lícula extravagant».

I no es cregui que la falta de lògica que acabem de retreure sigui única en el senyor Montero. Ell, com tots nosaltres, està segur que el cupletisme i l'anomenat «gènere chico» són francament enemics del teatre de qualitat, com volem que en sigui el nostre. Però, tant-se-vall «La qüestió és passar l'estona», i per al senyor Montero la millor manera de passar-la és ensenyant de fer cabrioles a un actor còmic tan formidable com l'Aymorich, fent practiques de tanguisme a base de la senyora Ortiz i guiant pel perfilós camí del cuplet a la senyoreta Ribas.

Encara que aquestes practiques no són tampoc les més lamentables. N'hi ha una de molt pitjor i sobre la qual ens creïem en el deure d'insistir especialment. Ens referim a la intransigència en el diàleg de frases de subúrbis, de gent de l'hampa, a les quals el senyor Montero mostra una afició evidentment desmesurada pel que convé al respecte que mereix el públic de la casa. Hi ha una cosa pitjor que el no fomentar la cultura i és el fomentar la incultura. En un país com aquest, en el qual s'ha hagut de fundar una «Lliga del Bon Mots», només ens faltava que el senyor Montero s'enfilsés a la càtedra — tan terriblement practica — de l'escena per exercir-hi el seu exemplar apostolat.

Després del que portem dit, havem de referir-nos a la interpretació de l'obra? Ens sembla que els llegidors ja ens en faran francos de molt bon grat. Diem només, en tribut de justícia, i alhora per a poder-nos en plaçar, que l'Empresa no escatimà cap esforç a la presentació, especialment pel que es referia a decorats.

Pere MARINER

Lliga Regionalista

Avis importantíssim

RECTIFICACIO DEL CENS

Del dia 21 del mes passat fins al 5 del present maig, és oberta la rectificació anual del Cens electoral.

Les llistes d'inclusions i exclusions estan exposades als baixos de la Casa de la Ciutat.

La Lliga Regionalista tindrà cura de fer inscriure els que no hi són i de demanar la rectificació de domicili i de noms equivocats mitjançant:

a) Un certificat de padró per a efectes electorals, que expedixen de franc les Tinències d'Alcaldia.

b) La presentació de les cèdules personals de 1920, 1921 i 1922, o un certificat de padró de Cèdules acreditatiu d'haver-les tretes, qual padró és a l'Ajuntament.

Per a la rectificació de domicili o noms equivocats, la presentació de la cèdula de l'any corrent.

PREGUEM

a tots els ciutadans de Barcelona i de Catalunya que es flixin en aquestes instruccions i les propaguin, per a contribuir a sanejar, tant com es pugui, el Cens electoral.

ALS AMICS DE FORA

Les societats i amics de fora de Barcelona han de tenir cura de la rectificació dels Cens dels respectius pobles.

Les oficines de la Lliga Regionalista, Boters, 4, principal, evacuaran totes les consultes sobre la rectificació del Cens que se li dirigeixin.

Associació Catalana de la Premsa

En la junta general ordinària celebrada el diumenge, a la nit, al local del Foment del Treball Nacional foren aprovats per unanimitat els assumptes sotmesos a deliberació, procedint-se a l'elecció de president i vice-president segon, resultant elegits respectivament els senyors Pere Muntanyola i Jesús Pinilla. Per a cobrir la vacant que implicava la designació del senyor Pinilla per a la vice-presidència, s'elegí al senyor Joaquim Pellicena i Camacho.

Acabades les deliberacions es presentà una proposició en la qual es diu que reconeguda la Junta General a la tasca de la Directiva afe- rida la seva confiança a la mateixa. Aquesta proposició fou aprovada per aclamació amb també ho fou un vot de gràcies al president dimisionari senyor Bofill i Matas.

La festa de l'Institut

L'Institut d'Estudis Catalans celebrà la seva sisena festa anual i adjudicació de premis de l'últim concurs, demà, a les set de la tarda, a la sala del Consell Permanent de la Mancomunitat de Catalunya.

El discurs reglamentari ha estat confiat al senyor Jaume Bofill i Matas, que tractarà d'«El nostre verb social».

DARRERES INFORMACIONS

PENINSULA

LA QÜESTIO OBRERA A BARCELONA

Madrid, 3, 2 tarda.
Al ministeri del Treball han facilitat la següent nota oficial:
«Pel ministeri del Treball es fa constatar, rectificant els errors d'interpretació de què puguin haver estat objecte les manifestacions fetes pel delegat del ministeri del Treball al Govern civil de Barcelona, senyor Roselló, que durant l'última estada del dit senyor a Madrid, que no fou determinada per crida del senyor ministre, el senyor Roselló solament conversà amb el senyor Calderón, assistent a la conferència el sots-secretari, limitant-se el senyor ministre a oir les informacions que sobre diversos aspectes del problema obrer a Barcelona li feu l'esmentat delegat, sense que en la conversa es parlés per a res de mitjans que poguessin significar opció entre l'un i l'altre sindicat, estant pendent de deliberació i resolució del Govern tot el que pugui ésser matèria de disposicions relacionades amb els problemes expressats i amb l'organització, que, si el Parlament autoritza per això les corresponents partides en pressupost, pugui en son dia donar-se a la delegació permanent del ministeri del Treball, Comerç i Indústria a Barcelona.»

NOTES DEL PALAU

A l'hora de costum han despatxat amb el Rei el cap del Govern i els ministres de Marina i Guerra.
L'arxiduc Màxim d'Àustria i el príncep Caroli han esmorzat al Palau, invitats pel Rei.
— En el ràpid d'Irún han arribat a Madrid el príncep Elías de Parma i l'arxiducessa Anna Maria d'Àustria, els quals es proposen romandre a aquesta cort una petita temporada.
Han estat rebuts pels reis, els infants i moltíssims aristòcrates.
S'estatgen al Palau Reial.
— En audiència militar ha rebut el Rei al capità general de l'Armada, senyor Fernández de La Puente, al general barrera i a diversos caps i oficials de l'Exèrcit.

EL MINISTRE D'ESPANYA A BELGICA

Es troba a Madrid el representant diplomàtic d'Espanya a Bèlgica, marqués de Villalobar.
Aquest matí ha visitat al cap del Govern i al ministre d'Estat.

ARRIBADA DE DIPUTATS

Durant el matí d'avui han arribat a Madrid molts diputats afectes al Govern, per a prendre part a les cinc de la tarda, en la votació del projecte dels sucres per al qual sollicita el «quorum» el diputat socialista senyor Prieto.

FIRMA DE GUERRA

Disposant que el general de brigada en situació de primera reserva, don Gregori Poveda i Vahamonde, passi a la segona reserva per haver complert l'edat reglamentària.
Idem que el general de brigada don Adolf Pomurul i Aguado, ocesi en el comandament de la segona brigada d'infanteria de la quinta divisió i passi a la situació de primera reserva per haver complert l'edat reglamentària.

Nomenat general de la segona brigada d'infanteria de la quinta divisió, al general de brigada don Francisco Sesa i Arbelo.

Proposant per a l'exercici de general de brigada al coronel d'infanteria don Dalmir Rodríguez i Pedró.

Concedint la gran creu de Sant Hermenegild als generals de brigada don Emili Ruiz i Rubio, don Eduard Ramos i Díaz de Villa, don Alfred Carrea i Oliver, don Josep Madrid i Ruiz, don Carles Tuero i O'Donnell, i al del mateix empen en situació de segona reserva, don Evarist Merig de Polanco i a l'inspector metge de l'Armada, don Joan Navarro Calzades.

Concedint l'empleu de tinent honorari de l'arma d'infanteria als alferes de la dita arma don Josep Maria Fernández de Villaviciencio, marqués de Valldecega, i don Joan Victòria Casuso, comte de los Moriles.
Concedint la Gran Creu blanca del Mèrit Militar a l'inspector general dels serveis de sanitat en l'exèrcit belga M. Ernest Widin.

Adicionant a l'article 39 del vigent Reglament de la Reial i militar Or-

dre de San Fernando un segon paràgraf en el sentit que les famílies del smorts o desapareguts per un fet meritori tindran dret a sol·licitar dintre del termini que preceptua l'obertura de l'expedient de judici contradictori.

Autoritzant al ministre de la Guerra per a adquirir per concurs els terrenys necessaris destinats a la construcció d'un hospital molotar a la plaça d'Oviedo.

Autoritzant al ministre de la Guerra perquè el servei d'aviació s'adquireixi per gestió directa la gasolina i lubricants que necessita.

Autoritzant al ministre de la Guerra perquè pel servei d'aviació s'adquireixin per gestió directa tres hidroavions «Savois», tipu 16.

Concedint la llibertat condicional al moro reclus a la fortalesa de Hacho, soldat del grup de forces regulars de Ceuta, número 3, Mohamed Ben Abdes-Lam-Zemuri.

SOBRE UN ATROPEL POLICIAI

Madrid, 3, 4'15 tarda.
«El Sol» protesta contra l'atropel·lament policia que ha estat objecte donya Regina Lamo, que ha vingut a Madrid a organitzar una sèrie de conferències amb motiu del Congrés Internacional de la Premsa que ha de celebrar-se a Barcelona.

Diu que la policia entrà a la cambra de l'hotel on s'estaja aquesta senyora i li registrà l'equipatge, regirant-ho tot.

Afegeix «El Sol» que bé es podien adquirir, preguntant-ho a Barcelona, els informes que es desitgen tenir de la senyora Lamo, sense necessitat de fer-la objecte de vexacions.

Això demostra, segons el confrere, que les garanties constitucionals sols s'han restablert en la lletra, però en l'esperit segueix Espanya sotmesa al règim policia, amb totes les llibertats individuals cercenades; i afegeix el següent comentari:

«Pel que es veu no es pot venir de Barcelona sense ésser considerat com a presumpte terrorista, tant si es tracta de la persona més corresta i sigui la que sigui la seva condició social i sexe.»

Després ens dolem que les relacions entre Barcelona i Madrid siguin sempre tirants, receloses, incomprensives.

No és el règim policia vigent el millor mitjà d'apropar les províncies a la capital, la vida de les regions a l'Estat, els espanyols de la perifèria a l'centre governant.

El cas de la senyora Lamo és sols un incident d'una sèrie infinita i diària. Tots són reprobables, però en aquest, en el qual s'ofen a una senyora periodista, pel qual s'ha ofès a l'Associació que representa i a tota la premsa de Barcelona, estem especialment obligats a protestar els periodistes de Madrid, i protestem.»

LA TARDA AL CONGRES

Madrid, 3, 5'15 tarda.
Han acudit aquesta tarda al Congrés bon nombre de diputats per a prendre part a la votació del projecte de sucres.

A primera hora han conferenciat amb el president de la Cambra el

del Consell i el ministre de la Governació.

Després al despatx de ministres s'han reunit, amb el president, els ministres d'Estat, Guerra i Marina.

Aquesta conferència ha donat lloc a comentaris sobre els motius de la conversa, suposant-se per la seva durada que en ella s'havia tractat d'alguna nova notícia rebuda del Marroc.

Acabada la reunió, els periodistes han parlat amb el senyor Sánchez Guerra.

— Segueix sense haver-hi res — ha manifestat el president.

— I aquesta conferència tan llarga?

— Res més que sobre debats.

— Seguirà avui el del Marroc?

— No sé, si bé suposo que sí, encara que no cal que jo contesti immediatament al senyor Serradell, perquè la seva última intervenció fou més personal que relativa al problema en la seva totalitat. Així és que li contestaré quan el debat exigeixi la meua intervenció de nou.

El ministre de la Guerra també ha estat interrogat pels periodistes.

— No hi ha res — ha respost — i del Marroc no he rebut cap notícia nova després de les d'anit passada. Com saben, l'Alt Comissari acostuma enviar-me els seus informes de vuit a nou de la nit, lleat dels casos extraordinaris, i fins ara res m'ha comunicat, la qual cosa indica que no passa res. Tampoc ho esperava.

CONGRES

Madrid, 3, 4'15 tarda.
Sobre la sessió a dos quarts de quatre, sota la presidència del comte de Peña Ramiro.

Al banc blau no hi ha cap ministre.

Als escons hi ha dos diputats i a les tribunes una dotzena de persones.

S'aprova l'acta de la sessió anterior. Es procedeix al sortitge de seccions. Efectuat aquest s'entra a precís i preguntes.

Prèn seient al banc blau el ministre de la Governació.

El senyor BALPARDIA explica una interpel·lació sobre les atribucions de les Diputacions bascongadas.

Fa avinent que ell no s'oposa al concert econòmic, perquè el considera beneficiós per a les províncies bascongadas, però manifesta que necessita formular algunes observacions demostratives de què els municipis bascongados tenen cercenats molts recursos. Així es pot donar el cas que l'Ajuntament de Bilbao no hagi comptat amb recursos per a portar a la pràctica preceptes de la Llei d'exemplar. Tampoc tenen llibertat els Ajuntaments per a elegir el seu secretari, per tenir capçada aquesta funció a Biscaia la Diputació provincial.

Madrid, 3, 5'15 tarda.
Això és molt perillós — diu el senyor Balpardia — perquè ja se sap que la major part dels municipis, sobretot en els petits, l'Ajuntament és el secretari.

Es refereix a l'ordre del ministre al governador civil de Biscaia perquè s'insereixi en el «Butlletí Oficial»

de la província, el reglament dels secretaris d'Ajuntament, però sense que això signifiqui que s'hagi de donar caràcter oficial a aquest reglament. Considera això una incongruència, puix totes les disposicions que es publiquen en aquest «Butlletí» tenen caràcter oficial.

El ministre de la GOVERNACIO li contesta justificant la mesura.

El senyor PRIETO consumeix el segon torn i les dol de l'excessiva ingerència del representant del poder Central en els assumptes de la Diputació de Biscaia.

Fa avinent que essent les Diputacions bascongadas una de les parts contractants amb l'Estat, no poden consentir que aquest tingui tan omnímodos facultats que quedin totalment anul·lades les seves.

Procura dissipar els temors del senyor Balpardia respecte a la qüestió de l'autonomia municipal en l'assumpte dels secretaris, puix la Diputació al dictar el reglament no ha fet més que recollir les aspiracions de gran part dels ajuntaments de la província.

Defensa la disposició del senyor Alas Pumarín autoritzant l'ús del bascú nce en aquells petits municipis on es cregués absolutament necessari, i li diu al senyor Balpardia que rebuigi la creença de què en ell hi ha una maniobra nacionalista.

Demana que no es posin entremesos a la Diputació provincial de Biscaia per a inserir al Butlletí Oficial, que és una publicació seva, els seus acords.

El senyor BALPARDIA rectifica i diu que el reglament no pot haver-lo inspirat els ajuntaments a la Diputació, puix amb ell perden part de llurs atribucions.

SENAT

Madrid, 3, 5'15 tarda.
Sobre la sessió a les 3'35, presidint el senyor Sánchez de Toza.

Al banc blau els ministres de Gràcia i Justícia, Foment i Instrucció. Jura el càrrec de senador el bisbe de Zamora.

Precís i preguntes.

El senyor DOMINE diu que estant en veglies de posar-se a discussió un projecte tan important com el d'ordenació ferroviària, seria molt convenient que el Govern exposés el pensament sobre la política que ha de seguir en matèria de ports.

El ministre de FOMENT reconeix que la qüestió ferroviària no és res més que una fase del problema de comunicacions.

El pensament del Govern, en matèria de ports, és el d'intensificar les obres i augmentar-les, procurant que els que siguin receptors de les grans corrents comercials, es desenvolupin en la forma necessària per a llur començament. En el projecte de preceptes que aquesta tarda llegirà al Congrés el ministre de Finances, trobarà el senyor Domine el camí que es proposa seguir el Govern en aquesta interessant qüestió.

Es veurà que el Govern fa seves moltes de les iniciatives de l'anterior ministre de Foment.

També es proposa el Govern introduir modificacions en el sistema emprèstit perquè les Junes de Puuguin efectuar llur començament a la ma més convenient.

El senyor DOMINE rectifica, no satisfent-lo la contesta del ministre, afegint que de res serviria la xarxa ferroviària completa i efectiva si la matria de ports fos oblidada pel Govern.

Seria de desitjar que el ministre més concret en les seves manifestacions.

El ministre de FOMENT rectifica i diu que el Govern s'ha trobat amb projectes d'obres de ports per valor de 500 milions de pessetes, a part dels de Sevilla, València i Vigo, que puguin arribar a 60 milions. Davant d'això començarà el senyor Domine que el Govern no pot dir altra cosa sinó que procurará intensificar en el possible les obres que es realitzin als ports.

El senyor IZQUIERDO VELEZ intervé per a demanar que entre els grans ports espanyols tinguin prioritat especial els de les illes Canàries.

L'arxipèlag canari no és sols l'herència de l'Espanya, sinó el llac d'un país entre l'antic i el nou continent, i és necessari que en el projecte de grans ports siguin inclosos els de Tenerife i Les Palmes.

El ministre de FOMENT manifesta que en el projecte de llei que es projecta de llegir el ministre hi entren els ports de Les Palmes i Tenerife.

El marqués de SANTA MARIA intervé i diu que el projecte de llei que el CARRIO formula un prec relacionat amb les obres públiques que s'estan realitzant a Astúries.

El ministre de FOMENT promou la qüestió.

El senyor IZQUIERDO VELEZ intervé per a demanar que es prengui en consideració el projecte de llei que el CARRIO formula un prec relacionat amb les obres públiques que s'estan realitzant a Astúries.

El ministre de GRACIA I JUSTÍCIA ofereix estudiar l'assumpte, presentant l'informe del president de l'Audiència de Màlaga.

El senyor IZQUIERDO VELEZ demana que es prengui en consideració el projecte de llei que el CARRIO formula un prec relacionat amb les obres públiques que s'estan realitzant a Astúries.

El ministre de GRACIA I JUSTÍCIA ofereix estudiar l'assumpte.

Publicacions rebudes

— «Daci d'Alà». En el número d'aquest excel·lent magazine, entre altres treballs, s'hi publiquen: Conferència de Gènova. — El Gran Metropolita de Barcelona. — Inauguració de les Escoles Baixeras i La Sagrada Família. — Exposició de Fotografia a Sabadell. — Diverses i interessants historietes, etc., etc.

Tots els treballs van il·lustrats amb profusió de gràfics. Demés, publica com a suplement artístic, una còpia d'un valuos retaula de Sant Jordi, Patró de Catalunya.

— «Iberica». Revista dedicada al progrés de les ciències. En el seu número 424 publica el següent sumari:

— «Correo aéreo Barcelona-Palma». — Comitè Nacional de Geodèsia i Geofísica y de Astronomia. — Chile. El puerto de Valparaíso. — Luis A. Ravier. — Lavado de las calles. — Conferencia Internacional de Sindicatos de Electricidad. — Medición de la altura de las nieblas. — Fabricación de hielo con agua de mar. — Resurgimiento de la marina mercante alemana. — 300.000 francos por un sello de correos. — Empleo de los explosivos de aire líquido. — El Instituto Anatómico de Munich. G. Palacios. S. J. — Tubos de vacío. M. Marín. — Datos sísmicos de España. — Bibliografía.

— «Sa Marjal». Número 162. — «Els Blaus». Butlletí del Centre Excursionista. Número 3. — «Mercurio». Revista comercial ibero-americana. Número 409. — «Barcelona». Atraccions. Número 130.

— «Acció Franciscana». Butlletí Catèquístic. Número 85. — «La Indústria Metalúrgica». Número 11.

— «Butlletí dels Mestres». Número 8. — «Heraldo de Reus». Número 244. — «Vida Nova». Número 3.

BORSA DE BARCELONA 3 de maig de 1922

Cotització única del Col·legi d'Agents de Canvi i Borsa i el Mercat lliure de Valors

SESSIONS DEL DIA. — Al matí, a la Sala de Contractacions del Casino Mercantil, a fi de mes: Es fa de Nords de 63'65 a 63'85, Alacants de 63'25 a 63'45 i a 63'40, Orenses de 16'90 a 17'10, Filipines a 175'00, i Colonials de 58'00 a 58'25.

A la tarda, a la Casa Llotja: Es fa de Nords de 63'90 a 64'20 i a 63'95, Alacants de 63'55 a 63'60 i a 63'40, Andalusos de 50'00 a 50'10 i a 49'50, Orenses de 17'20 a 17'30, Cáceres variable a 33'30, Filipines de 176'00 a 175'00, i Colonials a 58'25.

Cotització de valors tractats al comptat i no inscrits encara en el Butlletí Oficial

Barcelona Traction and Light Power 6 1/2% a 98'50.

Barcelona Traction and Light Power 7 1/2% a 107'00.

Barcelonesa de Navegació 6 1/2% a 79'00.

Obligacions Espanyola Colonització 6 1/2% a 95'50.

Elèctrica del Cinca 6 1/2% a 79'00.

Grans Molins Bascos 6 1/2% a 89'50.

Acera Sant Martí 7 1/2% a 97'50.

Mines de Potassa «Súria» 7 1/2% a 100'00.

Els valors assenyalats amb asterisc no han tingut cotització. Deixem constatat l'últim canvi per a guia del llegidor. Cotització: Francs, 58'90; suïssos, 124'80; belgues, 54'10; lliures, 28'60; llores, 34'30; dòlars, 6'45; marcs, 2'25 i oonones, 0'10.

DARRERA SESSIÓ. — Al Casino Mercantil, de dos quarts de cinc a les cinc de la tarda, a fi de mes: Es fa de Nords a 63'95, i Alacants a 63'45.

Diferències de les operacions a terme

De la tanca d'ahir a les cinc de la tarda a la d'aquest matí, es puja 0'20 de Nords, 0'25 d'Alacants i 0'50 d'Orenses.

De la tanca d'ahir a les cinc de la tarda d'avui, es puja 0'10 de Nords i 0'05 d'Alacants.

REBLI

SLES TERRES CATALANES

MALLORCA

Presupost regionalista

IV

amb aquesta crònica donarem fi a les que hem dedicat a presentar l'obra econòmica feta pels regidors regionalistes de l'Ajuntament de la nostra ciutat.

El parlar avul de la distribució de la construcció que donaven els nostres amics al pressupost de despeses.

amb el seu projecte de pressupost, tractaven els regidors regionalistes de resoldre cap d'aquells problemes de gran transcendència per a la vida local, tals com la canalització de la xarxa de clavegueres; la sostenibilitat en el dit projecte que no permetia a les empreses s'h'an d'empreses fora dels pressupostos ordinaris, bé per mitjà d'emprèstits, bé per mitjà de l'exploitació dels primers anys de l'empresa constructora.

amb el projecte de pressupost sols tractaven els nostres amics de dotar la nostra ciutat d'aquells avantatges que són d'una població moderna, que únicament es poden aconseguir mitjançant un pressupost a l'altura de la població.

A dos capítols, preferentment, desenvolupaven les màximes quantitats reconegudes per mitjà dels ingressos que projectats a cultura i a obres; de manera que així el seu amor a la ciutat, el progrés espiritual i material de la qual perseguíen.

Així, el capítol «Despeses de l'Ajuntament», consignaven una quantitat de 30.000 pessetes per a iniciar la creació d'una Banda Municipal que, per mitjà d'assignacions en els futurs pressupostos s'aniria completant.

En el que es refereix a neteja i regencament de la ciutat, la consignació i es sentia aplicava la d'arbrat.

En el capítol de «Cultura», sense deixar a un costat els regidors regionalistes de la seva idea d'elevat notorietat de la cultura del poble, deixaren a un costat els fonaments d'una futura creació cultural constant i esforçada.

Hem aquí els números, que parlen en veu prou alta per a denunciar l'esperit que ha informat aquesta nova obra:

170.000 pessetes per a la creació immediata d'un edifici escolar.

3.000 pessetes per a una plaça de professor de cultura física.

Creació d'una plaça de professor de la nostra llengua, i una altra de música i cants populars, perquè exercissin el seu càrrec a les escoles totes de la ciutat.

Augment de 5.000 pessetes per a les Colònies Escolars.

Creació de vuit beques, dues per cada un dels establiments de segona ensenyança de Palma.

Una subvenció de 3.000 pessetes a la Societat Filharmònica de Palma, a canvi que aquesta cedís les il·lustracions de segon pis del teatre Principal, perquè els nins de les escoles poguessin anar gratuïtament als concerts.

I una quantitat de 15.000 pessetes per a subvencionar un número de música si a Palma se celebraven fires i festes.

En el que es refereix tant a obres públiques constants com a obres de nova construcció, registra un augment notable de consignació, solament per a empedrats s'augmenten 575 pessetes.

Quant a obres de caràcter artístic-monumental, es consignen 40.000 pessetes, equivalent a una anualitat de les que creuen es necessitaran per a realitzar el projecte de les escalinates del Mirador, fet per En Rafael Masó.

Es consignen 30.000 pessetes per a poder acabar el monument a Jaume I.

I, finalment, es destinen 7.500 pessetes com a aportació de l'Ajuntament al projectat homenatge a En Joan Alcover.

No cal cap esforç per a demostrar la perfecció d'aquesta obra, on a la vegada que a l'esperit, s'atén a la materialitat de la població.

I si l'Ajuntament ha destruït aquest projecte, serveixin als regionalistes, que van elaborar-lo, com a premi, els favorables comentaris de tota la premsa i la seguretat de que una obra d'aquestes, ni cau en el buit, ni deixa mai d'ésser una glòria per a aquells que es preocuparen de l'esperit i del cos dels seus administrats.

O.

SABADELL

—Al Casino Colón, la companyia de declamació catalana que hi ve actuant amb gran èxit, ha posat en escena l'obra d'En Guimerà «Mossen Janot».

El teatre s'ha omplert de gom a gom i els artistes han estat molt aplaudits.

Es diu que aviat donarà una representació en aquest teatre l'«Esbart de Rapsodes», darrerament fundat a Sabadell per valuosos elements.

S'ha publicat un número extraordinari de «Garba», dedicat a les caramelles i als santa patrons de Catalunya.

Porta una trentena de pàgines de text i esplèndids gravats, la qual cosa dona una idea justa de les festes i actes darrerament celebrats en aquesta ciutat.

Entre el text hi ha les firmes de mossèn Josep Cardona, Armand Obiols, Annès Armengol de Badia, mossèn Lluís Carreras, Gabriel Clauellas, prevera i Joan Arús, reproduint-hi treballs de mossèn Gaietà Soler, doctor Sordà i Salvany, Antoni de P. Campmany i altres.

Del senyor Campmany en porta un excel·lent retrat.

Seria molt bonic que aquesta bella i interessant revista sabadellenca portés a cap la idea que se li atribueix de recordar en un extraordinari la personalitat d'aquell il·lustre apòstol del catalanisme, fundador del Centre Català, de Sabadell, del diari «Lo Catalanista» i orador i poeta exquisit.

La Schola Cantorum va celebrar el darrer diumenge l'anunciada Diada Litúrgica a Mollerusa.

Els elements de la Schola han tornat molt satisfets i agraïts de l'èxit de la diada i de les atencions de que van ésser objecte en aquella població.

Al matí va haver-hi missa de Comunió, cantant-se la Missa «Fons Bonitat», per la Schola de Sabadell, sota la direcció de mossèn Frederic Muset, i alguns motets eucarístics. Va ésser celebrant el rector de Mollerusa, mossèn Joan Pínto.

A la tarda va celebrar-se la festa de la Minerva, recorrent la processó els principals carrers del poble. L'Ajuntament hi va assistir i a la nit hi va haver-hi conferència doble, amb il·lustracions musicals, per l'Orfeó de Mollerusa, que dirigeix mossèn Lluís Vilalta.

Els conferenciants van ésser el doctor don Lluís Carreras, catedràtic del Seminari de Barcelona, i el P. Simó, de les Escoles Pies, i la dissertació va versar sobre la influència de la litúrgia en la pietat.

A tots aquests actes hi va assistir el diputat de la Mancomunitat de Catalunya, don Ramon Picart.

El vinent divendres, dia 5 del corrent, l'Associació de Música de Sabadell celebrarà el seu setè concert, corresponent al tercer curs, havent confiat la interpretació de les obres del programa als artistes Dolors Valeri, pianista; Bernardí Galvez, violoncellista, i Joan Padró, pianista.

Aquest concert està reservat exclusivament per als associats d'aquella entitat.

TARRAGONA

(Conferència de les 9.30 de la nit)

Amb el tren d'aquesta tarda ha marxat cap a Reus el senyor Cardenal arquebisbe, per a fer la seva visita pastoral i administrar la Confirmació.

Ahí van fer la seva anunciada excursió a Tortosa, els concurrents a la classe d'arqueologia de l'Institut.

Van visitar detalladament l'Observatori de l'Ebre i la Catedral, retornant amb el tren de la nit molt satisfets. Els vinent dissabte i diumenge, visitaran Vich, Ripoll i Sant Joan de les Abadesses.

Essent ahir diumenge i a l'entorn la festa del treball, que aquí la celebra quasi tothom, hem estat dos dies reguits sense diaris locals.

«El «Bul·letí Oficial» d'avui, publica les vacants de jutges municipals de Mola, Gandesa, Montblanch, Mura, Sant Carles de la Ràpita i Perelló, i les de fiscal, de Benisanet, Horta, Sarriell i Cunit. També publica diferents nomenaments d'altres, als efectes de reclamació.

A Figueres

L'APLEC D'ORFEONS

El vinent diumenge, dia 7 de maig, coincidint amb les fires i festes de la Santa Creu, tindrà lloc a la ciutat de Figueres el III Aplec de Germanor dels Orfeons de Catalunya, que celebraran enguany els orfeons de les comarques gironines i de l'Alt Empordà, sota el patronatge de la Mancomunitat i del Consell Permanent de la Germanor dels Orfeons.

PROGRAMA

A dos quarts d'onze del matí, arribada dels orfeons forasters.

A les onze, assaig, al Casino Municipal, del programa que s'haurà d'executar en el concert de la tarda.

A les dotze, salutació a la ciutat de Figueres, cantant tots els orfeons junts, davant de la Casa de la Ciutat, «El Cant de la Senyera» (Himne dels Orfeons de Catalunya), del mestre Millet.

A les tres de la tarda, concert al teatre «El Jardí», en el qual es cantaran les següents composicions:

Primera part:
Orfeó Jovenut, de Sarrià de Ter. Mestre-director, En Josep Baró. «El mestre i la vidueta», Pecanins, i «El parlat», Pérez-Moya.

Societat Orfeònica del Centre Moral, de Girona. Mestre-director, En Josep Baró. «La verema», Oriolus Lasus, i «L'aplec de l'ermita», Baró.

Orfeó Ocellada, de Palamós. Mestre-director, En Josep Casanovas. «Amor de fill», Sancho-Marraco, i «La Sardana de la Pàtria», Morera.

Orfeó Popular Olot, d'Olot. Mestre-director, mossèn Felix Farró, prevere. «Montserrat», Giró; «Cancó de Nadal», Romeu.

Orfeó Germanor Empordanesa, de Figueres. Mestre-director, En Martí Llobet. «La filadora», Alfonso, i «Don Joan i don Ramon», Pedrell.

Segona part:
Parlament del mestre Lluís Millet glossant l'obra dels Orfeons de Catalunya.

Tots els orfeons junts, formant un conjunt de més de 400 cantaires, sota la direcció del mestre Martí Llobet.

«La mala nova» (homes sols), «Nit de vetlla» (senyoretas) i «La noia de l'Empordà», cançons populars a l'unison. «Els tres tambors», Lambert; «Sant Pere i Sant Joan», Pérez-Moya; «L'Hareu Riera», Cumellas Ribó; «La sardana de les monges», Morera; «El cant de la Senyera», Millet.

El Consell Permanent de la Germanor dels Orfeons de Catalunya assistirà a tots els actes d'aquest important Aplec i prega a tots els orfeons que formen part de la Germanor que hi assisteixin també, trametent-hi una representació a fi de poder amb motiu d'aquesta magna festa de les nostres cançons i del nostre art coral català, tenir nova ocasió d'afermar, una vegada més, els llaços d'amistat i de sentir-se ben forts i ben units per a treballar, més que mai coratjosos, pels nostres grans ideals artístics i patriòtics.

Plana de Vich

CENTELLES. — La majoria de l'Ajuntament, que pertany a la U. M. N., va acordar, en sessió extraordinària del dilluns passat, tallar les línies elèctriques de la societat Estebanell i Pahissa, si no se sotmetia a les condicions que se li fixaven.

Aquest acord va produir molta indignació al veïnat, i aquesta ha augmentat molt encara en tenir notícia que el dimecres, a la matinada, una quinzena d'homes, proveïts d'escaleres i eines, destruïren la xarxa elèctrica de l'esmentada casa, deixant sense llum la població, i sense força totes les indústries, les quals s'havien vist obligades a paralitzar el treball.

Ha estat nomenat fiscal del jutjat municipal el nostre distingit amic En Josep Morera i Salient.

Per la diada de Sant Jordi, el Pomell de Jovenut de noies va inaugurar la seva actuació amb una Comunió i fent una visita a Santuari de Lourdes de Tona.

Els dos actes es van veure molt concorreguts.

Al mateix dia sortí de la parròquia el combregar general per a portar Nostramo als malalts, resultant un acte de molt buïment, portant el talem els quatre regidors nacionalistes, el doctor Comes i el mestre Francesc Vives.

MANRESA

Homenatge a En Folch i Torres

A dos quarts de set, a l'estació, a rebre En Josep Maria Folch i Torres hi havia un gran estol de mainada dels Pomells, amb els Consellers respectius i diferents representacions d'entitats patriòtiques i amics i admiradors. En representació de l'Ajuntament hi havia el regidor Nignasi Suñia.

En aparèixer el senyor Folch i Torres acompanyat de les seves filletes Maria, Rosa i Núria, el públic va esclatar en aclamacions. Amb el senyor Folch i Torres van arribar també el secretari general dels Pomells, senyor Serra i Ustrell i el diputat del districte don Josep Creixell, el qual vingué expressament per acompanyar-se a la festa. El senyor Creixell també va rebre mostres d'afecte per part de les valuosos personalitats que hi havia a l'estació.

En entrar el mestre Folch i Torres i restants personalitats a la ciutat, el seguia una nombrosa comitiva, entre la qual hi havia unes grans colles de nois amb barretina. Al seu pas pels carrers, el públic el va aplaudir diverses vegades i de molts balcons les noies pomellistes llançaven al seu pas una pluja de flors.

A l'Orfeó Manresà es va dissoldre la manifestació, entrant-hi, no obstant, una gran gentada, en la qual, com és natural, hi dominaven els infants.

El senyor Folch i Torres a petició del senyor Creixell, va dir unes breus paraules de salutació i remerciament, que foren molt aplaudides.

A les vuit en punt, en una de les amples sales del Municipal, va tenir lloc un apat íntim en honor de l'hoste.

Presidien la taula, fent de costat al senyor Folch, els representants de la ciutat i del districte, el regidor senyor Suñia i el diputat senyor Creixell, els consellers dels Pomells Manresans, senyors Albagés, Caldas, Vives, Miralles, Vilalta, Prat i Blanch, mossèn Griera, conseller dels d'Empordanesa, la senyoreta Xaubet, presidenta dels d'igualada; representacions de Sabadell, Terrassa, Navarres i Barcelona.

A l'hora del xampany, el senyor Creixell va brindar en nom de tots, enaltint l'obra dels Pomells i expressant el seu fervent desig de que aviat no hi hagi cap poble del districte on hi hagin florit aquestes agrupacions de pietat i de patriotisme, puix les judica providencials, i més ara que el país travessa uns difícils moments i Catalunya es veu desatada, no ja en l'autonomia, sinó en qüestió com la dels telèfons.

Fa elogi del senyor Folch i Torres i encoratja a tothom a seguir al seu costat fent obres d'amor a Déu i a la Pàtria. En acabar fou molt aplaudit.

En Salvador Perarnau, va llegir una bella composició, que també fou aplaudida.

El Teatre, fou estava ple de gom a gom d'una concurrència selectíssima, tant a les lloges com al pati.

En entrar el senyor Folch i Torres i restants acompanyants per a dirigir-se al prescent, destinat per a presidència, va esclatar una ovació. Ultra les persones esmentades més amunt, acudiren a saludar el senyor Folch i Torres, diverses representacions i personalitats, entre les quals recordem l'ex-diputat senyor Arderiu, el president del Casal i regidor, senyor March, el president del Centre de Dependents, el de l'Orfeó, el de la Jovenut Nacionalista, una Comissió de l'Agrupació Feminal, el secretari de l'Ajuntament senyor Pardo, representació dels Centres Excursionistes «Montserrat» i «Avant», i altres que no vam poder anotar.

Sota la direcció del mestre de l'Orfeó Manresà, En Miquel Blanch, un quart després de l'hora anunciada, l'orquestra «Masanés», va executar l'Himne dels Pomells de Jovenut.

Seguidament, la mateixa orquestra va interpretar una bella composició que és aplaudida.

La comèdia «La carta dels Reis», fou posada en escena amb tota propietat i bon gust. La mena Roser Claret, va interpretar el seu paper amb una justesa exquisida. En Ramon Vallès, va afirmar una vegada més en el criteri de que és un actor consumat i no un aficionat, la senyora Puiguer.

REUS

Per a solemnitzar o festejar l'èxit de l'Associació de concerts s'assentaren en amical apat un gran nombre de socis d'aquella entitat, Gran Hotel de Londres, regnant-hi una optimista alegria per a l'esdevenidor.

El seu digno president, el doctor don Pere Barrufet, féu un excel·lent discurs, molt aplaudit, i es llegiren diverses adhesions.

Si bé no s'ha parlat encara oficialment del proper concert en preparació, sembla que podrem escoltar una eminent figura d'entre els virtuoses del piano.

En la sessió darrera del nostre Ajuntament, el regidor nacionalista i catedràtic d'aquest Institut, don Josep Calixt, féu una moció molt celebrada per les seves bones orientacions sobre educació de la infància en aquesta ciutat.

Abrassa els problemes de l'establiment de la inspecció mèdico-escolar, per al qual objecte ja es compta amb l'ofertament de l'Institut de Fisiologia; foment de l'educació física; la creació de colònies escolars i escolarsanatori de deficientes i anormals.

Va passar, per al seu estudi, a la comissió.

Ara, cal esperar que no s'hi quedi, a la comissió, com una simple temptativa, i això ho han de dir els qui per un vot de majoria han acaparat el govern de la ciutat.

El proper dimarts farà la seva visita pastoral a aquesta ciutat l'arquebisbe de Tarragona.

Per tractar-se d'una dignitat eclesiàstica, el qual, ultra ésser primateu porta el capell cardenalici, i és fill del nostre camp, el regidor nacionalista i cap de la minoria regionalista del consistori, senyor Segimon, va proposar que se l'anés a rebre en corporació; ço que fou acordat per majoria de vots.

En aquesta votació es dividí la majoria, la qual, com és sabut, és formada pels radicals autonomistes (sic) i la U. M. N.

Conca del Noia

SANT SADURNI. — Havent-se dirigit a la Federació Agrícola Catalana Balear algunes corporacions i particulars demanant detalls i espai per a l'Exposició de Vins, derivats, insecticides i aparells portatils que es celebrarà a Sant Sadurni de Noya amb motiu del XXV Congrés Agrícola, que tindrà lloc els dies 4, 5 i 6 del vinent juny, la Comissió executiva ha acordat admetre les sol·licituds que es presentin fins al dia 5 de l'actual, no podent ésser la prorroga per a més endavant la temença que el local destinat per a l'Exposició resulti insuficient donat el gran nombre d'inscripcions que s'han presentat.

ver, a l'altura de sempre, i les nenes Mata, Sort, Aguilera, Mollet i Rovira, ajudant molt al conjunt. Els d'hors de pàgines 4 pàgines, molt bé.

Cal fer esment de la decoració del tercer quadro, que una vegada més ens revela que En Padró és un xicot en qui s'hi poden posar les més belles esperances.

El públic que durant la representació va aplaudir manies vegades, en acabar, emocionat, ovacionà a l'autor.

Després van aparèixer a l'escenari, l'homenatjat i les autoritats, i restants persones que l'acompanyaven.

Parlaren els senyors Suñia, Albagés, mossèn Griera, el senyor Serra i Ullastrell, el diputat senyor Creixell i En Folch i Torres.

En acabar aquesta part, el públic electritzat, va entonar «Els Segadors». L'entusiasme fou desbordant, es van sentir crits de Visca Catalunya, visca el mestre dels infants, etc., que feren contestats unànimement.

Per fi de festa, la secció de Cançons amb gestos i marxes rítmiques dels Pomells, va executar molt bé les cinc cançons plàstiques anunciades. En aparèixer en escena la Bandera Nacional, va esclatar una nova i sorollosa ovació.

Si bé l'execució de totes les cançons amb gestos mereixen alogi, la interpretació plàstica de l'Himne dels Pomells, amb les figures de la Creu i la Bandera Nacional, al van requerir d'una manera especial. D'una fàcil ben elogiat ho va dir el públic amb els seus aplaudiments.

LLEYDA BADALONA

(Conferència de les 945 de la nit)

Rumors de dues execucions

Circulen rumors que a la presó s'està executant el cadafal i preparant la capella per a executar els reus del crim de la Fulloia, Angela Ballester i Antoni Nobau Miquel, el qual assassinà el marit d'ella per a poder viure-hi amistançats més còmodament.

L'alcalde senyor Estadella, ha telegrafiat al Rei i al president del Consell, demanant l'indult dels dos reus. Així mateix ha circulat un avís a les entitats perquè facin el mateix per viure amistançats més còmodament, vagi aixecat el cadafal.

Ha estat nomenat agent consular d'Alemanya, el prestigiós comerciant i industrial de la Plaça de la Païssa, don Joan Lavagual.

A la Rambla de Ferran comencen a fixar-se les tendes i barraques dels firaires per a la Festa Major.

El dia 9 debutarà al Teatre dels Camps Elisis, una companyia d'òpera i sarsuela, dirigida per En Pere Segura.

Convocada pel diputat nacionalista don Angel Casanova, s'ha celebrat una reunió al local de la Penya Salvat, de joves nacionalistes de totes les branques del catalanisme per tractar de la Conferència Nacional Catalana, que tindrà lloc a Barcelona durant el mes de juny.

Durant la setmana passada, les sucursals de la Caixa d'Estalvis i Pensions establertes a la província, feren 43872 pesetes d'imposicions, 245749 de reintegres, obrint-se 46 llibretes noves.

Alt Empordà

CADAQUES. — Amb èxit va tenir lloc, al teatre Art i Joia, d'aquesta vila, la vetllada còmica-lírico-dramàtica organitzada per l'Esbart Artístic Cadaquésenc, la nova agrupació que ve a treballar amb dalit pel resorgiment del nostre gloriós teatre nacional.

Devenen esmentar que el públic cadaquésenc, freturós d'aplaudir els joves artistes en el jorn del seu debut, envai, molt abans de l'hora anunciada, el nostre espai coliseu, que restà ben tot ple de gom a gom, oferint una brillant nota de color la presència de distingides dames i encicadades damiselles.

Va començar la vetllada amb un breu parlament, a càrrec de la simpatíssima senyoreta Na Concepció Trèbol, exposant les causes que han motivat la creació de l'Esbart Artístic, i saludant en nom dels fills d'aquesta culta i formosa vila; una glossa de ver patriotisme, que el públic va premiar amb una xarrodosa ovació.

Seguidament va posar-se en escena el drama popular educatiu «El drac», degut a la ploma de l'eximí escriptor En J. Pons i Pàges.

La interpretació fou excel·lent, essent premiada amb llargs aplaudiments l'actuació acuradíssima en els seus respectius papers, de les senyoretes Rosa Romans i Concepció Trèbol, i dels actors Lydi Pell, Martí Pàges, Josep Canals, Josep Batlle, Antoni Romans, Venanci Carreras, Pere Duran, Josep Sanés i Ramon Planells.

A continuació, les artistes Concepció Trèbol i Rosa Romans van cantar alguns couplets del seu escollit repertori.

Merèix parègraf apart la «Dansa dels apatxes», executada magistralment per la senyoreta Trèbol, secundada pel popular actor Venanci Carreras, el qual ens deleità amb el seu treball meravellos, essent ambdós artistes objecte d'una delirant ovació per part del públic, que va obligar a què es repetís.

Després va representar-se la peça còmica «Home casat... burro espantat», d'En Salvador Bonavia, en la representació de la qual estigueren inspiradíssims tots els actors, fent gala d'una envejable vis còmica. Els aplaudiments foren a dojo.

Finalment, tingué lloc la presentació del dueto còmic Lydi and Rose i del parodista senyor Canals, que ens proporcionaren uns instantis de vera joia gràcies a la insuperable justesa, bon gust i humorisme amb què executaren llur comedia merèixent aplaudiments i els honors de la repetició.

Va contribuir a l'èxit de la festa l'orquestra «Els Cadaquésencs», que ens oferia el millor del seu extens i escollit repertori.

La concurrència va quedar completament satisfeta de la vetllada, tributant moltes lloances a l'Esbart Artístic i als seus directores, don Lluís G. Bover i don Rafel Cabrisas.

El Patronat Roca i Pl, integrat pel rector de Santa Maria, doctor Brias, el vicari mossèn Josep Mompilló i En Terrades, acaba d'adquirir l'imoble que ocupen els vellets de l'Asil Roca i Pl.

L'import de la finca puja a 60.000 pessetes, i ha autoritzat l'escriptura de compra-venda el notari En Leopold Rodés i Campderà, actuant de testimonis els senyors Botey i Planas.

Hom elogia la generositat del senyor Marsans, el qual ha facilitat, sense interès, un préstec de 40.000 pessetes, perquè fos factible l'operació.

La Selva

TOSSA. — Programa de les festes que demà, diada de la Santa Creu, celebrarà la vila de Tossa, organitzada des per la Junta d'embelliment i conservació de Vila-Vella, i amb la cooperació dels Pomells de Joventut, que s'inauguraran: Ponceles Marianes de Costa Brava i Saba Marina.

A les vuit del matí, Missa de Comunió dels Pomells, amb plàtica, a l'església parroquial.

A dos quarts de deu, sortida de la parroquial i en direcció a l'església en runes de Vila-Vella, de la processó de benedicció del terme i reus de flors naturals, assistint-hi les autoritats locals i Pomells de Joventut, i acompanyada de l'orquestra L'Art Gironí, de Girona.

Després de la processó tindrà lloc a la Plaça d'Armes de Vila-Vella l'atorgació d'un premi a la creu més artística que s'hagi presentat; i d'alguns premis als veïns de tan típic barri que més s'hagin distingit en l'ornamentació de carrers i cases.

A les dotze, sardanes a l'esmentada plaça.

A les quatre de la tarda, novament sardanes.

A les sis, formosa vetllada literàrio-teatral, a càrrec dels Pomells de Joventut.

A les nou de la nit, i per acabar la festa, gran audició de sardanes a la Plaça de Ballell.

MASSANET. — Aparegué Massanet vibrant d'alegria, amb els seus carrers tortuosos remorejants de gent endiumejada i rient, per tal com aquell dia s'havien de celebrar diversos actes culturals, que són un timbre de glòria per aquell poble.

A les nou del matí hi hagué a l'església parroquial, vessanta de llum i plena de gom a gom, Ofici solemne, que va celebrar el senyor rector, don Joan Vicens, cantant-se molt afinadament la missa de *De Angelis* pels nens i nenes de les escoles, els quals, en finir l'acte religiós, entonaren amb valentia l'himne «Som germans» i un tendre comiat.

Seguidament, i cantant els nens l'himne infantil, es va dirigir la comitiva, presidida per les senyores de les escoles, al lloc on s'ha d'alçar el Grup Escolar, procedint-se a l'acte de la col·locació de la primera pedra.

Prengueren seient en una tribuna, engalanada amb domosos i brancatge, el senyor inspector d'Ensenyament primer, don Montserrat Torrens, delegat del rector de la Universitat, marquès de Carulla; el comandant del castell d'Hostalrich, don Ramon Adiego, en representació del tinent coronel del batalló d'Estella; el senyor rector, don Joan Vicens; l'Ajuntament en corporació, presidit per l'alcalde, don Joan Bosch; el jutge municipal don Joan Bosch, i els senyors de la Junta local.

Entre els molts convidats a la festa hi notarem don Josep Freixas don Miquel Juanola i, donant una gallina mostra de companyonia a llurs col·legues de Massanet, els mestres de Santa Coloma de Farnés, Caldes, Vidreres, Sils i Riudarenes.

Oberta la festa, els nens Josep Bosch i Dolores Soms, en nom dels nens i nenes de les escoles respectives, llegiren les actes de la primera pedra, testimoniats en nom de l'ur agrament a l'Ajuntament per haver acordat l'edificació del Grup Escolar, casal de la mainada i de la cultura.

El secretari, don Ramon Tubau, va llegir l'acta oficial, on s'estableix l'acord d'aquell municipi model.

Els plans de les noves escoles han estat projectats per don Bonaventura Conill, arquitecte de Barcelona i propietari de Massanet.

A fi d'any les obres han d'estar acabades i l'import és de 22.045 pessetes.

El senyor inspector es va alçar a parlar amb una oratòria fluida, persuasiva i pràctica, i digué:

«Poble de Massanet: Davant de l'espectacle formós que estem contem-

plant, jo em sento verament honorat i commogut. Estem celebrant l'acte de la col·locació de la primera pedra del palau de la cultura, d'innegable transcendència, per al progrés d'aquest poble.

Aquesta primera pedra és una fita gloriosa, és el carreu fonamental de l'esdevinidor de Massanet; l'inici de la vostra glòria.

Aviat, a fi d'any, s'otrirà als nostres ulls la plena visió del casal de l'ensenyament, on es formaran els homes de desma, instruits i forts, que treballaran per la grandesa de la pàtria i seran la felicitat de llurs famílies.

Jo adreço la meua més coral felicitació a l'Ajuntament, pel seu bell gest en pro de la cultura, ben digne d'imitació.

A tot el poble de Massanet, amador de la cultura, als estols d'infants aquí presents, als exemplaríssims professors d'aquest poble, la meua sincera enhorabona, a la qual s'associa el senyor rector de la Universitat, del qual porto la representació.

Així com després de la Creació, «vidit cuncta quae fecerat, et erat valde bonae, contemplat les coses que havia fet i les va trobar molt bones, jo he pogut dir d'aquest poble. Aquí tot és bon les autoritats, atentes sempre al bé comú i al millorament dels súbdits; la gent, que servei gelosa la fe dels avant-passats i els costums típics i patriarcales, els nens i nenes, tan puntuals i disciplinats, i els vostres mestres, qui fan una tasca difícil, però altament profitosa. Seguint la tota la via de la cultura, que és la que fa els pobles progressius. Així obtindreu el perfeccionament de cada un, el benestar de les famílies i la prosperitat de tot el poble...»

Una sorollosa ovació coronà el bell parlament del senyor Inspector.

A continuació va celebrar-se la VII Festa de l'Arbre.

El nen Josep Pascual recità l'escacient poesia «La festa de l'arbre», i el nen Josep Sanyer un discurs enaltint les excel·lències de l'Arbre, símbol de la fecunditat i beutat de la Natura.

El senyor rector va pendre després la paraula, explicant el significat de la benedicció que anava a fer, demostrant que l'Església fou sempre protectora del progrés, donant, per últim, savis consells als nens i pares de família, el bon exemple de la qual va recomanar, ja que digué: «No hi ha prou amb saber llegir i escriure, sinó que és necessari la fermesa de Déu, *trinitum sapientiae timor* Dominis. Acie seguit va fer la benedicció de la primera pedra i dels arbres, que foren plantats en un camp-jardí, ane al lloc que ocuparan les escoles.

La pedra fou arriada al fons del clot obert, tirant-hi les paletades de ritual i disposant sota d'ella, segudament estojada, l'acta firmada per les autoritats.

Foren cantats, amb justesa insuperable pels cors de nens, dirigits per llurs mestres i acompanyats al piano per don Rosend Riba, «L'himne a la pàtria», «Cant a la primera pedra», «Cant a Carles», «El pomeró» (Freixas), i els quadros rítmics «El cirerer» i «El dormilega», tan ben interpretats com entusiàsticament aplaudits.

Després els nens foren obsequiats amb dolços exquisits per les autoritats, donant-se per acabada la festa del matí.

El dinar fou a casa del mestre senyor Pere Canyels, on s'aplegaren en fraternal aptat amb el senyor inspector, el comandant del Castell d'Hostalrich i els mestres de la rodalia.

El reverend don Miquel Juanola va beneir la taula, presentada amb molta finesa i bon gust.

Ja no cal dir que foren tractats amb esplendidesa regia i que, tant el senyor Canyels com la seva distingida esposa, donya Pilar, ens ompliren d'atencions, que sincerament agraim.

El cafè va ésser galantment servit a casa de la senyora mestressa donya Angela Baró. El seu marit, don Rosend Riba, notablíssim pianista, ens obsequià tocant qualque fragment de «La Gioconda».

A les tres de la tarda començaren a la plaça les festes d'Hom-natge a la Vellesa i de les Mutualitats. Ocupats els setials per les autoritats i convidats, comparegueren els vellets, tremolosos d'emoció i els ulls llagrimejant, acompanyant-los de braç els nens i noies de més edat.

Van ésser rebuts amb un aplaudiment general, pujant a seure en els seients més distingits davant de la presidència. Fou un moment rublert de tendresa commovedora.

En nom dels alumnes, el nen Jo-

sep Romaguera saludà i besà la mà als vellets.

Aquests eren, enguany, don Martí Pons, 77 anys; don Esteve Harbau i don Miquel Llinàs, 75 anys; donya Maria Gispert, 82 anys; donya Esperança Bosch, 81 anys, i donya Teresa Fulla, 73 anys.

Foren obsequiats amb un berenar suculent i els fou repartida per igual la quantitat de 100 pessetes, ofrena de la Caixa de Pensions.

També les Mutualitats Escolars, mitra el berenar, els donaren participació en la rifa mutualista, la qual es feu tot seguit, sortejant-se un anyell, un rellotge-despertador i una capça amb utensilis de dibuix.

La rifa va produir 200 pessetes.

El nen Lluís Planas llegí la Memòria de les Mutualitats Petites Previsors, dels nens, i Verge de Cabrer, de les nenes. Les dues funcionen amb totes les de la llei i són en creixent pujança.

La primera té uns 100 mutualistes i acreditada de caixa, entre dot i estalvi, unes 6.000 pessetes.

La segona és també molt nombrosa i acreditada, poc més o menys, com la primera.

Es llegiren poesies i discursos enlaira l'estalvi, essent molt celebrada la faula «Els crancs», d'una certa ironia, que digué la dona Mercè Bosch, amb impecable declamació i molta gràcia.

S'exercitaren pels cors infantils «L'himne a la bandera», «Cant a la Previsió», «Els petits estudiants» (Freixas), «Petits gnoms» (Dalcroze), i «Burriquet», «Dormilega», «Cirerer», «Quan vaig al camp», «Formiguet», «Filosa» i «Son deu noies per casar», totes d'En Llongueras. Tots els números musicals foren aplaudits, especialment els cants rítmics de gestos i moviments, que tingueren una execució insuperable.

Els elegits als petits artistes eren unànimes.

Finalment, el senyor Inspector es va alçar per a adreçar-nos el discurs de comiat.

«Aquesta», digué, «Tal com l'Església manifesta amb aquesta paraula l'alegria que l'omple per la resurrecció de Crist, que significa el renaixement del poble cristià, així també jo exterioritzo el goig que fa vibrar el meu cor davant d'aquest bellíssim espectacle, ple d'amor, de color i poesia, que assenyalà el renaixement del poble de Massanet.

Jo estic joies de presidir aquesta festa, la qual demostra com un poble que vol sortir de les tenebres de la ignorància, a la llum del saber, del part i del progrés. La festa d'avui ha estat quadruple: Primera, hem col·locat la primera pedra del palau de la cultura, germen de la vostra grandesa. Que la llavor que allí sembraran savis mestres no caigui en terra erma, ans bé, tregui esplendida florida. Venereu-los als vostres mestres, car ells són el millor tresor d'un poble... Segonament, hem celebrat la Festa de l'Arbre, que significa l'amor a la Naturalesa, a la vida. Respecteu els arbres i els ocells que en ells hi nien, puix són obra de Déu i ens fan innombrables beneficis. Tercerament, hem assistit a l'Hom-natge a la Vellesa, als febles vellets que us formaren a vosaltres i lluitaren com herois en les batalles de la vida... Venereu-los i respecteu-los; i quan trobeu algun vellet vacilant en el carrer, lleueu-vos el capell, saluteu-lo i bescu-li la mà...»

Per fi, ha tingut lloc la festa de les Mutualitats, que ensenyen l'estalvi als nens, perquè no tinguin tot un altre dia. Continuen en el camí emprès i seran grans i l'esdevinidor serà vostre... I clic el meu parlament proposant que es transmeti un telegrama al marquès de Carulla perquè l'any vinent presideixi la festa d'inauguració del Grup Escolar.

Fou aplaudidíssim.

El chor La Constància va cantar «La barretina» i «El dolc amor».

SANTA COLOMA DE FARNÉS. — La festa del treball va ésser celebrada en aquesta ciutat.

Al matí i a la tarda es van tocar sardanes; hi hagué també concerts a la tarda, i una conferència a la nit, a càrrec del senyor Santaló, de Girona, a l'Ateneu Popular.

— Amb nombrosa concurrència de socis es va celebrar el dilluns últim una assemblea general d'inscrits a la Federació Patronal, d'aquesta ciutat i es comarcar, acordant-se l'ingrés de la mateixa en la de Catalunya, els quals president i secretari, senyors Graupera i Ballecà, es trobaven presents a l'acte.

Deputat a la dita fusió, es creará a aquesta ciutat una delegació de la Federació Patronal de Catalunya.

— Amb molta insistència es parla de la fundació d'un periòdic comarcal nacionalista, la manca del qual

es fa sentir cada dia més i més, que fins avui els afars infundats les insidies dels contraris no han bat justa resposta.

— La «troupe» de malabaristes va actuar el diumenge passat al Cinema Colomense, va ésser aplaudida per la concurrència que omplia el local.

— «Gandina» d'un temps que ni mes de gener.

El diumenge passat, al veïble de Brunyola hi va descarregar una pedregada, que causà sensibles greus perjudicis.

— Els senyors mestres han arribat un camp, el qual destinaren una volta arrançat, a esports.

Els felicitam, ja que no sols a l'estimular la cultura intel·lectual sinó també la física que prou necessitem.

Llobregat

HOSPITALET. — La Comissió d'Escoles de Coll-Blanch i la Torrada ha convocat una assemblea magipro-escoles per al dia 7 del corrent a les onze del matí, al local de la senyora vídua i fills de Frederic Llobregat.

L'acte el presidiran els senyors diputat a Cortes N'Antoni Miralles, diputat En Manuel Massó Llobregat, el regidor per Barcelona N'En Maynés, i l'alcalde d'Hospitalet, Just Oliveras Prats, acompanyats d'alguns regidors i amics d'Hospitalet.

El sometent del districte II

A la plaça del Rei, tingué lloc la revista anual dels Sometents del districte III.

Poc després de dos quarts de dotze, arribà a la dita plaça la banda de l'esmentat districte, donant acompanyament a la seva Banda Volant, que dant aquests formats al peu de la cala d'acces a l'església de Santa Clara, al portal de la qual s'havia instal·lat l'altar.

Anaren arribant al recinte de dita plaça, per grups dels diversos barris del districte, tots els sometents, els quals, en els llocs per endavant designats, formaren en fila donant cara a l'altar.

Després de cobertes les files, arribaren les autoritats, prenent seient a la tribuna que s'havia aixecat a l'esplanada de les dites escales, essent aquelles, el general d'artilleria, senyor Carranza, en representació de capità general; l'alcalde, senyor Marqués d'Alfons; el canonge, doctor Bruguera, en representació del bisbe; els senyors Marqués i Rovira, per la Mancomunitat i Diputació, respectivament; el senyor Luengo, pel governador civil; el coronel senyor Sobera, en nom del general Pereyra, i el tinent coronel cap del districte, senyor Ponce de León, com també el seu ajudant, capità Lagarte i diversos capítals oficials de l'Institut, i bon nombre de distingides personalitats.

El general Carranza, juntament amb el caporal del districte, senyor Pulis i Alfons, i autoritats, passaren revista a la força allí reunida, que sumava uns dos mil individus, terminada la qual va començar la missa de campanya, dita a l'altar exorant amb plantes i flors, dedicant-se, al centre la imatge de la patrona dels Sometents, la Verge del Montserrat.

Acabat el religiós acte, que resultà solemne, les autoritats passaren a situar-se prop de la baixada de Santa Clara, i davant seu desfilaron en formació tots els individus del benemèrit Institut.

El públic que presencià l'acte, fou molt nombros.

Cultura

Ha sortit el núm. 9 de «Bul·letí dels Mestres», que conté el següent sumari:

«Sobre l'educació pel ritme». — Pedagogia: Necessitat de practicar l'educació física a l'escola, Josep A. Trabat. — Vida escolar: Experiments sobre les associacions d'idees, Georges Dweishauvers. — Lliçons de Civisme, Artur Martorell. — Una excursió per a l'estudi de la Geografia de Catalunya. — Llibres. — Revistes. — Notícies breus.

VIDA COMERCIAL

La representació catalana a la Fira de Milà

Hem tingut ocasió de conversar amb el senyor Pere Alier, vice-president del Foment del Treball Nacional, el qual ens ha donat a conèixer algunes impressions del seu viatge a Milà per a visitar la Fira de Mostres. El senyor Alier representava el Foment, la Fira de Mostres de Barcelona i la Cambra de Comerç, i fou el viatge acompanyat del vice-president primer del Foment, senyor Bernades, que portava la representació de la Cambra d'Indústria, i del senyor Taltavull, delegat a Barcelona de la Fira de Milà.

Ens manifestà el senyor Alier que la representació catalana havia estat rebuda amb gran simplicitat pel Comitè de la Fira de Milà, presidit per l'ex-ministre senyor Nava, així com també pels elements directius de la Cambra de Comerç. Els nostres representants foren obsequiats amb un banquet i acompanyats a diverses visites, entre elles a les fàbriques Pirelli i a les esderies de Como, com tam-

bé a la Cambra de Comerç d'aquesta població. Van assistir també al banquet de clausura de la Fira i a la Cambra de Comerç de Milà, davant de nombrosos públics, hi hagué una recepció, en la qual parlà el senyor Bernades i després el senyor Alier hi donà una conferència tractant de la conveniència de la intensificació de les relacions italo-espanyoles i exposant el criteri d'estendre-les també als altres pobles llatins, com per exemple Romania i Portugal. El senyor Alier va parlar de la indústria catalana i de la tasca cultural de la Mancomunitat, i referint-se a la greu situació del món, que tracta de solucionar la Conferència de Ginebra, va dir que creia que s'hauria d'arribar a la prestació personal, o sigui al concurs desinteressat de la col·lectivitat, per a salvar cada país l'estat ruïnós de la hisenda. Considerà també que calia desaparèixer l'estany de lucre desenfrenat que té avui el comerç.

La conferència del senyor Alier va produir un efecte molt favorable, fins al punt que es va decidir crear un comitè italo-espanyol, que presidirà segurament el senyor Nava i que mantindrà estretes relacions amb nos-

altres. El diari de la Fira féu una tirada especial per a ressenyar la conferència del senyor Alier, i d'ella se'n feren ressò els principals diaris amb amplitud. Durant el viatge el senyor Alier va tenir ocasió d'establir amistat amb representants de Romania i Portugal, i creu que amb tots dos països es pot arribar a acords molt convenients. En aquest sentit, en tornar de la conferència de Ginebra, l'ex-ministre de Finances de Portugal, senyor Guimaraes, visitarà Barcelona.

Parlant de la Fira ens va dir el senyor Alier que fou molt important, acudint-hi tota mena d'indústries, de tots els indrets d'Itàlia. També hi era notada la concurrència estrangera, i en aquest sentit especialment els visitants. La Fira, repartida pels carrers de la ciutat, representava una extensió de tretze quilòmetres. En general, estava formada de cases, però hi havia algunes grans instal·lacions, com les del saló automobil, la colònia, la de les petites indústries, la de les grans màquines hidroelèctriques, la Marconi, etc., donant la Fira una idea exacta de la importància de la indústria italiana.

La Fira de Mostres de Barcelona hi va muntar un stand que fou inaugurat en presència dels representants catalans, del comitè de la Fira i de la Cambra de Comerç de Milà.

Durant els dies de la Fira s'organitzaren diverses festes, principalment una cavalcada i la festa de les vitrines, consistent en mantenir-se oberts fins a les dotze de la nit els aparadors de les botigues, bellament guarnits amb els articles propis de cada una i amb abundància de llums i de llum. Al mateix temps s'havien muntat il·luminacions extraordinàries dels carrers i el conjunt de la ciutat no podia ésser més sorprenent.

Acaba dient-nos el senyor Alier que pensava donar una conferència al Foment, en la qual parlaria de la Fira de Milà i la impressió que li ha produït, així com de la intensificació de les relacions comercials entre els pobles llatins.

eren: preparatori, elemental, grau mitjà i estudis superiors, creient-se aleshores que el grau mitjà, ja bastant eficient, seria el que tindria més alumnes per assolir el títol de professor mercantil, però va resultar que els més nombrosos foren els graus preparatori i elemental, els quals, fent un conjunt de quatre cursos, donaven opció al títol de Perit mercantil. Però aquests ensenyaments no constituïen en realitat altra cosa que un pla d'estudis d'una acadèmia particular, i es va creure que no era oportú que l'Estat sostingués unes escoles de Comerç perquè d'elles en sortissin gairebé exclusivament perits mercantils, sense cap base d'estudis superiors.

En canvi, amb la nova reforma, el títol de Perit mercantil equival al de professor mercantil del pla de 1915, i es dona més amplitud als estudis.

A continuació fa un estudi dels principis científics i pedagògics del nou pla d'ensenyament i creu que la constitució de les Juntes de Patronat pot representar un gran impuls a les escoles i defensa el procediment adoptat per als exàmens. Després parla de la conveniència de crear comités científics per a dirigir les grans empreses que van sorgint a Espanya, i que a aquest fi obedi l'organització dels estudis superiors, i finalment demostra que perquè aquests estudis siguin complets són necessàries les noves disciplines creades i que per alguns han estat considerades inadequades.

EL PROBLEMA SOCIAL DELS MARINERS MERCANTS

Sobre aquest tema va donar pel febrer passat una conferència En Francesc Hostenda, advocat de l'Associació de Capitans i Pilots i de la Societat de Marineria Navals, que ha estat publicada en forma de petit llibre. La lectura d'aquesta conferència dona una orientació del problema econòmic i social del personal marítim i demostra també que l'acció dels governs ha estat la d'acollir les iniciatives del mateix, però que no s'ha preocupat de donar-hi aplicació, i, per tant, si bé aquesta acció és lloable com a principi, és censurable quan la realitat ensenya que no respon a una convicció, sinó a un criteri de resolure parcialment les coses per a sortir de compromisos. La causa principal que no es faci una actuació completa és que mentre un ministre aprova una reforma i a conseqüència de la qual s'ha de dictar el reglament d'aplicació, ve un altre ministre i deixa arreconada l'obra de l'anterior.

La crisi de la navegació, forçant als armadors a reduir despeses, ha fet baixar els sous de tot el personal marítim en proporcions importants, i per a regular-los és que els mariners han cregut convenient assenyalar la conveniència de la creació de comitès paritaris professionals i de tribunals de conciliació, a semblança els primers dels organitzats per la Comissió mixta del Treball de Barcelona i adoptant pels segons el procediment del Tribunal Industrial.

Demuestra el senyor Hostenda amb la seva conferència, que els drets del personal marítim són inferiors a viui que quan regien el Consolat de Mar i les Ordenances de Bilbao. Assenyala

després deficiències en la regulació del contracte de dotacions i en els casos d'accidents del treball i fa remarcar també l'incompliment del pagament del treball a bord.

Combat l'organització actual de la Junta Consultiva de Navegació i Pesca per tenir-hi el personal marítim una representació exigua, i defensa la creació de l'asseguradora obligatòria a càrrec del Montepio Marítim que s'hauria de nodrir amb alguns recàrrecs. Acaba fent una transcripció dels decrets organitzant els tribunals de conciliació i els comitès paritaris, demanant la urgent promulgació dels reglaments d'aplicació, puix amb ells es resoliria en bona part l'aspecte econòmic i social dels mariners mercants.

LA REVISTA «FENICIA»

Hem rebut el primer número de la revista «Fenicia», que es publica a Madrid, dedicada a l'estudi de les qüestions econòmiques i financeres. Porta alguns articles interessants i una abundant informació.

EL REGIM DEL MORESC

En l'expressió d'amit passada marxa cap a Madrid el senador don Bartomeu Trias, amb l'objecte de defensar, al Senat, la seva emena presentada a l'article addicional de la Comissió senatorial, referent al regim d'importació del moresc a Espanya.

A acomiadar-lo han acudit a l'estació de França la Junta del Centre de Cereals, Llegums, Llurs i derivats, amics i correligionaris i representants d'entitats econòmiques i de particulars que simpatitzen amb la idea de la defensa de la unitat aranzelària espanyola propugnada pel senyor Trias.

L'ASSOCIACIÓ DE NAVILIERS

Les oficines de l'Associació de Naviliers del Mediterrani han quedat instal·lades, des del dia 29 d'abril, al carrer del Consolat, núm. 1, tercer edifici de la Companyia Transmediterrània.

EL «GIULIO CESARE»

S'annuncia l'arribada al nostre port per al dia 5 del corrent, del nou transatlàntic «Giulio Cesare», el més gran que navega pel Mediterrani, i que fa des de Ginebra el viatge inaugural a l'Amèrica del Sud.

INGRESSOS

Del 1 al 10 d'abril passat, en comparació amb igual període de l'any anterior, ha ingressat de més la companyia de M. S. i A. 801.971,01 pessetes.

MERCAT DE TARREGA

Tarrega, primer de maig.

Blats blancs, a 43 pessetes els 100 quilos; idem vermell de força, a 49. Ordí, a 30 pessetes els 100 quilos. Moresc, a 34 pessetes els 100 quilos.

Favons, a 54 pessetes els 100 quilos.

Alfals, de 14 a 15 pessetes els 100 quilos.

Vins del país, a 35 pessetes els 100 litres; idem d'Aragó, a 60 pessetes.

Alcohol, a 240 pessetes els 100 litres.

Misteles, a 75 pessetes els 100 litres.

Ahissats, de 140 a 325 pessetes els 100, de 950 a 10 pessetes el quart.

Ous, a 225 pessetes la dotzena.

Centre Cotoner de Barcelona

INFORMACIÓ TELEGRÀFICA
TELEGRAMS OFICIALS DEL DIA D'AVUI

Liverpool	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	Tercer telegrama	Quart telegrama	TANCA
Disponible	10.18	00.00	10.45			00.00
Futura:						
Maig	10.17	10.30	10.35			00.00
Juliol	10.24	10.37	10.37			00.00
Octubre	10.22	10.36	10.33			0.00
Gener	10.20	10.33	10.28			0.00
Març	10.19	N.	10.25			0.00

Alexandria	Obriment abir	Obriment avui	Jumel	Tanca anterior	Obriment avui	TANCA
Futura			Maig	18.05	00.00	00.00
			Juliol	18.40	00.00	00.00

Nova York	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible	18.95	00.00	00.00	00.00
Futura:				
Maig	18.69	18.79	19.20	00.00
Juliol	18.09	18.20	18.57	00.00
Octubre	18.28	18.41	18.68	00.00
Desembre	18.32	18.47		00.00
Gener	18.40	18.40	18.65	00.00

Nova Orleans	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible	17.12			00.00
Futura:				
Maig	17.46			00.00
Juliol	17.65			00.00
Octubre	17.78			00.00
Desembre	17.78			00.00
Gener	17.78			00.00

Barcelona, 2 de maig de 1922

LA REFORMA DE LES ESCOLES DE COMERÇ

Ha estat publicada la conferència donada a l'Escola de Comerç pel catedràtic de la mateixa En Pere Gual Vilalbi sobre «La significació i abast de l'última reforma dels estudis mercantils». Comença fent-se ressò de les crítiques i molesties que ha ocasionat la reforma en determinats catedràtics pel canvi d'orientació d'alguns ensenyaments, com també per la innovació d'altres, i esmenta també que molts alumnes s'han cregut perjudicats per haver-se'ls augmentat les assignatures. A totes aquestes crítiques contesta que uns i altres s'haurien de donar per satisfets de veure com el nou pla d'estudis guanya en eficiència i que no l'han de combatre aquells que realment vulguin sortir aplecs de l'escola i no pas per l'únic objecte d'obtenir fàcilment un títol que després en la pràctica no serveixi per a res.

S'ocupa després de la necessitat de la reforma que havien apuntat moltes escoles de comerç i elements especialitzats en els estudis mercantils, i examinant el pla d'estudis de 1915, diu que fou fet en quatre graus, que

El Gran Raymond que va actuar amb gran èxit al Romea, ara s'ha presentat al Goya, portant-hi com al teatre del carrer de l'Hospital, una gran concurrència.

Els trucs del cèlebre il·lusionista tenen a la nostra ciutat un públic nombrosíssim. El treball acuradíssim d'aquest artista excel·lent bé se'l mereix.

Al Tivoli s'hi ha fet l'estrena d'una opereta en dos actes del mestre Casadó, que porta per títol «El abate Bella Rosa», i el públic l'ha rebuda amb la simplicitat que rep sempre la música frívola i enganxadíssima. Hi ha algunes números bellíssims i molt delicats, com ho és el de les cadres de mà del tercer quadre.

El llibre es de Joan E. Morant, i sense que se'l pugui presentar com un model, és ben acceptable, sobretot si es té en compte els que s'a costumen a escriure per a aquest gènere.

La interpretació, exquisida.

El públic va aplaudir la nova obra sorrint satisfet del teatre.

A començaments de juny s'obrirà al públic l'artístic parc Montmartre. L'empresa d'aquest espectacle hi ha fet una sèrie de transformacions interessants.

El jardí ha estat ampliat i embellit. S'hi ha aixecat un elegant escenari. La platea té lloc per a uns 1.200 espectadors. Es voltada d'arbres, plantes i flors.

En resum. Serà un bell teatre d'estiu dels quals es troba mancada la nostra ciutat.

El diàleg, dia primer de maig, tota els teatres i sales d'espectacles de Barcelona es van veure extremada. Inent concorreguts.

Al Teatre Apolo hi han fet la seva presentació amb brillant èxit un aplec d'artistes estrangers.

Aquest teatre segueix valent-se molt concorregut.

Els canters de Barcelona han organitzat una festa al Novetats, a benefici dels seus companys que lluiten a l'Àfrica.

D'espectacles

HOMENATGE AL SENYOR MESTRES

El vinent divendres, a dos quarts de nou de la nit, i amb motiu de fer ofrena a l'empresari del Liceu, En Joan Mestres, d'un artístic àlbum contenint milers de firmes en premi a la seva gestió artística, se celebrarà a l'Hotel Ritz un banquet, al qual hi assistiràn les autoritats, la majoria dels senyors propietaris del Gran Teatre i gran nombre d'abonats, i tot el que representa a Barcelona la vida artística.

Fins l'hora present passen ja de 200 les inscripcions, essent en gran nombre les senyores que assistiràn a tan simpàtic acte.

Poden adquirir-se tiquets fins el dimecres, a l'Hotel Ritz, i cases Chasagne Frères i Successors de Masana.

Al Novetats, la Companyia d'Enric Borràs ha posat en escena l'obra de «Parmeno». El caudal de los hijos. Aquesta obra va ésser estrenada per

En Francesc Morano la darrera temporada. Era, per tant, coneguda del nostre públic.

Amb tot, aquest va anar al teatre del carrer de Casp, per a veure novament aquesta comèdia intensament passionat, que va ésser un dels èxits d'En Morano.

I no cal dir que també, interpretada per En Borràs, constitueix un gran triomf. L'Enric Borràs dona la sensació exacta del personatge que va idear l'autor i té moments sublims. Els altres artistes de la companyia el secundaren dignament.

El públic va tributar a l'Enric Borràs, una sorollosa ovació.

El darrer dissabte va celebrar al Goya la seva funció, el celebrat primer actor don Ricard Calvo.

Amb aquest motiu el teatre de la Ronda de Sant Antoni va veure's concorregudíssim, figurant entre la concurrència moltes famílies de la nostra aristocràcia.

L'obra escolida per En Calvo, per l'esmentada festa va ésser «Castigo sin venganza». L'il·lustre actor va interpretar-la d'una manera bellissi-

ma, mereixent sovint els aplaudiments de la concurrència.

Aquests es van renovar en llegir el beneficiat algunes escolides poesies.

El diumenge, la companyia Calvo va pendre comiat del públic barceloní.

El divendres d'aquesta setmana s'estrenarà al Poliorama el sainet en tres actes «Los pollos bien», original d'Enric Paradas i Joaquim Giménez.

Al Saló Catalunya s'hi ha estrenat amb gran èxit una pel·lícula que porta per títol «Vida social». Es tracta d'una comèdia divertidíssima que interpreta la gran artista americana Catarina Macdonald.

Al Teatre Apolo hi han debutat les notables atraccions «Genaro» i «Cole de Rap», obtenint merescuts aplaudiments.

També és molt celebrada l'actuació de Pierrot Butterfly.

indrà lloc el dia 5 del corrent, representant la companyia de l'Enric Carasac.

Per al pròxim dimecres a la nit, anuncia al Teatre Tivoli el debut d'una companyia d'òpera italiana dirigida per l'Enric Pancani, de 22 anys, formen part les primeres tiples de la Teia i Dora Domar.

Aquesta companyia només donarà funcions, estrenant diverses òperes, essent la primera «La Regina del fonògraf», en tres actes, de León Bard, escollida per al debut.

Es tracta d'una companyia integrada per prestigiosos elements, perfectament conjuntats i que ve precedida de gran fama, adquirida en el seu país i a l'estranger.

La Diada Montserratina

ALS JOSEPETS

A l'església de Sant Josep, de Gràcia, la Pontificia i Reial Confraria de Nostra Dona de Montserrat, d'apellada parròquia, celebrà les festes dedicades a la seva Patrona i excelsa Regina dels catalans.

A les vuit del matí tingué lloc la missa de Comunió general, essent-ne celebrant mossèn Salvador Samanich, prevere, trinit de l'espiritual, convidat una extraordinària unió de fideles.

A les deu, el solemne ofici, celebrant el reverend econom, mossèn Angel Rovira, prevere, i actuant de sac, sots-diacon i mestre de cerimònies, respectivament, els beneficiats de la parròquia, mossens Salvador Samanich, Joaquim Portús i Francesc Pla, preveres.

La Capella de música, dirigida pel mestre mossèn Josep Rial, prevere, a cantar a tota orquestra una bella missa.

El sermó anà a càrrec del P. Josep M. Pijoan, S. J., qui féu una eloqüent plàtica, glossant meravellosament el lema de Pau, que significava la nostra muntanya santa, tota colada d'oliveres i al seu cim, la nostra Verge, Patrona de la nostra Pàtria catalana.

Prengueren seient al presbiteri l'illustre senyor En Josep Nonell, tinent d'alcalde del districte vuitè, qui portava la representació del nostre Llatí; els senyors Tort i Nadal, cap i sots-cap del Sometent de Sant Gervasi, el senyor Campany, cap del Sometent de Gràcia; el senyor Méndez Viguri, digne tinent coronel, cap i auxiliar militar dels Sometents del districte. La Junta de la Congregació i representacions d'infinat d'entitats i congregacions de la barriada.

A l'altar major, bellament guarnit amb fullatges i banderes catalanes, retent tribut a la Mare de Déu, s'hi col·locaren les banderes dels Sometents de Sant Gervasi i de Gràcia.

A la porta de l'església, un magnífic estol de gentilíssimes damelles repartien rams benits de boix montserratí, reglats amb la llacada catalana i una medalla de la Verge bruna.

Acabat que fou l'ofici, l'Escolania de la Capella, afegeint-s'hi elements de l'Orfeó Montserratí, va cantar la Salve i el «Virelai», assent chorejats pel nombrós públic que omplia l'església.

A la sortida de l'església, els fel·ligresos que l'omplien de gom a gom fins a la plaça de fora, restaren tots sorpresos en oir l'espinguet de una bella tenora de la cobla de sardanes, que el Foment de la Sardana, adherint-se a la festa, volgué arrodonar-la, obsequiant el jovent amb una audició de sardanes, i aquest no es va pas fer pregar gaire a córrer-hi a puntejar-les amb aquell dalit i amor que el nostre poble posa a la nostra gloriosa dansa nacional.

A SANT JUST

Començà la gentil diada que els cors dels catalans dedicaren a la Verge bruna, amb una missa de Comunió general, celebrada a l'església de Sant Just.

Com ja és tradicional en aquests religiosos actes, organitzats per la Lliga Espiritual de Nostra Dona de Montserrat, va resultar llufidíssima, repartint-se més de quatre mil comunions i havent-se de quedar moltes persones sense fer presència a la festa, per impossibilitat de cabuda del temple.

Fou celebrant el Pare abat del Montserrat, i predicà les glories el P. Bru d'igualada, glossant eloqüentment el tema: «El cap de Catalunya és Barcelona, el cor és Montserrat».

Al presbiteri s'hi veia el representant de l'alcalde, regidor senyor Carasac; la Junta Directiva de la Lliga Espiritual, la comissió organitzadora de la Diada Montserratina i diverses representacions d'entitats religioses i patriòtiques.

Després, a les onze, a l'església de Sant Francesc de Paula, el reverend Pare Abat, revestit d'abacial, va beneir la imatge de la Verge de Montserrat, ofrena d'un soci de la Unió d'Escolans de Montserrat, essent conculda per joves pertanyents als Pòmpels de Joventut del Casal Popular, i darrera, arborats d'entusiasme, formant processó, la garronca immensa que havia assistit a la commovedora cerimònia.

En arribar al Casal Popular, els que allí esperaven la manifestació, esclataren en mostres de fervor i afectes envers la Moreneta.

Col·locada la imatge a la presidència de la Sala de Junta, en Ramon Albó, president de l'Acció Popular, en nom i representació de totes les entitats reunides al Casal, féu la salutació a la Regina de Catalunya.

Es impossible, segons les paraules del bell parlament, vibrant d'emoció i enlairat d'entusiasmes. Heu-en aquí un tast.

«Sempre — comença dient — per iniciativa feliç i formosa coincidència de diverses entitats que integren aquest Casal Popular, s'acordà donar-vos lloc d'honor, perquè prenguéssiu possessió plena d'aquest Casal, el qual és des d'ara ben vostre i presidiu amb presidència efectiva totes les institucions aquí congregades, que reconeixent-vos per Mare, es declaren lògicament germanes, i us demanen, Regina de Catalunya, que les comaneu per tal de poder seguir el camí que l'església els ha assenyalat dins de l'espiritualitat de Barcelona».

Digué el que representa i ha d'ésser aquest Casal, retraient unes belles paraules de mossèn Lluís Carreras, i pregà al Pare Abat que fes seves allà als cims de la muntanya santa les aspiracions dels reunits, que responen a l'excelsa Trilogia de Fe, Pàtria i Amor. Fe, perquè honorant la Moreneta, de la qual estem enamorats, practiqueu un acte de fe; Pàtria, perquè, com diu mossèn Col·lell, al portic del llibre «Pàtria», d'En Verdaguer, fer pàtria és recordar-nos d'aquell adagi que diu: «Ja fa prou qui retira als seus», per això volem conservar les nostres tradicions. I Amor, perquè sentim nobles desigs de treballar pel bé espiritual i temporal dels nostres germans, volem que el cor de tots sigui un incens d'amor a la Verge de la Serra i així torni a florir entre nosaltres el rètame de l'Amor.

Aquestes paraules, escoltades amb recolliment, feren esclatar els entusiasmes i una sorollosa ovació encenia l'espai.

El P. Abat, amb veu atebleda per l'emoció, acceptà el fervor dels presents, i en fer ofrena a la Verge, dient-li: «Mare amorosa, tingueu cura dels vostres entusiastes devots, beneu-los, féu fructificar llurs esforços, ja que es proposen treballar per l'aveniment del regnat del vostre Fill».

Una efusió de goig intern es féu clar i palès en terminar aquesta bella part de la jornada.

A la tarda, el poble s'esplaià davant de la seva Mare Santíssima, que l'esguardava des del seu temple del Guinardó. Davant la tribuna dels oradors es va aixecar un altar per a la Verge de Montserrat.

La gentada que va acudir-hi fou enorme i s'hi veien multitud de representacions d'entitats i associacions. A la festa popular hi prengueren part l'Orfeó Montserratí, de Gràcia; l'Esbart Català de Dansaires i la Cobla-Orquestra Barcelonina, que interpretà belles sardanes, que foren ballades pel poble.

Després, el secretari de la comissió organitzadora va llegir una carta del senyor Folch i Torres, adherint-se a l'acte, donant també compte de les afectuoses benediccions que abans de sortir cap a Roma enviava l'Abat mitrat.

Seguidament, el president de la comissió, En Francesc Manich, diu que la festa és el plebiscit d'un poble, envers la Moreneta, la més brillant joia de Catalunya, que treballa, resa i espera de la Catalunya secularment immortal, la reivindicació dels seus més gloriosos privilegis i legítimes tradicions.

Glossà, després, eloqüentment, la significació de la festa.

El regidor En Joaquim Maria de Nadal, vice-president d'A. P., invocà a la Verge, perquè torni aviat a llurs llars els nostres germans que lluiten a l'Àfrica, i fent després assenyades consideracions sobre el perfil espiritual que el poble ha de treure d'aquest jorn.

El tinent de Nostra Dona de Mont-

serrat, del Guinardó, mossèn Eugeni Flori, amb intensa emoció, glossà les idees que simbolitza la muntanya de Montserrat, que són: «Fe i Pàtria».

«Clogué l'acte el regidor senyor Bordas, el qual afirmà, en bells i enlairats paràgrafs, que mentre el sol dauri les serres montserratines hi haurà pàtria catalana».

Tots els oradors foren molt aplaudits, i saberen interpretar els sentiments del poble.

Arxins, Museus i Biblioteques

Provincial Arqueològic. — Obert de les onze del matí a la una de la tarda: Capella de Santa Agata. Plaça del Rel.

D'Història Natural, al Parc, «Martorell», al passeig de les Magnòlies; «Museu de Catalunya» (fauna, flora i gea catalanes, oceanografia, paleontologia), a l'ex-restaurant de l'Exposició; «Vivarium», a l'antic Internaci; «Aquarium», a la Cascada. — Oberts cada dia, menys els dilluns, de deu a una i de tres a cinc de la tarda.

Especial de Mineralogia, Petrografia, Paleontologia i Conquillologia, de la Societat de Ciències Naturals «Club Muntanyenc», Princesa, 14, primer. — Obert d'onze a una i de cinc a set de la tarda: Escola d'Arquitectura. — Segon pla de la Universitat, a onze de la vetlla.

D'Història Natural de la Universitat: Edifici de la Universitat.

Artístic i Arqueològic de Barcelona. — Obert de les nou del matí a la una de la tarda, i de les tres fins a posta de sol: Palau Reial del Parc. Municipal: Obert de les deu del matí a la una de la tarda i de les quatre a les set de la tarda: Casa de la Ciutat.

Especial de Patologia Vegetal del Consell de Foment (Aragó, número 287, principal). Públic. Tots els dies feiners, de deu a una i de quatre a sis de la tarda. Avisant anticipadament també es pot visitar els dies festius.

Museu Pedagògic de Ciències Naturals de L. Soler Pujol. — Plaça Real, número 10.

D'Història Natural de l'Acadèmia de Ciències i Arts: Rambla dels Estudis, 9.

De la Corona d'Aragó: Carrer dels Comtes de Barcelona.

De Protocol: Notariat, 4.

De la Universitat: Edifici de la Universitat.

De Catalunya (Bisbe, 1). — Cal una tarja de presentació. De deu del matí a la una del migdia i de cinc de la tarda a les vuit dels vespre.

Centre Excursionista de Catalunya (carrer del Paradís). — Oberta de sis a vuit de la tarda i de les deu a dos quarts de dotze de la nit.

Biblioteca del Consell de Pedagogia. — Urgell, 187. — Oberta, de 12 a 1 del matí, i de 4 a 7 de la tarda. Els dillunes, de 11 a 1 del matí. Aquesta Biblioteca és circulant.

Episcopal: Palau Episcopal.

Deis Museus Artístics (especial de Art): Oberta de les deu del matí a la una de la tarda. Museu Arqueològic: Palau Reial del Parc.

Arús. — Oberta de deu a una del matí, i de set a nou del vespre. Passeig de Sant Joan 26, principal.

Del Consell de Foment (Aragó, número 287, principal). Agricultura, Indústria, Comerç i Patologia vegetal. Públic. Tots els dies feiners, de deu a una i de quatre a sis de la tarda, els dillunes.

Del Reial Patrimoni: Palau de la Diputació.

De la Catedral: Plaça de la Catedral.

Biblioteca especialitzada en matèries tèxtils. Escola d'Indústries Tèxtils de la Universitat Industrial (Urgell, 187), oberta, de deu a dotze. Servei de préstec.

Biblioteca pública de Sant Andreu de Palomar (Santa Marta, 18 i 20). — Oberta de les vuit a les deu del vespre.

Biblioteca pública per a cecs. Passeig de Torres Amat, 6. Dies feiners, de deu a una. Dies festius, de dos quarts d'onze a dos quarts d'una.

Provincial Universitaria. — Oberta de dos quarts de deu del matí a dos quarts de dues de la tarda. Edifici de la Universitat.

Biblioteca de l'Escola Elemental del Treball (Urgell, 187, Casa Batlló). — Especialitat en obres d'ensenyament tècnic per a obrers. Oberta tots els dies feiners, de sis a vuit des vespre.

Espectacles

GRAN TEATRE DEL LICEU

Avui, a dos quarts de nou. Dotzena

de propietat i abonament. Comiat de la celebre artista Genoveva Vix i Serata d'Onore i comiat de l'eminent tenor Lauri Volpi. Darrera representació de l'òpera MANON. En un dels intermedis, l'extim tenor Lauri Volpi cantà escollides romances del seu repertori.

Demà: LOHENGRIN. — El dissabte: Estrena de l'òpera EL GENIO ALEGRE, debut dels celebrats artistes Joana Caracelo i Marcelló Gevoni.

Principal Palace

Plaça Teatre, 2 i 4. Tels. 5125 i 4736 A.

PENULTIMA SETMANA A PREUS POPULARS

Avui, dimecres, a les deu de la nit,

representació del famós espectacle

LA REVUE EN ZIG-ZAG

amb els grans exitassos

CORTINA FEMINA ADAM I EVA

EL LLENGUATGE DELS PETONS

amb els notabilissims artistes

Edmonde GUY Ernest VAN DUREN

PENULTIMA SETMANA

PREUS POPULARS

Demà, dijous,

Matinée a les quatre de la tarda

A PREUS REDUITS

171

LA REVUE EN ZIG-ZAG

Teatre Català ROMEA

GRAN COMPANYIA CATALANA

DIRECCIO: E. GIMENEZ

Avui, dimecres. Nit: l'èxit del dia.

La pel·lícula extravagant en tres actes i nou quadros, del popular Montero,

UN MIRACLE A BARCELONA O

LA QUESTIO ES PASSAR L'ESTONA

presentant-hi part tota la companyia

Quadros: I. El xampany d'honor. — II. La proposició. — III. La metamorfosi. — IV. Les inspiradores. — V. A 80 quilòmetres per hora. — VI. Ja la ballem!! — VII. Al fons del mar. — VIII. El jardí de les fonts. — IX. El nou Pigmalió. — Nou decoracions noves de Batlle, Amigó i Colmenero, vestits, agencament, etc., tot exprés per l'obra. Il·lustracions musicals de Na Cándida Pérez Martínez.

Demà, dijous, tarda: Espectacles per a infants: Darrera representació de la magnífica rondalla en tres actes i nou quadros, d'En Josep Maria Folch i Torres, LA XINEL·LA PRECIOUS O CALDRICH I GUIOMAR, i la pàgina viscuda, del mateix autor.

EL MENUT DEL SAC. — Nit, Tertúlia Catalànista. El drama en quatre actes, d'En Santiago Rusiñol, LA MARE. — El diumenge, esplèndid programa: A dos quarts de quatre: LA FILLA DEL MOLINER i EL MENUT DEL SAC, d'En Folch i Torres.

A dos quarts de sis tarda i a les deu de la nit: el grandíol espectacle UN MIRACLE A BARCELONA O LA QUESTIO ES PASSAR L'ESTONA.

— Es despatxa a comptaduria.

TEATRE TIVOLI

Gran Companyia d'òpera i sarsuela

Direcció: Josep Llimona

Mestres directores i concertadors: Francesc Palos i Antoni Capdevila

Aquesta nit, a les deu:

EL ABATE BELLA ROSA

per les senyores Iglesias, Farraro, Ferrer, Viladoms, etc., i els senyors

Iglesias, Goula, Gorgé (P.), Llimona, Segura, Fuentes, Oya Gorgé (M.), Alcala, Acuña, etc. Cinc decoracions de Bulbena i Girbal. Sastreria de la casa Paquita. Nit, a les deu,

PRESENTACIO

de la primeríssima Companyia italiana d'òperes d'ENRICO PANCANI

amb l'estrena de l'òpera en tres actes, de Gil Blas, música del mestre Lleó Bard.

LA REGINA DEL FONOGRAFO

Protagonista: DORA THEOR

presentant-hi part la primera tiple cantant

DORA DOMAR

i restants parts de la Companyia.

Demà, dijous, tarda, a dos quarts de cinc, colossals vermut a preus populars. Nit, a les deu, segona funció de la Companyia italiana, amb l'estrena de l'òpera en tres actes, de Carlo Lombardo, música del celebre mestre Pietro Mascagni (aiutor de «Cavalleria rusticana»).

115111

Es despatxa a comptaduria

Gran Calé Restaurant Tivoli

Grans concerts cada dia, tarda i nit

pel renomnat QUINTET VILA. Econòmic i esmerat servei a la carta

Servei d'automòbils, especial de la casa. Preus econòmics.

Teatre Novetats

Companyia Cómico-Dramàtica

ENRICH BORRAS

Avui, dimecres, nit, a les deu. L'entremès MARANA DE SOL, i tercera representació del drama tràgic en tres actes, de don Josep López Pinillos (Parnemo).

EL CAUDAL DE LOS HIJOS

grandíol èxit. — Demà, tarda, a les

cinc: MATINEE ECONOMICA. El drama tràgic en tres actes, de Pere Muñoz Seca, LA CARTERA DEL MUERTO.

Nit, a les deu: Matinée de sol i EL CAUDAL DE LOS HIJOS.

ELDORADO

Companyia de Sarsuela

del

TEATRE APOLO DE MADRID

Nit, a les deu: Formós programa. El divertidíssim entremès LA PRIMERA SIESTA i el sàinet en sis quadros, disposats en dos actes, de Muñoz Seca i Pérez Fernández, amb il·lustracions musicals del mestre Guerrero.

EL NÚMERO 15

Demà, dijous, tarda: Matinée Gran

Moda: PUNTA DE VIUDA i EL NÚMERO 15. Nit: LA PRIMERA SIESTA i SERAFIN EL PINTURERO.

TEATRE VICTÒRIA

Direcció: VALLEJO

Avui, nit, a dos quarts de deu.

Presentació dels eminents artistes

Josefina Chaffer, Mary Isaura, Carmen Caussade, Carola Ferrando, Maria Ferrer, Josep Llimona, Ricard Fuentes, Angel de León, Pau Gorge i Artur de Castro. Estrena en aquest teatre de l'òpera en tres actes d'Oscar Strauss, «El último vals»; segon: «Las glorias del pueblo».

TEATRE COMICO

Avui, dimecres. Vespre, a les deu.

Primer: «La alegría de la huerta»; segon: el conte oriental en dos actes, «La cortesana de Omani»; tercer: l'òpera en un acte, «Los mosqueteros».

Aviat... Aviat...

LA MA DEL MORT

perllongació de la famosa obra

El comte de Montecristo

TEATRE POLIORAMA

Avui, a les deu de la nit. Popular.

Butaca platea amb entrada, dues pes-

setes. «El multimilionari» (tres ac-

tes). — Demà, dijous, tarda, a les

cinc. Matinée de moda popular. «El multimilionari». Nit, a les deu. Moda

selecta popular. «Los monigotes» i

«Como hormigas». — Divendres, nit,

estrena a Barcelona del passatempo

en tres actes dels senyors Paradas i

Jiménez, «Los pollos blancos».

Es despatxa a Comptaduria.

TEATRE GOYA

Telèfon 5112 A.

Companyia de Ricard Calvo

Nova actuació del celebre il·lustr-

nista GRAN RAYMOND. Aquesta nit,

a les deu, Colossal cartell. Presenta-

ció de EVE (Ella mateixa). De l'om-

bra a la realitat. LLIC DE GUINCA

CAÇA DE COLOMBES; EL TRON MIS-

TERIOS; CONFETTIS DE VERNICE

EN EL VAS D'ARGENT; L'AMPOLLA

DE LA BONA SORT; UN MISTERI

JAPONES; LA MAQUINA DEL DIVOR-

CI; LEVITATION HYPNOTIQUE; VI-

ATGE ACCIDENTAT A LA CIUTAT

DELS ESPERITS; METEMPSICOSI.

Cada dia tarda i nit, grans funcions.

Només vuit dies.

ELDORADO

Tarda: Nit:

TRIANERIAS El último chulo

Pel·lícules del més gran èxit: REVISTA PATHE; MUSICS DE CARRER. SISEBUTA ESPORTIVA. EL RUSTEC. pel celebrat actor Jordi Walsk, i el colossal film de formós argument, L'ESFINX, creació de l'extima actriu BERTINI.

Molt aviat...

LA MA DEL MORT

Perllongació de la famosa obra El comte de Montecristo

Saló Catalunya

Gran Cine de Moda

Jordà Moltó. — Avui, dimecres gran estrena del Programa Ajuria: «De nord a sud», per l'inimitable artista Douglas Fairbanks. Exits: «Vida social», de la First National Circuit, per la bellíssima artista Katherine Macdonald; «La deessa de la illa» (Paramount), per Lina Cavallieri; «Sha casat la grossa», còmica. — Demà, dijous, tres estrenes. El programa més selecte i moral es projecta al Saló Catalunya.

Palau de la Música Catalana

CONCERT DANIEL

Dimecres, 5 de maig, segon recital de piano pel celebrat concertista

Rubinstein

Programa: Obres de BACH, BEETHOVEN, CHOPIN, RAVEL, FRANCIS, POULENC, LISZT. Després de localitats a l'Administració del Palau de la Música Catalana, de tres a set tarda

Palau de la Música Catalana

Dissabte, 6 maig, a les 9.45 del vespre

RECITAL DE PIANO I VIOLÍ

ONIA FARGA

Planista acompanyant

ADELMIRA ANGLADA. Programes als magatzems de música. Localitats de tres a set de la tarda, a l'Administració del Palau.

KURSAAL - Aristocràtic Saló

PALAU DE LA CINEMATOGRAFIA

Quintet Suís. — Avui, dimecres, selecte programa, amb l'estrena de la pel·lícula exclusiva LA DAMA DEL NUM. 13, interessant drama interpretat per la eminent artista Paulina Frederick. L'èxit és segur. Completen el programa SISEBUTA ESPORTIVA, de gran broma. «Dies d'estiu a Grunwald» (natural). EL RUSTIC, per la gran artista George Wals. MUSICA DE CARRER, de broma continua. Tarda i int, formós programa. Demà: tres estrenes, entre elles la divertida comèdia dramàtica EL PIJAMA ENCANTOT, dels famosos artistes Calmen Myers i Harold Lockwood.

Frontó Principal Palace

Avui, dimecres, nit, a un quart d'onze, escolliu partit a pistola. VICENTE i VEGA contra ADRIANO i SALAZAR. Demà, grandiosos partits, debutant ELOY i prenent-hi part l'AS MARCELINO i ARNEDELLÓ.

ELDORADO

Diumenge, dia 7 de maig, a les on-

ze del matí, l'atínes Liriques Populares de l'Orquestra Simfònica de Barcelona. Últim concert de la temporada. Obres de Mendelssohn, J. Barba, R. Strauss. Violí solista Margari da Caballé. Direcció, mestre Lamote de Grignon. Localitats: Chasseigne Frères, Clris, 43.

Carreres de cavalls-HIPODROM

Dies 7, 14, 21, 28 i 29 maig, 1, 4 i 11 de juny. Preus, impostos compresos: Tribuna, 10 pessetes; entrada general, 125 pessetes. Abonament: Els vuit dies, 50 pessetes. Després abonament i localitats: Teatre Novetats, Centre de Localitats i «El Ingenio», Raurich, núm. 6. Telèfon 4007 A. Tren especial dies carreres i servei autobusos.

EDEN CONCERT

Asalto, 12, LA ROSINE, la reina dels brillants. Cada dia Aperitif Dinner Tango.

DIVERSIONS PARTICULARS

Tertúlia Catalaniata

TEATRE CATALA ROMEO. — Demà, dijous, el drama en quatre actes d'En Santiago Rusiñol

LA MARE

Vals a Sombrieria Gili, Hospital, 15; Relotgeria Mullor, Davallada de la Presó, 8, i a l'administració del teatre.

Herpetisme
Escrófula
Artritisme

PICORS

Grans - Acnès - Granallades

«Qui, en un i altre sexe, no desitja preservar-se per a sempre d'aquesta incessant necessitat de gratar-se? Qui no desitja tenir una pell irreprotxable, un cutis enterament net de tota erupció, de tota florescència? Quins són, en fi, els malalts atacs d'Eczema, Brians, Psoriasis, Sicosis, Varies, Llagunes varicoses o de qualsevulla altra espècie, que no desitgin veure cessar les seves dolències tan depriments com doloroses? Aquí afirmem, i ho repetim sempre a tothora, que tot el món, sigui quin sigui l'origen del mal, pot posar-se definitivament a cobert d'aquestes erupcions. Milenars de cures, que recordarem oportunament, obtingudes pel tractament repetit del meravellós

Depuratin Richelet

confirmen, científicament, l'absoluta eficàcia d'aquest poderós rectificador de la sang: la seva acció és enèrgica i ràpida. Ataca el mal en el seu origen. El líquid sanguini queda net de les impureses que el corrompen. L'excés d'humors es deté, la infecció desapareix, les llagues es cicatritzen i el malalt es guareix. És, demés, el tractament ideal per a impedir totes les manifestacions d'Artritisme, l'origen del qual està íntimament lligat a les alteracions de la sang: Reumes, Gota, Dolors, Asma Enfisema, Morenes, Flèbitis, Congestions, Arterio-Esclerosis, etc. En cap cas ha fracassat aquesta medicació.

Cada flascó va acompanyat d'un fascicle il·lustrat. De venda a totes les bones farmàcies i drogueries. Laboratori, L. RICHELET, de Sedan, 6, rue de Belfort, Bayona (França).

Resultat segur

Fàbrica de Flors, Corones i Plantes

Tot el que necessita per a ferles. Antiga casa T. COSTAS, Palla, 13 i 15, prel.

Grans
Magatzems

DAMIANS

Articles per a 1.ª Comunió

Grans novetats en
Sederia i Llaneria per a Estiu

SASTRERIA

Vestits i capells per a senyora i nena
Exhibició dels darrers models

Extens assortit en **BARRETS de PALLA**

Gran varietat d'articles

al preu **3'95**
únic de **Pessetes**

LES MALALTIES

ENCOMANADICES

TENIR EL DOBLE PERILL DE LLUR FÁCIL CONTACTE

RENTAR no és DESINFECTAR

A l'aigua de rentar-se les mans, tirant-hi un raig de FENOL COMELERAN (perfumat), gran desinfectant, sense ésser corrosiu ni verinós, i quedareu llurats d'encomenau-se ni tifus, ni verola, ni tuberculosi, ni grippe, etc.

DEMANEU-LO EN FARMACIES I CENTRES D'ESPECÍFICS
DIPOSITARIS: J. URIACH Y C.ª Bruch, 49.

A ESPLUGA DE FRANCOLI

es lloraran dos espalosos piosos amb vista al camp, aigua, i electricitat. Informaran: Plaça Sant Jaume, 6, cantonada Jaume I, botiga.

Petits capitals

cooperació personal i local, per a la fabricació d'articles nous, pràctics i de consum, s'ofereixen. Escriure a «LA VEU», núm. 58.

Fotògrafs, ambulants

venc una màquina «a la minuta» completament nova, baratíssima. Raó: Sant Antoni, núm. 44 - L. Sans.

Immens assortit en binocles per a
TEATRE en nacre, pell i esmalt

Des de 35 Ptes.

Impertinents en xapa d'or, plata, conxa i galalithe, models variadíssims
Charles Tutusaus, Optic-Fabricant
Boqueria, 22. - Raurich, 2
BARCELONA

DESCOBRIMENT SENSACIONAL!

TUBERCULOSOS, NO DESESPEREU!

La vostra curació és un fet, si recordeu al metge que els Tisiòlegs més eminents del món utilitzen com a tractament ULTRA-MODERN «antimicrobia», «antitòxic» i «antimolètic» per a la defensa i immunització de l'organisme infectat, la darrera paraula de la ciència

«Serofimina Puig Jofré»

(Nom registrat en tots els països)

Medicació injectable, que pot i deu ésser aplicada en tots els períodes de la malaltia. — Efectes rapidíssims. Multiplicació immediata de les defenses naturals i aullament immediat del bacil de Koch i altres associacions patògenes.

Es troba de venda en totes les bones farmàcies del món.

Demaneu informació i prospectes als concessionaris per a Espanya: Senyors Pérez, Martín i Companyia, Alcala, 9, Madrid, i Consell de Cent, 341, Barcelona.

Lloguers

Pianos de lloguer de varioprens. Bruch, n.º 73, entresol. C. BIEGER.

Vendes

Joies d'ocasió

Safates i serveles de plata, al pes. Compror or, plata, platí, brillants i perles.

Joieries de J. Milla

Rambla de les Flors, 8 A

1.ª Carretera, 1.ª planta, 8

Fabrica de pauperia i drils

de VALENTI SOLER

Assortit immens en Gabardines, Estams, Frescos i Xerlotes

Esta me novetat, des de 6.50 pessetes metre, fabricats a Sabadell. Venda de retalls els dijous i dissabtes. Arinyó, 7, entresols, cantonada Fernandó.

Es ven caseta

barats a prop d'Horta, a cinc minuts tramvia. Preu econòmic. Vista panoràmica. Raó: Giral Polier, 5, baixos.

PIANOS

DE CORDES CREVADES

AMB MARC DE FERRO

Sublim marca

R. MARISTANY

Casa fundada el 1870

AL COMPTAT

PLASSOS, LLOGUER

18, Plaça Catalunya, 18